

Informace o regionech, městech a obcích

Pardubice, prosinec 2007

Kód publikace: 13-5340-07

Č. j.: 238/2007 - 7113

**ROZVOJ VENKOVA
V PARDUBICKÉM KRAJI
V LETECH 2000 AŽ 2006**

Zpracoval: ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb Pardubice
Vedoucí oddělení: Ing. Hedvika Fialová
Informační služby: tel.: 466 743 480, e-mail: infoservispa@czso.cz
Kontaktní zaměstnanec: RNDr. Petr Dědič, tel.: 461 541 129, e-mail: petr.dedic@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

Údaje o Pardubickém kraji naleznete také na Internetu: **www.pardubice.czso.cz**

ISBN 978-80-250-1635-0

© Český statistický úřad, Pardubice, 2007

ÚVOD

V návaznosti na naplňování strategických cílů Českého statistického úřadu v oblasti regionální statistiky připravujeme další analytické publikace, které se podrobněji zabývají problematikou venkova. V letošním roce jde především o vymezení pojmu „venkov“ z nejrůznějších pohledů a také získání sady relevantních statistických ukazatelů, které by dostatečně zobrazovaly postavení venkova a jeho vývoj v jednotlivých krajích České republiky. Proto jsou tyto úvodní studie zpracovány jen v několika krajích, přičemž se připravujeme na zpracování podrobnějších analýz v budoucím období. Předkládaná publikace má tedy spíše metodický (než analytický) charakter. Bude zároveň podkladem pro diskusi odborné veřejnosti k problematice vymezení venkova a také k nalézání dalších ukazatelů, které by mohly tuto problematiku dostatečně popsat, jak z pohledu současného stavu, tak z hlediska vývojových tendencí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku zatím statisticky zcela nepopsanou, zvolili jsme jako základní územní jednotku celý kraj a jeho rozčlenění na městský a venkovský prostor v 6 různých variantách. Podrobnějším územním členěním se v tomto materiálu zabývat nebudeme, protože by to zřejmě vyžadovalo ještě složitější vymezení venkova.

Pro sledování jednotlivých jevů a rozdílů mezi městem a venkovem jsme porovnávali především údaje za období 2000 – 2006. V některých případech jsme však museli použít výsledky Sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001, protože se jedná o údaje jiným způsobem nezjistitelné, které jsou k dispozici pouze jednou za 10 let.

Předkládaný materiál si klade za cíl odpovědět na tři základní otázky:

1. Jaká jsou možná vymezení venkova a jakými ukazateli je možno popsat rozdíly mezi venkovem a městem?
2. V jakých navržených variantách byly zjištěny největší rozdíly mezi venkovem a městem?
3. Které kraje patří do skupiny území s relativně malými/průměrnými/velkými rozdíly mezi venkovem a městem?

Publikace je rozdělena do tří samostatných kapitol. V první kapitole je charakterizována obecná problematika vymezení venkova. Druhá kapitola analyzuje šest různých vymezení venkova a ukazuje rozdíly formou tabulek a kartogramů se stručným analytickým komentářem. Ve třetí kapitole jsme pak vybrali z každé oblasti několik konkrétních ukazatelů a zobrazili postavení venkova v České republice a také v kraji.

Vedle tištěné formy a CD-ROM naleznete naše publikace na internetových stránkách:

www.pardubice.czso.cz

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat pokud je uveden jejich zdroj s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Rozvoj venkova v Pardubickém kraji v letech 2000 až 2006“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.
Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou definitivní.

OBSAH

Úvod	3
Seznam tabulek a grafů	6
Seznam kartogramů	6
1. Obecné poznatky k vymezení venkova	7
1.1. Teoretické přístupy	7
1.2. Vymezení venkova v národních dokumentech	8
1.3. Venkov a dokumenty na regionální úrovni	10
2. Charakteristika navržených variant vymezení venkova	11
2.1. Varianta 1	14
2.2. Varianta 2	16
2.3. Varianta 3	18
2.4. Varianta 4	20
2.5. Varianta 5	22
2.6. Varianta 6	24
3. Zobrazení variant vymezení venkova ve vybraných ukazatelích	27
3.1. Přirozený přírůstek obyvatel	28
3.2. Živě narození	30
3.3. Přírůstek obyvatelstva stěhováním	32
3.4. Průměrný věk obyvatel	34
3.5. Index ekonomického zatížení	36
3.6. Dokončené byty	38
3.7. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu	40
3.8. Míra ekonomické aktivity	42
3.9. Pracovní místa	44
3.10. Zaměstnaní v zemědělství	46
3.11. Míra nezaměstnanosti	48
3.12. Uchazeči o zaměstnání	50
3.13. Mikropodniky	52
3.14. Zemědělská půda	54
3.15. Lesní pozemky	56
3.16. Zastavěné a ostatní plochy	58
3.17. Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod	60
3.18. Shrnutí	62
4. Závěr	65
Tabulková příloha	67
Seznam použité literatury a informačních zdrojů	86

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tab. 2.1 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 1	14
Tab. 2.2 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 2	16
Tab. 2.3 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 3	18
Tab. 2.4 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 4	20
Tab. 2.5 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 5	22
Tab. 2.6 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 6	24
Tab. 3.1 Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr).....	29
Tab. 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr).....	31
Tab. 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	33
Tab. 3.4 Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006	35
Tab. 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006	37
Tab. 3.6 Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel	39
Tab. 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006	41
Tab. 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)	43
Tab. 3.9 Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)	45
Tab. 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb na zaměstnaných se zjištěným odvětvím celkem (SLDB 2001)	47
Tab. 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006	49
Tab. 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006	51
Tab. 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006	53
Tab. 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006	55
Tab. 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006	57
Tab. 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006	59
Tab. 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006	61
Tab. 3.18 Rozdíly hodnot vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji podle variant vymezení venkovského prostoru.....	64
Graf 2.1 Počet obcí ve venkovském prostoru k 1. 1. 2007	13
Graf 2.2 Počet obyvatel venkovského prostoru k 1. 1. 2007	13
Graf 2.3 Rozloha venkovského prostoru k 1. 1. 2007	13
Graf 3.1 Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr).....	28
Graf 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr).....	30
Graf 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr).....	32
Graf 3.4 Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006	34
Graf 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006	36
Graf 3.6 Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel	38
Graf 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006	40
Graf 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)	42
Graf 3.9 Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)	44
Graf 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001).....	46
Graf 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006	48
Graf 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006.....	50
Graf 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006	52
Graf 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006	54
Graf 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006	56
Graf 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006	58
Graf 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006	60

SEZNAM KARTOGRAMŮ

Česká republika – varianta 1	14
Pardubický kraj – varianta 1	15
Česká republika – varianta 2	16
Pardubický kraj – varianta 2	17
Česká republika – varianta 3	18
Pardubický kraj – varianta 3	19
Česká republika – varianta 4	20
Pardubický kraj – varianta 4	21
Česká republika – varianta 5	22
Pardubický kraj – varianta 5	23
Česká republika – varianta 6	24
Pardubický kraj – varianta 6	25

1. Obecné poznatky k vymezení venkova

1.1. Teoretické přístupy

Problematice venkova a jeho vymezení se věnovalo a věnuje mnoho našich i zahraničních autorů a institucí, ať už z důvodů teoreticko-vědeckých, nebo ryze praktických (např. vymezení venkova pro potřeby státní správy a samosprávy za účelem zacílení různých rozvojových programů). Různé přístupy k této problematice nabízejí ekonomové, sociologové, architekti, geografové, urbanisté, statistici i zástupci mnoha dalších vědních oborů. Pohledy na vymezení venkova se také různí s ohledem na odlišné vnímání pojmu venkov v jednotlivých státech a regionech. Mimo to je navíc percepce venkova vysoce individuální a odpovědi na otázku „Co je venkov?“ mohou být velmi subjektivní.

K potížím při vymezování venkova přispívá i překrývání pojmu „venkovský“ region (prostor, území) s pojmy, jako jsou „periferní“ (okrajový, obvodový), „marginální“ (okrajový, mezní) nebo „rurální“ (venkovský, zemědělský, rolnický) region.

Obecně se venkovem nazývají oblasti volné nezastavěné krajiny a venkovských osídlení, které lze vymezit jako určitý souhrn venkovských sídel, zemědělských a vodních ploch, lesů, ploch místních komunikací a ostatních ploch nacházejících se v tomto prostoru. Venkov se obvykle vyznačuje menší hustotou osídlení, menšími sídly, vyšší zaměstnaností v zemědělství (případně lesnictví, rybolovu a dalších činnostech primárního sektoru), určitým sepejetím místních obyvatel s přírodou a krajinou, architektonickým rázem a charakterem zástavby a určitým životním stylem, který se často výrazně liší od městského. Některé z těchto typických znaků venkova však mohou být v současnosti již značně potlačeny.

Samotná venkovská sídla mohou být taktéž různého charakteru. Můžeme se setkat se samotami, malými osadami, ale i poměrně velkými vesnicemi, které v některých případech mohou stavem obyvatelstva převyšovat i malá města. Speciálním případem jsou obce v zázemí větších měst, u nichž se díky suburbanizačním procesům setkáváme s mnoha znaky, které jsou typické spíše pro město.

Právě s ohledem na to, že venkovské i městské areály se vyznačují mnoha charakteristikami, které v mnoha případech nejsou naplněny, je jednoznačné vymezení venkovských a městských sídel a oblastí problematické.

V zásadě lze tedy konstatovat, že neexistuje jednotná definice pojmu venkov. Jedinou všeobecně uznávanou mezinárodní definicí je vymezení OECD¹, které je založeno na podílu obyvatelstva, jež žije na území s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel/km². Podle této metodiky jsou venkovské oblasti definovány na dvou úrovních. Na úrovni lokální (tj. obce) je venkov definován jakožto sídla s hustotou menší než 150 obyvatel/km². Na úrovni regionální pak definice vymezuje regiony

- **převážně venkovské**, kde více než 50 % obyvatel regionu žije ve venkovských obcích
- **významně venkovské**, kde ve venkovských obcích žije 15 – 50 % obyvatel regionu
- **výrazně městské**, kde ve venkovských obcích žije méně než 15 % obyvatel regionu.

Tato definice však nebere v úvahu obyvatelstvo žijící v hustě osídlených venkovských oblastech a je někdy obtížně aplikovatelná s ohledem na místní (národní) specifika. Je proto užívána spíše jako nástroj mezinárodního srovnání.

Přístupy k vymezení venkova vycházejí většinou z určení kvantitativního nebo kvalitativního ukazatele, případně z kombinace více ukazatelů, na jejichž základě lze pak vymezit venkovské a městské oblasti. Nejčastěji jsou venkov a periferní oblasti vymezovány na základě:

- a) počtu obyvatel obce nebo hustoty osídlení, případně kombinace těchto dvou ukazatelů (viz výše uvedená metodika OECD).
- b) statutu dané obce, dle právních norem příslušného státu²
- c) charakteru a hustoty zástavby a architektonického rázu obce
- d) podílu přírodních ploch nebo zastavěných ploch na celkové rozloze obce
- e) zohlednění infrastruktury, občanské vybavenosti obce a dostupnosti služeb (z nekomerční sféry např. školství, zdravotnictví, sociální péče, kulturní a sportovní zařízení)

¹ Tuto definici používá i Eurostat.

² V ČR je dle zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, městem obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Existuje však mnoho měst i s mnohem nižším počtem obyvatel, která statut města získala v minulosti. Podle současného zákona o obcích mohou o statut města navíc požádat obce, které byly městem před datem 17. května 1954 bez ohledu na počet obyvatel. Zákon dále definuje pojem městys. Obce s tímto statutem lze těžko jednoznačně definovat jako venkovské nebo městské, svým významem se řadí mezi tyto dvě kategorie.

- f) institucionálního vybavení obcí (např. matriční či stavební úřad, pošta)
- g) dopravní dostupnosti nebo vzdálenosti od větších center (dobře dostupné a blízké obce nejsou někdy považovány za venkov, byť mají malý počet obyvatel nebo nízkou hustotu osídlení)
- h) věkového složení obyvatelstva
- i) přirozeného a migračního přírůstku obyvatelstva
- j) vzdělanostní struktury obyvatelstva
- k) míry nezaměstnanosti
- l) vyjížďky a dojížďky do zaměstnání
- m) zaměstnanosti v sektorech a odvětvích (např. v zemědělství nebo v primárním sektoru obecně)
- n) intenzity bytové výstavby
- o) dalších sociálních, ekonomických, demografických a environmentálních indikátorů
- p) různých kombinací více kritérií

1.2. Vymezení venkova v národních dokumentech

Než přistoupíme k navrženým definicím území venkova v následující kapitole, je třeba si připomenout jeho vymezení a pojetí včetně přístupů k tomuto tématu zmiňovaných v národních dokumentech.

Rozvoj venkova v České republice je zakotven ve strategickém dokumentu Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 a realizuje se prostřednictvím programového dokumentu Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013.

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) vychází jak z legislativy EU, tak zákonů ČR, mezi něž patří:

- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu

NSPRV je určující pro celé území České republiky a pro vymezení venkova je zde využita metodika OECD, kam patří území všech krajů kromě Hl. města Prahy. Dále dokument zmiňuje pojem venkovské obce, za které považuje jednak obce s méně než 2 000 obyvateli (varianta 1 pro vymezení venkova v této publikaci) a další blíže nespecifikované pojetí.

Cílem NSPRV je rozvoj venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení vlivů intenzivního zemědělského hospodaření.

Pro období 2007 – 2013 budou fungovat v oblasti zemědělství a venkova dva fondy EU:

- Evropský zemědělský garanční fond (EAGF)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD).

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova a zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Územní působnost je pro celé území České republiky. Pro klasifikaci venkovských regionů používá EU metodiku OECD (viz kapitola 1.1). Program dále pracuje s vymezením venkovského prostoru ČR na příměstský, mezilehlý a odlehlý.

Propojení aspektů odvětvových hledisek s územními je cílem regionální politiky obsažené ve **Strategii regionálního rozvoje České republiky**, která vychází ze Strategie hospodářského růstu ČR jako základního vládního dokumentu na období 2007 – 2013. V podmínkách ČR se regionální politika uplatňuje z úrovně EU vůči vybraným regionům NUTS 2, z úrovně ČR vůči vybraným státem podporovaným regionům (§4 zákona 248/2000 Sb.) a z úrovně krajů vůči vybraným regionům. Základními úrovněmi v regionálním rozvoji jsou zde:

- regiony soudržnosti (NUTS 2),
- kraje (NUTS 3) – vyšší územní samosprávné celky,
- okresy – regionální jednotky pro stanovení regionů se soustředěnou podporou státu,
- správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP),
- obce – obecní a městské úřady.

Vymezení venkova ani zde není jednoznačně stanoveno, zmiňuje se zde statistická hranice pro vymezení (obce do 2 000 obyvatel - viz varianta 1 kap. 2) a metodika OECD. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) doplňuje tyto dvě kategorie ve Strategii regionálního rozvoje ČR o typologii **podle polohy** venkovských obcí a vymezuje tři typy venkovských oblastí:

- **příměstský venkov** – venkovské oblasti v zázemí velkých měst, jsou ovlivněny převážně suburbanizací a zaznamenávají výrazný nárůst své populace,
- **mezilehlý venkov** – průměrně rozvinuté venkovské oblasti ve větší vzdálenosti od velkých sídelních center, ale s dobrým dopravním spojením, ve kterých se nachází rekreační potenciál pro zázemí městských oblastí,
- **odlehlý venkov** – periferní venkovské oblasti, jsou řídce obydlené, izolované od spádových měst a hlavních dopravních sítí.

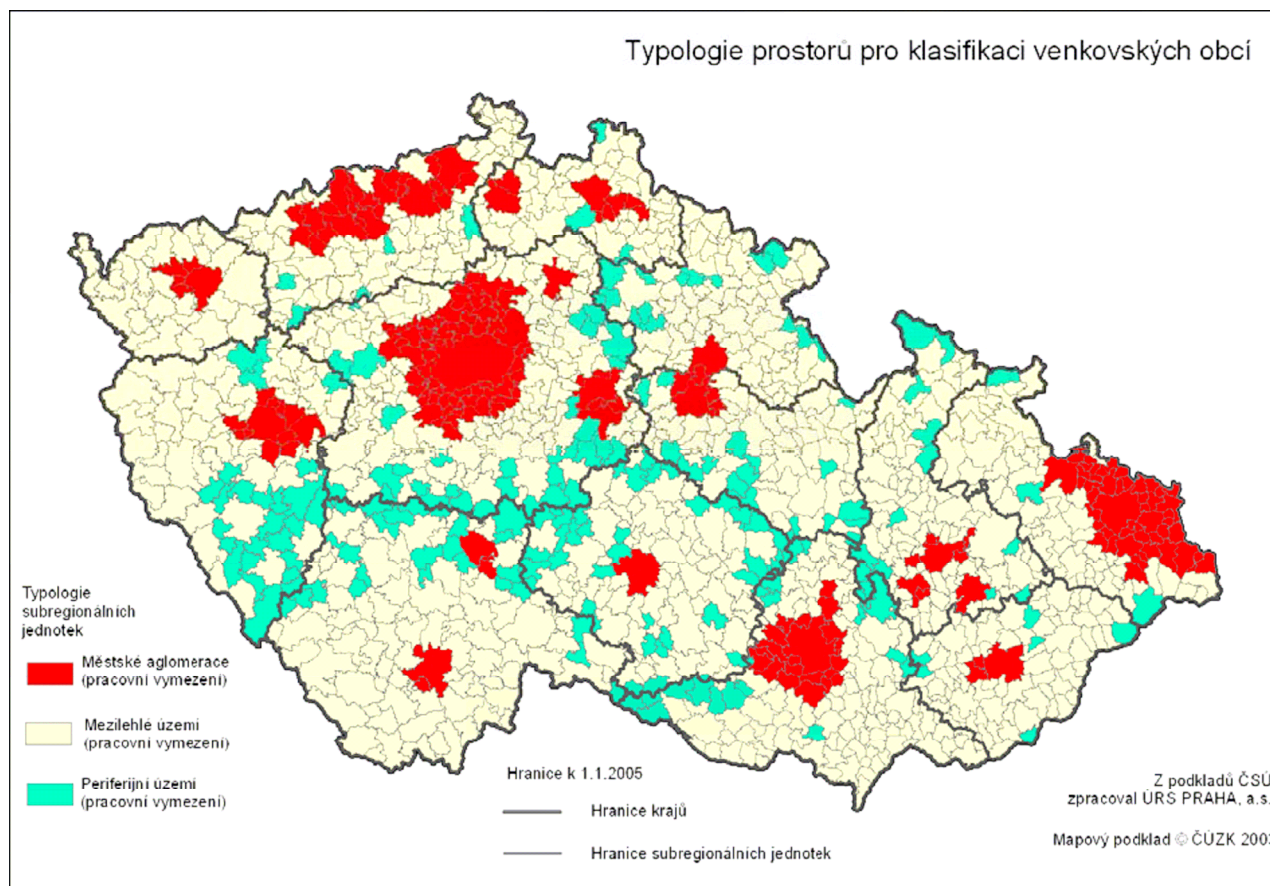
Program rozvoje venkova tyto kategorie blíže nespécifikuje a pouze **konstatuje současnou neexistenci jednoznačně přijatého vymezení venkovského prostoru**. Uvádí se, že je nutné využít pro jejich identifikaci územní jednotku nižší než jsou kraje nebo okresy nebo i správní obvody obcí s rozšířenou působností nebo obcí s pověřeným obecním úřadem. Za nejvhodnější podrobnější úroveň se považují malé subregionální jednotky (cca 1 000 – 3 000 obyvatel), které představují obec se základní vybaveností (škola, pošta, zdravotní středisko) a její nejbližší spádové území. Pomocí takto definovaných jednotek lze vymezit souvislejší území tří typů:

- za příměstský venkov považovat venkovské obce v rámci městských aglomerací, resp. úzce vymezených urbanizovaných území (s více než 50 000 obyvateli),
- odlehlý venkov zahrnuje zejména tzv. periferijní území, tj. území s nepříznivými sociálně-ekonomickými charakteristikami obyvatelstva a osídlení,
- mezilehlý prostor pak zahrnuje zbývající území ČR.

Dokument dále zmiňuje, že městské aglomerace a periferijní území byly vymezeny v minulosti a v současné době probíhá jejich aktualizace. V následující mapce pak uvádí první pracovní podobu těchto vymezení:

Typologie prostorů pro klasifikaci venkovských obcí

(Zdroj: Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, MZe ČR, Praha, květen 2007 - mapa č. 5)

Dokument Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 obsahuje na konci povinné **Ex ante hodnocení**, v němž zpracovatelé mimo jiné zmiňují velmi podrobnou analýzu hospodářské a sociální situace, stavu životního prostředí i potenciálu pro rozvoj, jejímž základem byly rozsáhlé statistické informace Eurostatu, Českého statistického úřadu, FADN, Ministerstva zemědělství (MZe), Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky (VÚZE) a další šetření. Připomínají, že z hlediska metodického by bylo užitečné **pro vymezení venkovského prostoru prezentovat vliv dvojího vymezení venkovských obcí** podle dvou kritérií – počtu obyvatel a hustoty obyvatel na km². Podle prvního kritéria se za venkovskou obec považuje obec, kde počet obyvatel je menší než 2 000 obyvatel a podle druhého kritéria obec, kde hustota obyvatel je menší než 150 obyvatel na km² (tato definice vychází z metodiky OECD). Dvourozměrné rozdělení četností obcí podle těchto kritérií dává informaci o počtu obcí splňujících obě kritéria a navrhuje, aby tyto obce byly zahrnuty do venkovských obcí s možností využívat programy rozvoje venkova.

Autoři publikace se snaží přispět k této diskusi předkládaným materiálem, kde je **venkovský prostor vymezen pomocí šesti variant**, jejichž srovnání a zjištěné výsledky jsou obsahem kapitoly 2 a 3.

Tématu venkova se dotýká i problematika **územního plánování**, která úzce souvisí s cíli regionální politiky a liší se pouze používanými nástroji, kterými jsou nástroje iniciační pro regionální politiku (dotace, podpory ve formě daňových úlev) a nástroje regulační, které převládají u územního plánování. Nový zákon o územním plánování zavedl novou kategorii **územně analytické podklady** (ÚAP) pro celé území ČR podle území správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Jejich výstupem budou jednak rozborů podmínek území pro udržitelný rozvoj a jednak souhrn problémů území k řešení.

1.3. Venkov a dokumenty na regionální úrovni

Programové dokumenty na úrovni regionů soudržnosti ČR tvoří sedm **Regionálních operačních programů** (ROP). Globální cíl ROP se zaměřuje na urychlení rozvoje regionů ČR a specifické cíle se již dotýkají priorit menších měst a venkova, např. podpora místních produktů, zvyšování hodnoty přírodního dědictví, zvyšování atraktivity území pro cestovní ruch, podpora drobného zemědělského podnikání, ochrana rázu krajiny a další.

Pro **Pardubický kraj** je směrodatný **Regionální operační program NUTS II Severovýchod pro období 2007 – 2013**, schválený v závěru letošního roku. Problémy venkovského prostoru jsou charakterizovány pouze v obecné poloze a přesná definice zde rovněž není uvedena.

Pro zpracování ROP se čerpalo z Programu rozvoje Pardubického kraje a dalších dílčích zpracovaných dokumentů. Hlavní náplní programové části **Programu rozvoje Pardubického kraje**, aktualizovaného v roce 2006, je následujících **sedm problémových okruhů**:

1. Ekonomika
2. Technická vybavenost, dopravní přístupnost a obsluha území
3. Lidské zdroje a kvalita života
4. Venkovský prostor a zemědělství
5. Životní prostředí
6. Cestovní ruch
7. Činitelé (informační společnost, systém plánování a rozhodování, krizové řízení)

Na oblast venkova je tedy zaměřen především **okruh 4: Venkovský prostor a zemědělství**, v rámci něhož byly stanoveny následující **specifické cíle a opatření**:

- cíl 1: Stabilizovat tržně konkurenceschopné zemědělské podnikání
 - opatření 1.1: Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské prvovýroby s orientací na kvalitu zemědělské produkce
 - opatření 1.2: Marketingové aktivity, certifikace kvality zemědělské a lesnické produkce a podpora regionálních potravinářských produktů
 - opatření 1.3: Poradenský systém pro zemědělství a venkovský prostor
 - opatření 1.4: Diverzifikace zemědělského podnikání do nezemědělských aktivit
- cíl 2: Chránit a rozvíjet dědictví venkova
 - opatření 2.1: Revitalizace venkovského prostoru

Z dalších dokumentů, které se blíže zabývají problematikou venkova v Pardubickém kraji, lze uvést **Koncepci zemědělské politiky a rozvoje venkova** schválenou v roce 2004. Tento koncepční dokument mimo jiné mapuje faktory ovlivňující udržitelný rozvoj venkova, který je třeba řešit v rámci sociální, ekonomické a environmentální provázanosti venkovských a urbanizovaných oblastí.

2. Charakteristika navržených variant vymezení venkova

Pro účely této pilotní publikace bylo zvoleno šest způsobů vymezení venkovského prostoru, přičemž je na čtenáři, aby sám posoudil, která z těchto variant mu nejvíce vyhovuje. Autoři publikace si plně uvědomují, že žádná z těchto variant není ideální a každá varianta má svá negativa. Jednotlivé varianty jsou spíše příspěvkem do diskuse na téma vymezení venkovského prostoru než ambicí najít jediný správný způsob řešení této problematiky. **Vymezení bylo provedeno na úrovni obcí.** Všechny varianty vycházejí z počtů obyvatel, ploch a statutů obcí k 1. 1. 2007.

Jednotlivé varianty byly definovány následovně:

1. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel

Tato varianta zohledňuje pouze velikost obce. Není brán zřetel na hustotu osídlení, charakter zástavby, na statut obce dle zákona o obcích ani jiné charakteristiky či ukazatele. Výhodou je jednoduchost a jednoznačnost tohoto výběru. Nevýhodou je, že takto zvolená hranice je umělá a nemusí vždy odpovídat realitě.

2. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 100 obyvatel/km²

Druhá varianta pomocí užití kombinace dvou ukazatelů více specifikuje podmínky pro výběr obcí, které lze považovat za venkov. Díky podmínce hustoty jsou vybrány pouze řídké osídlené obce. Dolní hranice stavu obyvatel obce zaručuje, že do výběru jsou zahrnuty i malé obce s malou katastrální výměrou. Horní hranice stavu obyvatel obce zároveň zaručuje, že do výběru nejsou zahrnuty obce, které sice mají počet obyvatel odpovídající městskému prostoru, avšak díky velké katastrální výměře by byly zahrnuty mezi venkovské obce.

3. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel/km²

Třetí varianta vychází ze stejné metodiky výběru jako varianta druhá. Jediným rozdílem je, že byla pozměněna vstupní podmínka hustoty zalidnění u obcí ve velikostní skupině mezi 1 000 a 3 000 obyvatel z původních 100 obyvatel/km² na 150 obyvatel/km².

4. Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nemají statut města³

Toto vymezení se striktně drží platných právních norem České republiky a jako venkovský prostor vymezuje všechny obce s obecním úřadem. Do této kategorie byly navíc zahrnuty všechny obce s úřadem městyse a vojenské újezdy.

5. Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem a nemají statut hlavního města⁴

Pátá varianta vychází z hierarchie správní struktury státu. Předpokladem pro toto vymezení je skutečnost, že obce s pověřeným obecním úřadem jsou vždy středisková sídla určitého významu, která nelze považovat za venkov. Podmínka výběru je s ohledem na velikost, výjimečnost a význam Prahy doplněna o tento sídelní celek, který není obcí s pověřeným obecním úřadem.

6. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel mimo obcí v zázemí krajských měst

Tato metoda regionalizace venkova vychází z předpokladu, že venkovem nejsou jednak obce nad 2 000 obyvatel (stejně jako u první varianty), a dále z předpokladu, že sídla v zázemí velkých měst nelze taktéž považovat za venkovská. Zatímco první podmínka jednoznačně platí pro celé území státu, druhá podmínka je specifikovaná s ohledem na velikost měst, v jejichž zázemí obce leží. Expertní metodou byly stanoveny hraniční silniční vzdálenosti, v jejichž dosahu jsou obce ještě považovány za sídla ležící v příměstské zóně a nikoliv za venkov. Jejich přehled je uveden v následující tabulce.

Seznam měst, hraniční silniční vzdálenosti a počet obcí v příměstských zónách (varianta 6)¹⁾

Město	Vzdálenost (km)	Počet obcí	Město	Vzdálenost (km)	Počet obcí	Město	Vzdálenost (km)	Počet obcí
Praha	30	160	Ústí nad Labem	10	8	Olomouc	10	17
Brno	20	58	Liberec	10	5	Zlín	10	4
Ostrava	20	46	Hradec Králové	10	8	Jihlava	10	18
Plzeň	20	71	Pardubice	10	27	Karlovy Vary	10	10
České Budějovice	10	30						

¹⁾ Počty obcí jsou včetně krajských měst (jader jednotlivých zón).

³ Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Dle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Pro jednotlivé varianty byly zpracovány kartogramy a tabulky se základními ukazateli osídlení v kraji i celé České republice, které zobrazují, jak se hodnoty těchto charakteristik mění s ohledem na různá vymezení venkovského prostoru.

Pokud budeme vycházet z námi navržených variant, žije v **České republice** na venkově zhruba 2,4 až 3,5 mil. obyvatel, což je něco mezi 23,7 a 34,3 % celkové populace. Venkovský prostor však zabírá přibližně 70,5 až 80,6 % celkové plochy České republiky a počet venkovských obcí dosahuje 83,7 až 93,8 % z celkového počtu obcí. Co se týče jednotlivých variant, nejvyšší počet obyvatel byl do oblasti venkova zařazen v 5. variantě (3 523,5 tis. obyvatel) a nejnižší ve 2. variantě (2 442,5 tis. obyvatel). Nejvyšší výměru venkovského prostoru a počet obcí v něm vykazuje 5. varianta (6 353 tis. ha a 5 860 obcí); naproti tomu do 6. varianty bylo zařazeno pouze 5 233 obcí s celkovou výměrou 5 563 tis. ha.

V **Pardubickém kraji** dle jednotlivých variant vymezení žije na venkově 177 334 obyvatel (2. varianta) až 212 940 obyvatel (5. varianta), což představuje něco mezi 34,9 a 41,9 % obyvatel kraje. Podíl venkovského obyvatelstva je tedy o 7,7 až 11,8 procentních bodů vyšší než je celostátní průměr. Výměra takto vymezeného venkova je 348 447 ha (6. varianta) až 377 635 ha (5. varianta), což je 77,1 až 83,6 % celkové plochy kraje; Pardubický kraj tak dosahuje hodnot o 3,0 až 6,6 procentních bodů vyšších než v celé republice. Z celkového počtu 451 obcí jich lze 396 (6. varianta) až 425 (5. varianta) považovat za venkovské. Podíl venkovských obcí je tedy 87,8 až 94,2 % a je o 0,5 až 4,3 procentních bodů vyšší než je podíl venkovských obcí podle příslušných variant v České republice.

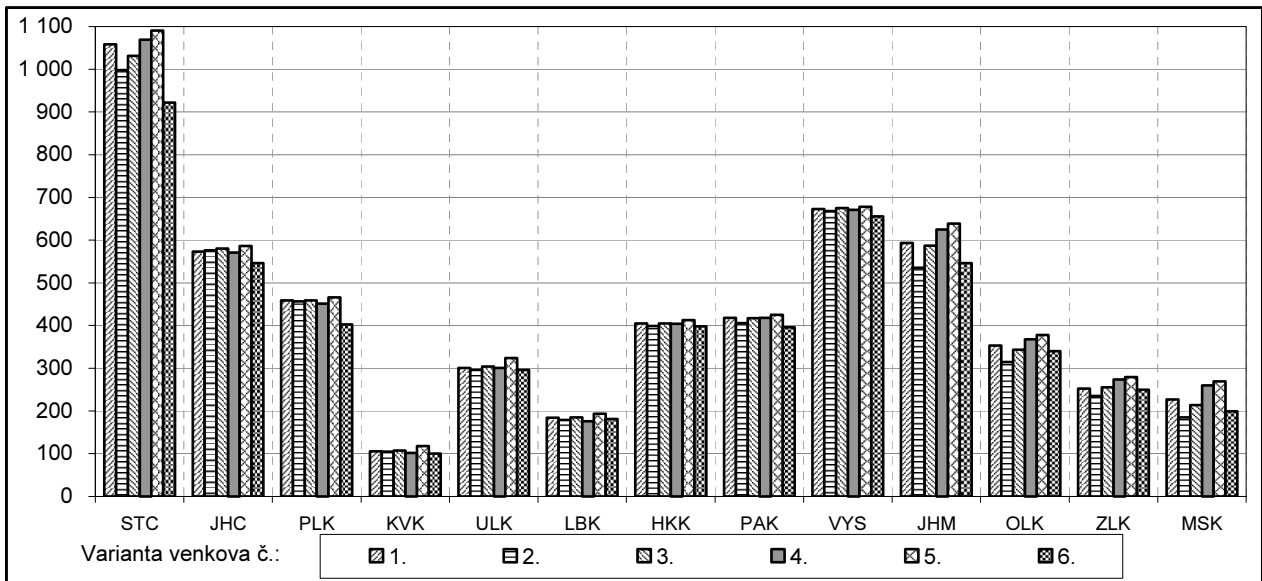
V Pardubickém kraji bylo při vymezování venkova dosaženo minim a maxim u stejných variant jako v případě celé České republiky. Oproti hodnotám za republiku lze považovat Pardubický region za více venkovský. Je však třeba si uvědomit, že hodnota podílu obyvatel žijících na venkově je na celostátní úrovni ovlivněna Prahou a v menší míře to platí i o podílu výměry. Pokud nebudeme brát v úvahu Prahu, pak je v Pardubickém kraji výměra venkovského prostoru o 2,5 až 6,1 procentních bodů vyšší než je celkový podíl za Českou republiku bez Prahy a podíl venkovského obyvatelstva je vyšší o 3,2 až 8,7 procentních bodů. I v případě, že nebereme v úvahu Prahu jakožto specifický region, lze říci, že Pardubický kraj patří v porovnání s ostatními kraji k více venkovským.

Varianty venkovského prostoru podle počtu obcí, obyvatelstva a velikosti území

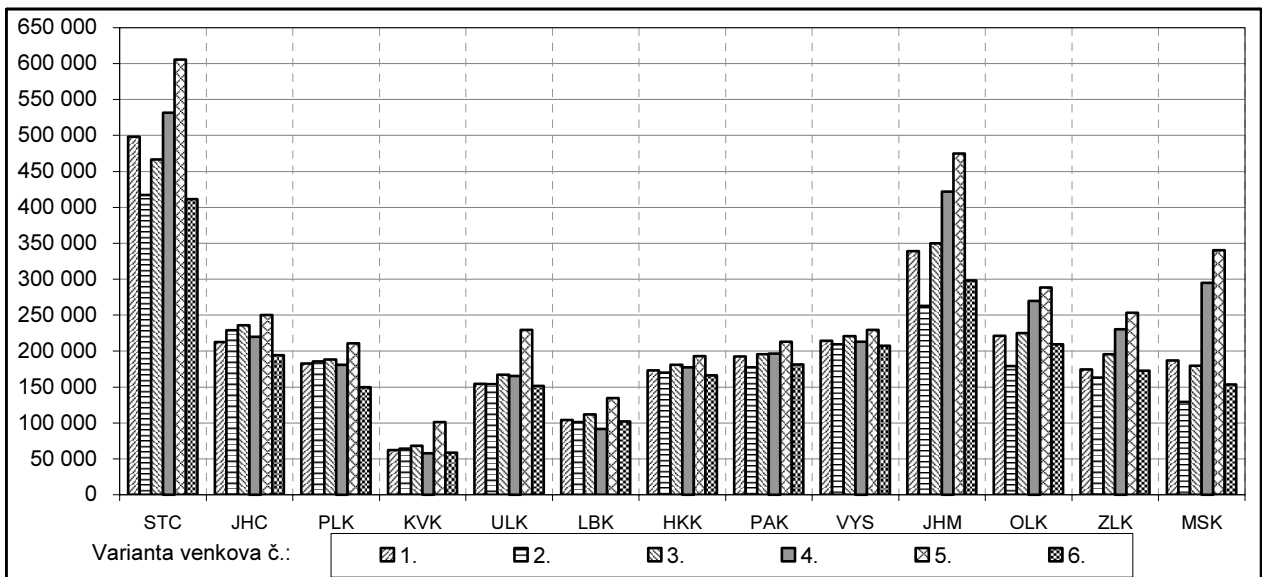
stav k 1. 1. 2007

		v tom varianta venkovského prostoru						
		1	2	3	4	5	6	
		obce do 2 tis. obyvatel	obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyvatel s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²	obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyvatel s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²	obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města	obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem	obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
Česká republika								
Počet obcí	celkem	6 249	5 602	5 354	5 562	5 690	5 860	5 233
	v %	100,0	89,6	85,7	89,0	91,1	93,8	83,7
Počet obyvatel	celkem	10 287 189	2 714 859	2 442 517	2 784 978	3 051 437	3 523 510	2 455 997
	v %	100,0	26,4	23,7	27,1	29,7	34,3	23,9
Výměra (ha)	celkem	7 886 702	5 795 824	5 823 714	6 104 348	5 891 959	6 353 170	5 563 165
	v %	100,0	73,5	73,8	77,4	74,7	80,6	70,5
Česká republika bez Hlavního města Prahy								
Počet obcí	celkem	6 248	5 602	5 354	5 562	5 690	5 860	5 233
	v %	100,0	89,7	85,7	89,0	91,1	93,8	83,8
Počet obyvatel	celkem	9 099 063	2 714 859	2 442 517	2 784 978	3 051 437	3 523 510	2 455 997
	v %	100,0	29,8	26,8	30,6	33,5	38,7	27,0
Výměra (ha)	celkem	7 837 093	5 795 824	5 823 714	6 104 348	5 891 959	6 353 170	5 563 165
	v %	100,0	74,0	74,3	77,9	75,2	81,1	71,0
Pardubický kraj								
Počet obcí	celkem	451	418	406	417	418	425	396
	v %	100,0	92,7	90,0	92,5	92,7	94,2	87,8
Počet obyvatel	celkem	507 751	192 283	177 334	195 717	196 531	212 940	181 212
	v %	100,0	37,9	34,9	38,5	38,7	41,9	35,7
Výměra (ha)	celkem	451 859	357 858	352 335	367 576	366 080	377 635	348 447
	v %	100,0	79,2	78,0	81,3	81,0	83,6	77,1

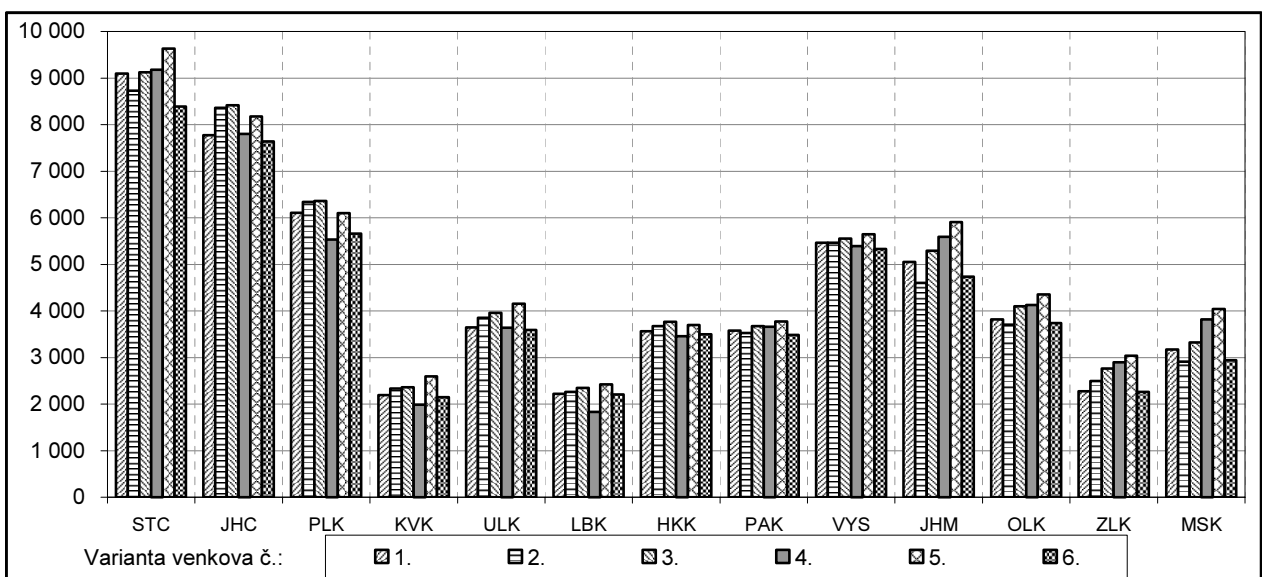
Graf 2.1 Počet obcí ve venkovském prostoru k 1. 1. 2007

Graf 2.2 Počet obyvatel venkovského prostoru k 1. 1. 2007

Graf 2.3 Rozloha venkovského prostoru k 1. 1. 2007 (v km²)

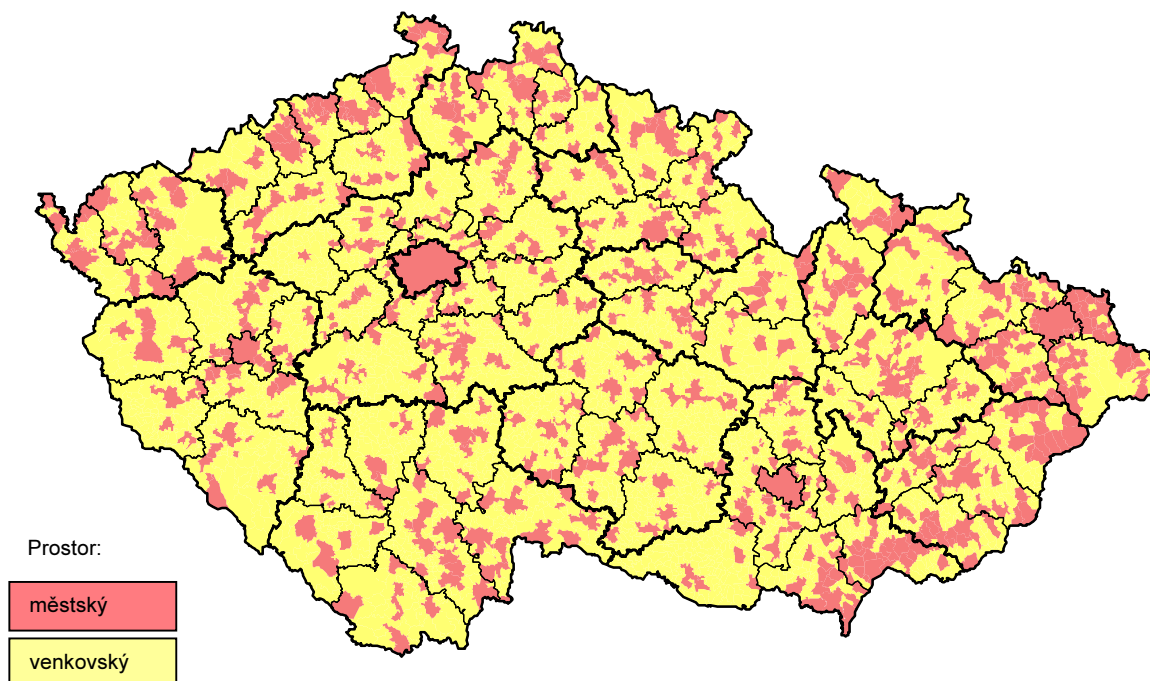

2.1. Varianta 1

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel

Tato varianta zohledňuje pouze velikost obce. Není brán zřetel na hustotu osídlení, charakter zástavby, na statut obce dle zákona o obcích ani jiné charakteristiky či ukazatele. Výhodou je jednoduchost a jednoznačnost tohoto výběru. Nevýhodou je, že takto zvolená hranice je umělá a nemusí vždy odpovídat realitě.

Česká republika – varianta 1

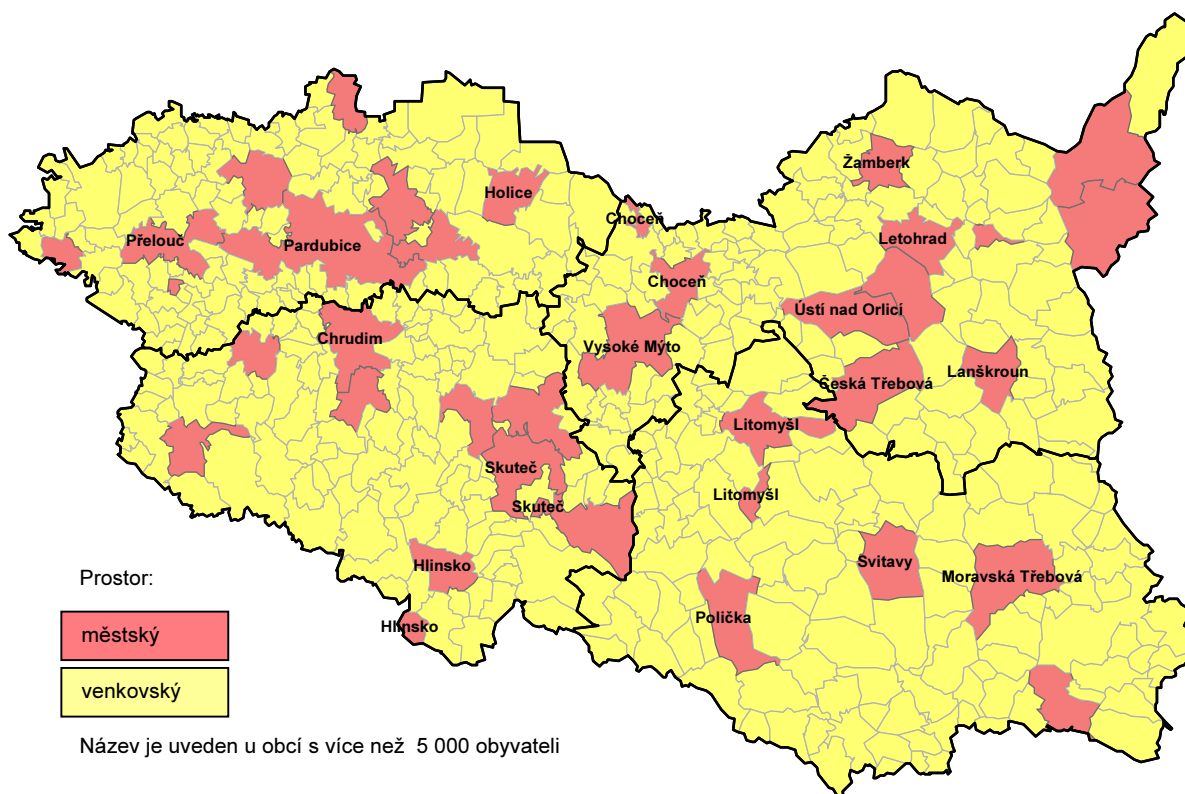

Tab. 2.1 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 1

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí			Počet obyvatel			Výměra (ha)		
	celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor	
		celkem	v %		celkem	v %		celkem	v %
Česká republika	6 249	5 602	89,6	10 287 189	2 714 859	26,4	7 886 702	5 795 824	73,5
ČR bez Hl. m. Prahy	6 248	5 602	89,7	9 099 063	2 714 859	29,8	7 837 093	5 795 824	74,0
Středočeský	1 146	1 058	92,3	1 175 254	498 325	42,4	1 101 473	909 560	82,6
Jihočeský	623	573	92,0	630 006	212 335	33,7	1 005 688	777 575	77,3
Plzeňský	501	459	91,6	554 537	182 858	33,0	756 108	610 514	80,7
Karlovarský	132	106	80,3	304 602	62 248	20,4	331 455	219 200	66,1
Ústecký	354	301	85,0	823 265	154 354	18,7	533 453	364 867	68,4
Liberecký	215	184	85,6	430 774	103 982	24,1	316 296	221 795	70,1
Královéhradecký	448	405	90,4	549 643	173 005	31,5	475 838	356 025	74,8
Pardubický	451	418	92,7	507 751	192 283	37,9	451 859	357 858	79,2
Vysočina	704	673	95,6	511 645	214 362	41,9	679 563	546 035	80,4
Jihomoravský	673	593	88,1	1 132 563	338 768	29,9	719 630	505 388	70,2
Olomoucký	398	353	88,7	639 894	221 162	34,6	526 677	381 745	72,5
Zlínský	304	252	82,9	589 839	174 369	29,6	396 354	227 879	57,5
Moravskoslezský	299	227	75,9	1 249 290	186 808	15,0	542 698	317 384	58,5

Pardubický kraj – varianta 1

Venkovský prostor definovaný jako soubor obcí do 2 000 obyvatel zahrnuje v **Pardubickém kraji** 418 obcí s rozlohou 3 578 km², v nichž žije 358 tis. obyvatel. Z porovnání takto vymezeného venkovského prostoru s ostatními variantami v Pardubickém kraji vyplývá, že rozlohou je čtvrtá v pořadí, z hlediska počtu obyvatel je třetí a z pohledu počtu obcí se řadí na druhé až třetí místo.

V porovnání s průměrem České republiky (bez Prahy) je podíl obcí do 2 000 obyvatel v kraji na celkovém počtu obcí vyšší o 3,0 procentní body, podíl obyvatel v nich žijících je však vyšší o 8,1 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měl pouze Středočeský kraj a kraj Vysočina.

Z celého Pardubického kraje bylo do venkovského prostoru zařazeno 407 venkovských obcí. Kromě toho tato varianta zahrnuje i 5 měst s celkovým počtem 9 420 obyvatel, z nichž největší Horní Jelení mělo koncem roku 2006 celkem 1 886 obyvatel a nejmenší Brandýs nad Orlicí 1 434 obyvatel. Do venkovského prostoru připadlo i všech 6 městysů s 4 619 obyvateli, z nichž největší má 1 224 obyvatel (Chroustovice) a nejmenší 365 obyvatel (Svojanov).

Města a městysy zařazené do venkovského prostoru:

Město	Počet obyvatel
Horní Jelení	1 886
Březová nad Svitavou	1 710
Ronov nad Doubravou	1 710
Bystré	1 680
Brandýs nad Orlicí	1 434

Městys	Počet obyvatel
Chroustovice	1 224
Choltice	966
Trhová Kamenice	871
Bojanov	650
Včelákov	543
Svojanov	365

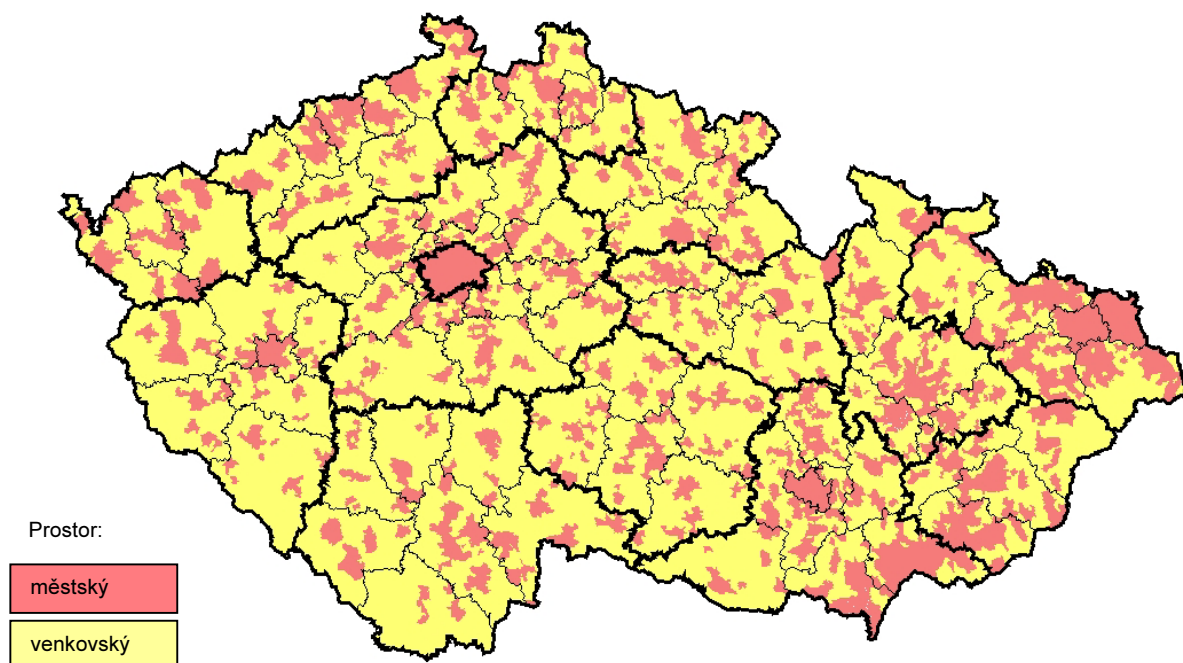
Naproti tomu **nebylo** v této variantě **zařazeno do venkovského prostoru** v kraji 33 obcí, v tom 28 měst a 5 obcí bez statutu města (Červená Voda – 3 164 obyvatel, Luže – 2 594 obyvatel, Dolní Dobrouč – 2 530 obyvatel, Opatovice nad Labem – 2 277 obyvatel a Proseč – 2 103 obyvatel).

2.2. Varianta 2

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 100 obyvatel/km²

Druhá varianta pomocí užití kombinace dvou ukazatelů více specifikuje podmínky pro výběr obcí, které lze považovat za venkov. Díky podmínce hustoty jsou vybrány pouze řídko osídlené obce. Dolní hranice stavu obyvatel obce zaručuje, že do výběru jsou zahrnuty i malé obce s malou katastrální výměrou. Horní hranice stavu obyvatel obce zároveň zaručuje, že do výběru nejsou zahrnuty obce, které sice mají počet obyvatel odpovídající městskému prostoru, avšak díky velké katastrální výměře by byly zahrnuty mezi venkovské obce.

Česká republika – varianta 2

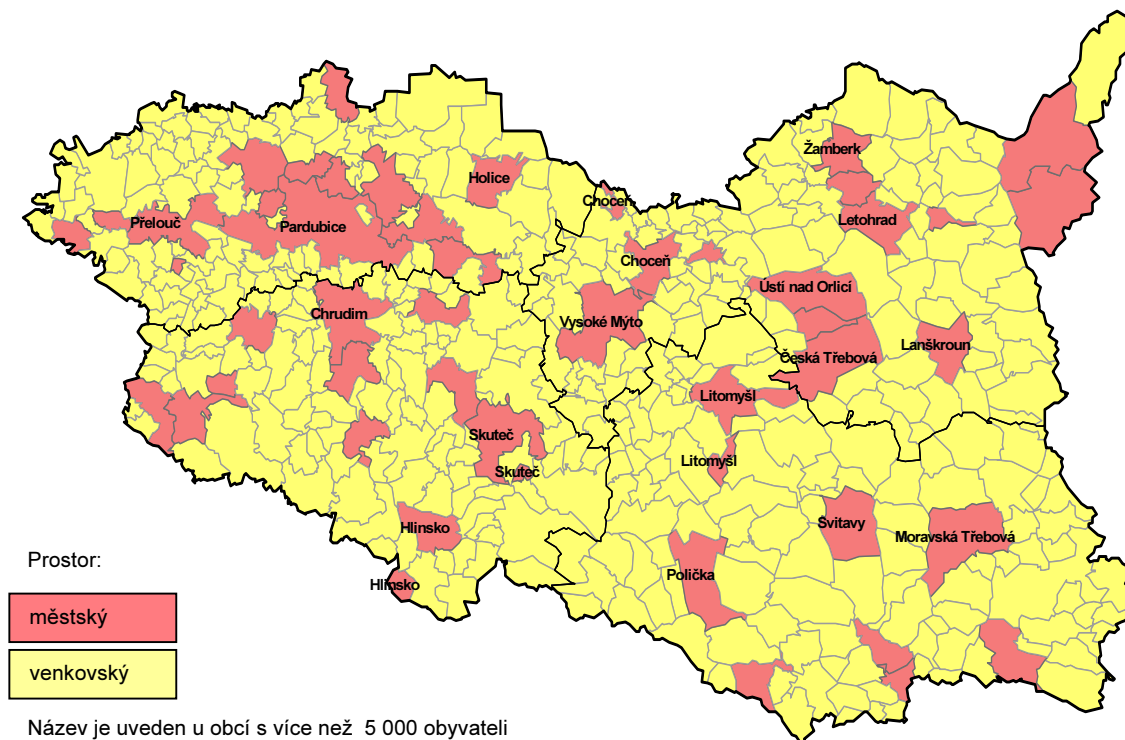

Tab. 2.2 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 2

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí			Počet obyvatel			Výměra (ha)		
	celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor	
		celkem	v %		celkem	v %		celkem	v %
Česká republika	6 249	5 354	85,7	10 287 189	2 442 517	23,7	7 886 702	5 823 714	73,8
ČR bez Hl. m. Prahy	6 248	5 354	85,7	9 099 063	2 442 517	26,8	7 837 093	5 823 714	74,3
Středočeský	1 146	998	87,1	1 175 254	417 410	35,5	1 101 473	872 885	79,2
Jihočeský	623	576	92,5	630 006	229 247	36,4	1 005 688	836 052	83,1
Plzeňský	501	457	91,2	554 537	185 607	33,5	756 108	634 094	83,9
Karlovarský	132	105	79,5	304 602	64 354	21,1	331 455	233 237	70,4
Ústecký	354	296	83,6	823 265	153 963	18,7	533 453	384 866	72,1
Liberecký	215	179	83,3	430 774	101 244	23,5	316 296	225 914	71,4
Královéhradecký	448	399	89,1	549 643	169 934	30,9	475 838	367 579	77,2
Pardubický	451	406	90,0	507 751	177 334	34,9	451 859	352 335	78,0
Vysočina	704	668	94,9	511 645	209 377	40,9	679 563	545 944	80,3
Jihomoravský	673	535	79,5	1 132 563	262 851	23,2	719 630	459 833	63,9
Olomoucký	398	315	79,1	639 894	179 029	28,0	526 677	370 415	70,3
Zlínský	304	235	77,3	589 839	163 147	27,7	396 354	249 317	62,9
Moravskoslezský	299	185	61,9	1 249 290	129 020	10,3	542 698	291 243	53,7

Pardubický kraj – varianta 2

Venkovský prostor, definovaný jako soubor obcí do 999 obyvatel a obcí ve velikostní skupině 1 000 – 2 999 obyvatel, v nichž hustota zalidnění nedosahuje 100 obyvatel/km², je v **Pardubickém kraji** tvořen 406 obcemi s rozlohou 3 523 km² a 177 tisíci obyvateli. Takto vymezené venkovské území kraje je mezi variantami druhé nejmenší a má nejnižší počet obyvatel.

V **porovnání s republikovou hodnotou** (bez Prahy) je v této variantě podíl obcí ve venkovském prostoru v kraji vyšší o 4,3 procentního bodu, podíl rozlohy je vyšší o 3,7 procentního bodu a podíl obyvatelstva dokonce o 8,1 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měly pouze kraje Vysočina, Jihočeský a Středočeský.

Z celého Pardubického kraje bylo **do venkovského prostoru zařazeno** 399 venkovských obcí. Kromě toho tato varianta zahrnuje jediné město (Horní Jelení s 1 886 obyvateli) i všech 6 městysů s 4 619 obyvateli. Celkem 27 venkovských obcí mělo 1 000 obyvatel a více, ale hustota zalidnění v nich nedosahovala hranice 100 obyvatel/km² pro jejich zařazení do městského prostoru (největší Luže a Dolní Dobrouč). Další 31 obcí splňovalo sice kritérium hustoty zalidnění, ale nemělo stanovený počet obyvatel. Nejvyšší hustotu zalidnění měly z těchto malých obcí Mikulovice (256 obyvatel/km²) a Srnojedy (249 obyvatel/km²).

Města a městysy zařazené do venkovského prostoru:

Město	Počet obyvatel
Horní Jelení	1 886

Městys	Počet obyvatel
Chroustovice	1 224
Choltice	966
Trhová Kamenice	871
Bojanov	650
Včelákov	543
Svojanov	365

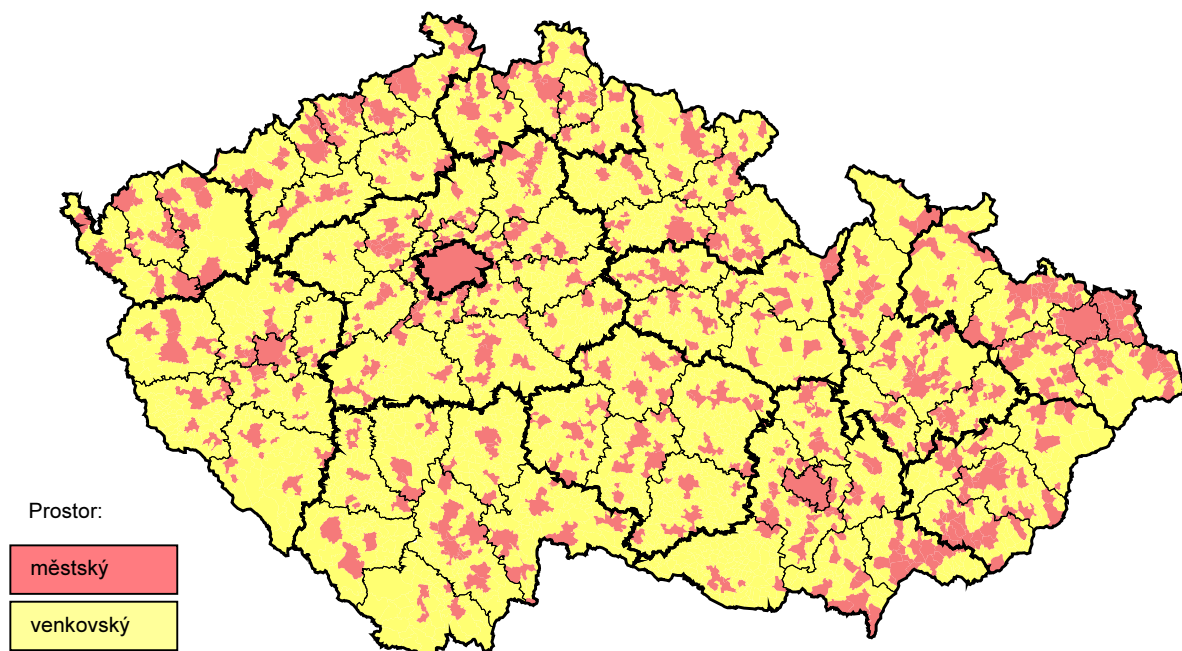
Do venkovského prostoru **nebylo** v této variantě **zařazeno** 45 obcí, z toho 32 měst a 13 obcí bez statutu města. Mezi městy měly největší hustotu zalidnění Pardubice (1 071 obyvatel/km²), nejmenší Králíky (88 obyvatel/km²). Z obcí bez statutu města byla nejvyšší hustota zalidnění zjištěna v Prachovicích (279 obyvatel/km²), nejmenší v Červené Vodě (67 obyvatel/km²).

2.3. Varianta 3

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel/km²

Třetí varianta vychází ze stejné metodiky výběru jako varianta druhá. Jediným rozdílem je, že byla pozměněna vstupní podmínka hustoty zalidnění u obcí ve velikostní skupině mezi 1 000 a 3 000 obyvatel z původních 100 obyvatel/km² na 150 obyvatel/km².

Česká republika – varianta 3

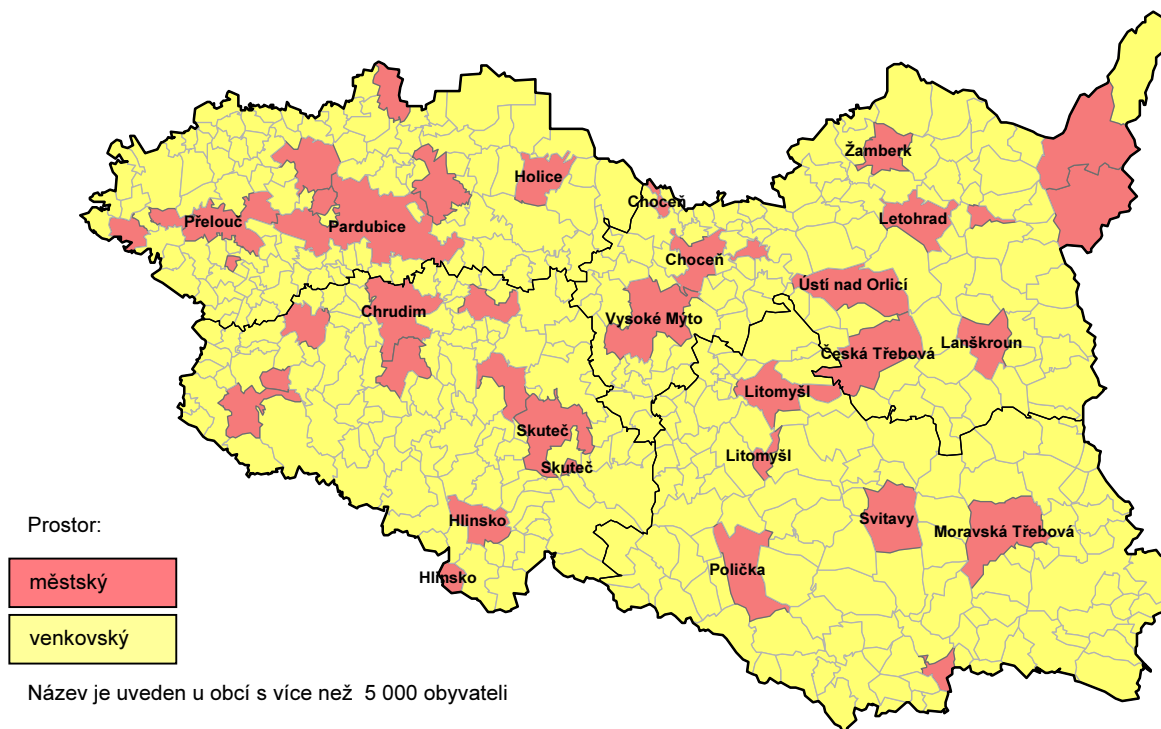

Tab. 2.3 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 3

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí			Počet obyvatel			Výměra (ha)		
	celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor	
		celkem	v %		celkem	v %		celkem	v %
Česká republika	6 249	5 562	89,0	10 287 189	2 784 978	27,1	7 886 702	6 104 348	77,4
ČR bez Hl. m. Prahy	6 248	5 562	89,0	9 099 063	2 784 978	30,6	7 837 093	6 104 348	77,9
Středočeský	1 146	1 031	90,0	1 175 254	466 804	39,7	1 101 473	912 181	82,8
Jihočeský	623	580	93,1	630 006	236 020	37,5	1 005 688	841 675	83,7
Plzeňský	501	459	91,6	554 537	188 249	33,9	756 108	636 241	84,1
Karlovarský	132	107	81,1	304 602	68 044	22,3	331 455	236 321	71,3
Ústecký	354	304	85,9	823 265	167 013	20,3	533 453	395 905	74,2
Liberecký	215	185	86,0	430 774	111 742	25,9	316 296	234 665	74,2
Královéhradecký	448	405	90,4	549 643	181 003	32,9	475 838	376 921	79,2
Pardubický	451	417	92,5	507 751	195 717	38,5	451 859	367 576	81,3
Vysočina	704	675	95,9	511 645	220 673	43,1	679 563	555 424	81,7
Jihomoravský	673	587	87,2	1 132 563	349 786	30,9	719 630	529 455	73,6
Olomoucký	398	343	86,2	639 894	224 869	35,1	526 677	410 144	77,9
Zlínský	304	255	83,9	589 839	195 466	33,1	396 354	276 029	69,6
Moravskoslezský	299	214	71,6	1 249 290	179 592	14,4	542 698	331 811	61,1

Pardubický kraj – varianta 3

Venkovský prostor, definovaný ve variantě 3 jako soubor obcí do 999 obyvatel a obcí ve velikostní skupině 1 000 – 2 999 obyvatel, v nichž hustota zalidnění nedosahuje 150 obyvatel/km², je v **Pardubickém kraji** tvořen 417 obcemi s rozlohou 3 676 km² a 196 tisíci obyvateli. Takto vymezené venkovské území kraje zahrnuje všechny obce z varianty 2 plus dalších 11 obcí se stanovenou hustotou zalidnění. Mezi variantami je toto vymezení počtem obcí až čtvrté, počtem obyvatel třetí a rozlohou dokonce druhé největší.

V **porovnání s republikovou hodnotou** (bez Prahy) je v této variantě podíl obcí ve venkovském prostoru v kraji vyšší o 3,5 procentního bodu, podíl rozlohy je vyšší o 3,4 procentního bodu a podíl obyvatelstva překračuje republikovou úroveň (bez Prahy) o 7,9 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měly kraje Vysočina a Středočeský.

Z celého Pardubického kraje bylo **do venkovského prostoru zařazeno** 405 venkovských obcí. Kromě toho tato varianta zahrnuje 6 měst s 12 109 obyvateli (největší Jevíčko s 2 871 obyvateli) i všech 6 městysů s 4 619 obyvateli. Celkem 33 venkovských obcí mělo koncem roku 1 000 obyvatel a více, ale hustota zalidnění v nich nedosahovala hranice 150 obyvatel/km² pro zařazení do městského prostoru (největší Luže a Dolní Dobrouč). Dalších 9 obcí splňovalo sice kritérium hustoty zalidnění, ale mělo méně než stanovených 1 000 obyvatel. Nejvyšší hustotu zalidnění měly z těchto malých obcí Mikulovice (256 obyvatel/km²) a Srnojedy (249 obyvatel/km²).

Města a městyse zařazené do venkovského prostoru:

Město	Počet obyvatel	Městys	Počet obyvatel
Jevíčko	2 871	Chroustovice	1 224
Dašice	2 252	Choltice	966
Horní Jelení	1 886	Trhová Kamenice	871
Březová nad Svitavou	1 710	Bojanov	650
Ronov nad Doubravou	1 710	Včelákov	543
Bystré	1 680	Svojanov	365

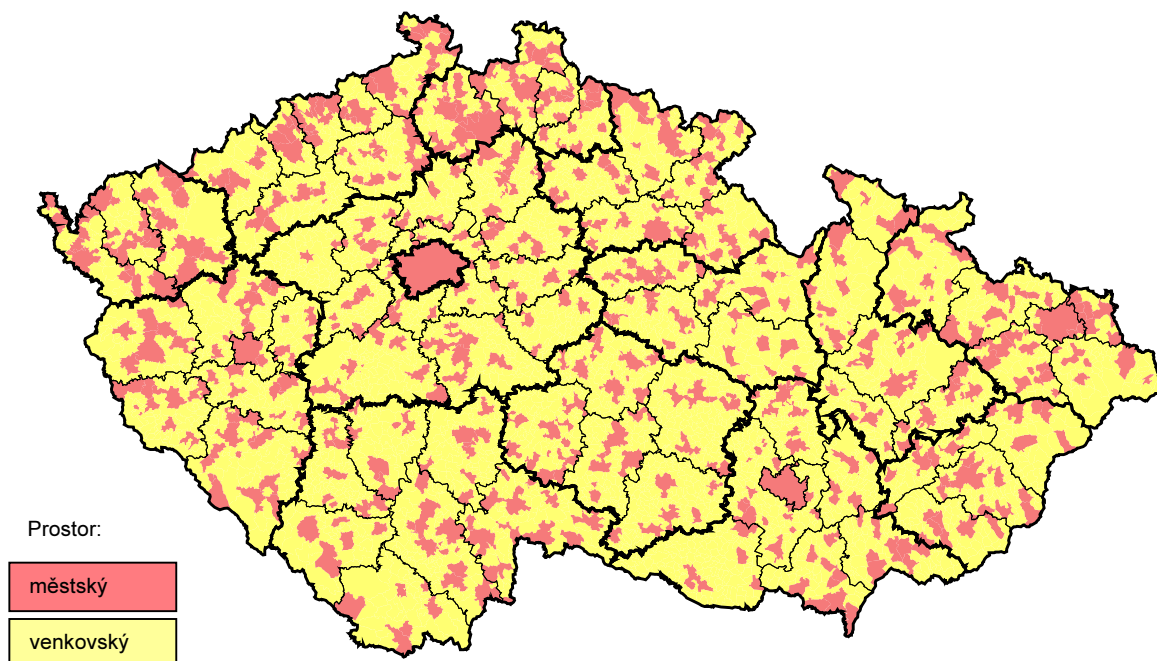
Do venkovského prostoru nebylo v této variantě zařazeno 34 obcí, z toho 27 měst a 7 obcí bez statutu města (Brněnec, Červená Voda, Hrochův Týnec, Opatovice nad Labem, Prachovice, Rybitví a Řečany nad Labem). Mezi městy měly největší hustotu zalidnění Pardubice (1 071 obyvatel/km²), nejmenší Králíky (88 obyvatel/km²). Z obcí bez statutu města byla nejvyšší hustota zalidnění zjištěna v Prachovicích (279 obyvatel/km²), nejmenší v Červené Vodě (67 obyvatel/km²).

2.4. Varianta 4

Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nemají statut města

Toto vymezení se striktně drží platných právních norem České republiky a jako venkovský prostor vymezuje všechny obce s obecním úřadem. Do této kategorie byly navíc zahrnuty všechny obce s úřadem městyse a vojenské újezdy.

Česká republika – varianta 4

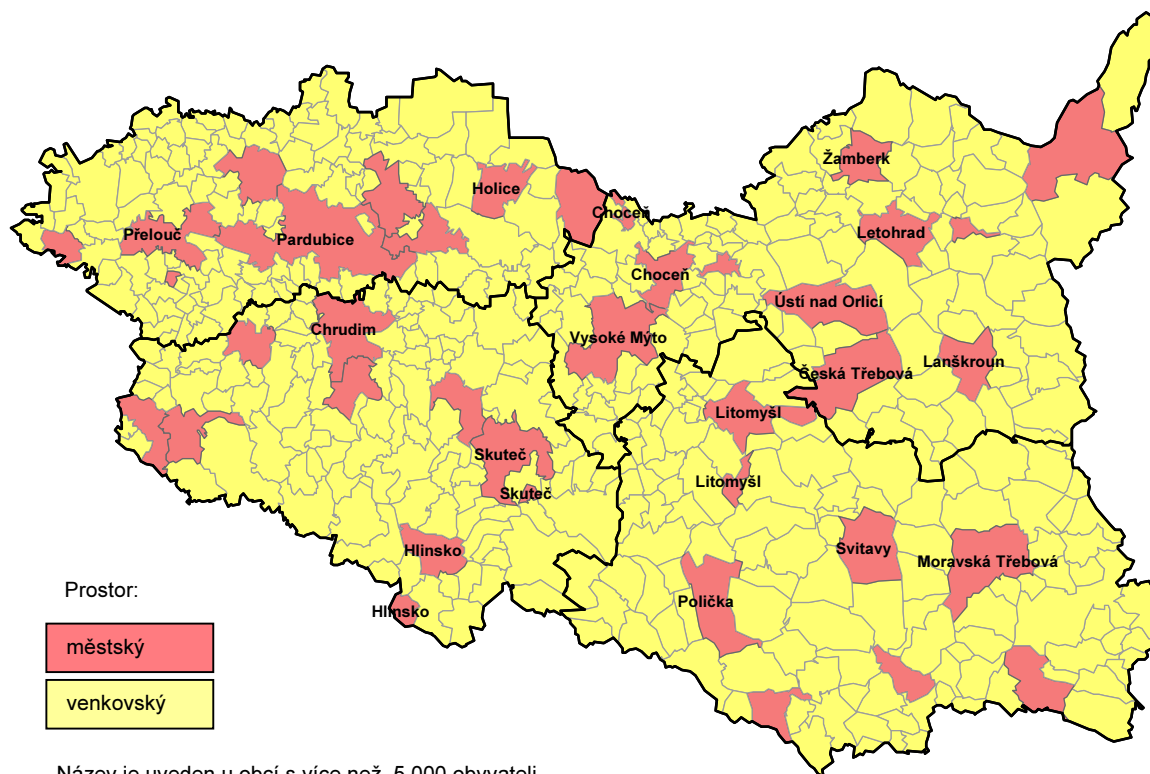

Tab. 2.4 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 4

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí			Počet obyvatel			Výměra (ha)		
	celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor	
		celkem	v %		celkem	v %		celkem	v %
Česká republika	6 249	5 690	91,1	10 287 189	3 051 437	29,7	7 886 702	5 891 959	74,7
ČR bez Hl. m. Prahy	6 248	5 690	91,1	9 099 063	3 051 437	33,5	7 837 093	5 891 959	75,2
Středočeský	1 146	1 069	93,3	1 175 254	531 745	45,2	1 101 473	918 054	83,3
Jihočeský	623	571	91,7	630 006	219 996	34,9	1 005 688	780 006	77,6
Plzeňský	501	451	90,0	554 537	180 855	32,6	756 108	553 478	73,2
Karlovarský	132	102	77,3	304 602	57 749	19,0	331 455	198 712	60,0
Ústecký	354	301	85,0	823 265	165 448	20,1	533 453	363 934	68,2
Liberecký	215	176	81,9	430 774	91 628	21,3	316 296	183 081	57,9
Královéhradecký	448	404	90,2	549 643	177 086	32,2	475 838	345 714	72,7
Pardubický	451	418	92,7	507 751	196 531	38,7	451 859	366 080	81,0
Vysočina	704	671	95,3	511 645	213 051	41,6	679 563	539 361	79,4
Jihomoravský	673	625	92,9	1 132 563	422 110	37,3	719 630	559 107	77,7
Olomoucký	398	368	92,5	639 894	269 977	42,2	526 677	412 818	78,4
Zlínský	304	274	90,1	589 839	230 371	39,1	396 354	290 067	73,2
Moravskoslezský	299	260	87,0	1 249 290	294 890	23,6	542 698	381 547	70,3

Pardubický kraj – varianta 4

Venkovský prostor definovaný jako soubor všech obcí bez statutu města zahrnuje v **Pardubickém kraji** 418 obcí s rozlohou 3 661 km², v nichž žije 197 tis. obyvatel. Z porovnání takto vymezeného venkovského prostoru s ostatními variantami v Pardubickém kraji vyplývá, že se řadí na druhé místo z hlediska počtu obyvatel, 2. – 3. místo hlediska počtu obcí a 3. místo z hlediska rozlohy.

V porovnání s průměrem České republiky (bez Prahy) je podíl obcí bez statutu města v kraji na celkovém počtu obcí vyšší o 1,6 procentního bodu, podíl obyvatel v nich žijících je však vyšší o 5,2 procentního bodu a podíl rozlohy dokonce o 5,8 procentního bodu. Vyšší podíl rozlohy takto definovaného venkovského prostoru měl pouze Středočeský kraj.

Z celého Pardubického kraje bylo do **venkovského prostoru** zařazeno 418 obcí, z toho 6 městysů s 4 619 obyvateli, z nichž největší má 1 224 obyvatel (Chroustovice) a nejmenší 365 obyvatel (Svojanov).

Městysy zařazené do venkovského prostoru:

Městys	Počet obyvatel
Chroustovice	1 224
Choltice	966
Trhová Kamenice	871
Bojanov	650
Včelákov	543
Svojanov	365

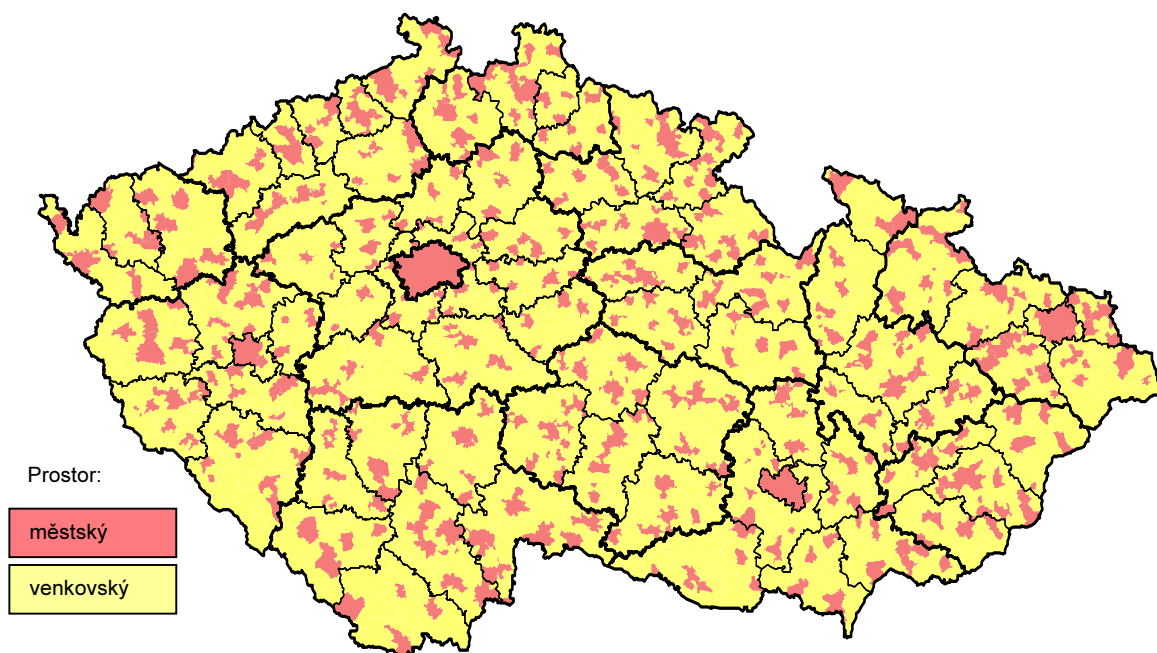
Do venkovského prostoru nebylo v této variantě **zařazeno** v kraji všech 33 měst. Vůbec přitom nebylo bráno v úvahu, že součástí řady měst jsou sídla, která byla původně samostatnými obcemi a mají i nadále typicky venkovský charakter (malá hustota zalidnění, venkovský životní styl).

2.5. Varianta 5

Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem a nemají statut hlavního města

Pátá varianta vychází z hierarchie správní struktury státu. Předpokladem pro toto vymezení je skutečnost, že obce s pověřeným obecním úřadem jsou vždy středisková sídla určitého významu, která nelze považovat za venkov. Podmínka výběru je s ohledem na velikost, výjimečnost a význam Prahy doplněna o tento sídelní celek, který není obcí s pověřeným obecním úřadem.

Česká republika – varianta 5

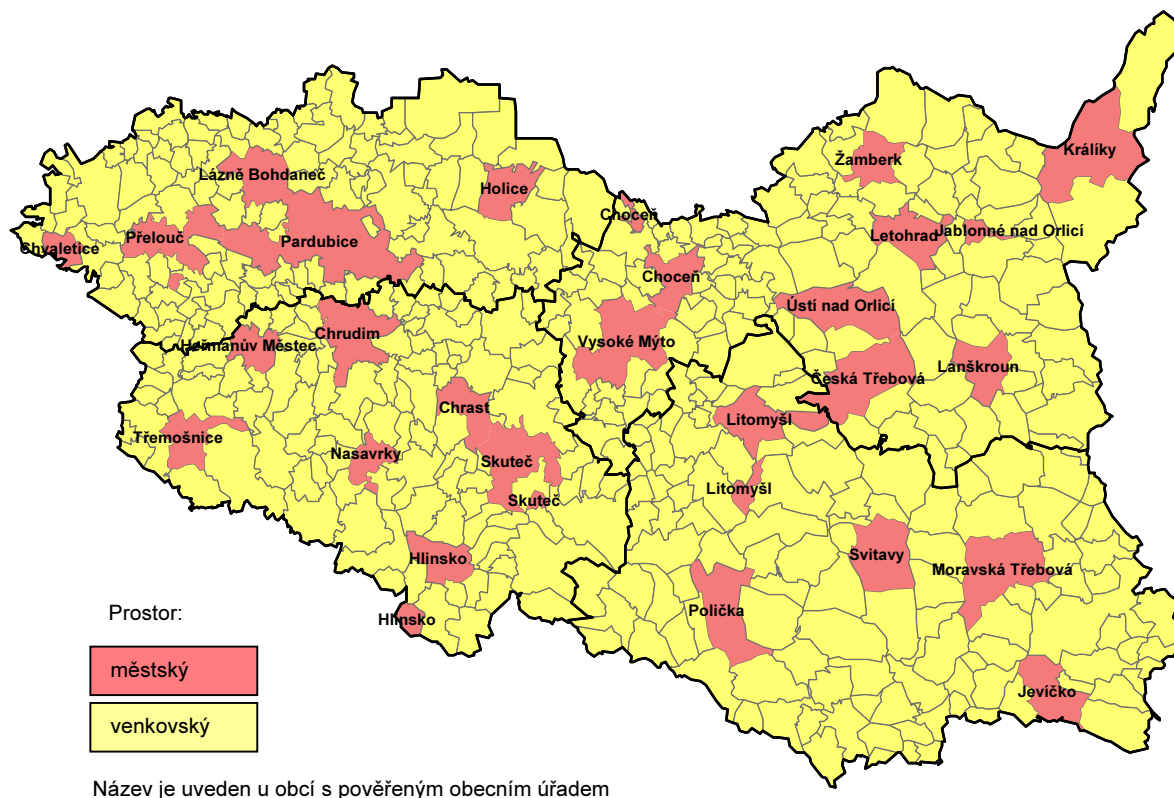

Tab. 2.5 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 5

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí			Počet obyvatel			Výměra (ha)		
	celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor	
		celkem	v %		celkem	v %		celkem	v %
Česká republika	6 249	5 860	93,8	10 287 189	3 523 510	34,3	7 886 702	6 353 170	80,6
ČR bez Hl. m. Prahy	6 248	5 860	93,8	9 099 063	3 523 510	38,7	7 837 093	6 353 170	81,1
Středočeský	1 146	1 091	95,2	1 175 254	605 454	51,5	1 101 473	963 330	87,5
Jihočeský	623	586	94,1	630 006	249 884	39,7	1 005 688	817 585	81,3
Plzeňský	501	466	93,0	554 537	210 693	38,0	756 108	609 557	80,6
Karlovarský	132	118	89,4	304 602	101 092	33,2	331 455	259 171	78,2
Ústecký	354	324	91,5	823 265	229 316	27,9	533 453	415 353	77,9
Liberecký	215	194	90,2	430 774	134 604	31,2	316 296	242 365	76,6
Královéhradecký	448	413	92,2	549 643	192 622	35,0	475 838	369 478	77,6
Pardubický	451	425	94,2	507 751	212 940	41,9	451 859	377 635	83,6
Vysočina	704	678	96,3	511 645	229 476	44,9	679 563	564 938	83,1
Jihomoravský	673	639	94,9	1 132 563	475 093	41,9	719 630	590 678	82,1
Olomoucký	398	378	95,0	639 894	288 647	45,1	526 677	435 388	82,7
Zlínský	304	279	91,8	589 839	253 411	43,0	396 354	303 792	76,6
Moravskoslezský	299	269	90,0	1 249 290	340 278	27,2	542 698	403 898	74,4

Pardubický kraj – varianta 5

Venkovský prostor tvoří ve variantě 5 soubor obcí, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem. **V Pardubickém kraji** je takto definované území tvořeno 425 obcemi s rozlohou 3 776 km² a 213 tisíci obyvateli. Mezi všemi variantami je počtem obcí, obyvatel i rozlohou toto vymezení největší.

V **porovnání s republikovou hodnotou** (bez Prahy) je v této variantě podíl obcí ve venkovském prostoru v kraji vyšší o 0,4 procentního bodu, podíl rozlohy je vyšší o 2,5 procentního bodu a podíl obyvatelstva o 3,2 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měly kraje Středočeský, Olomoucký, Vysočina a Zlínský.

Z celého Pardubického kraje bylo do **venkovského prostoru** zařazeno 411 venkovských obcí. Kromě toho tato varianta zahrnuje 8 měst s 18 031 obyvateli (největší Slatiňany) i všech 6 městysů s 4 619 obyvateli. Jedinou obcí bez statutu města či městyse, která v této variantě nebyla zařazena do venkovského prostoru, byly Nasavrky.

Města a městyse zařazené do venkovského prostoru:

Město	Počet obyvatel
Slatiňany	4 031
Sezemice	3 328
Dašice	2 252
Horní Jelení	1 886
Březová nad Svitavou	1 710
Ronov nad Doubravou	1 710
Bystré	1 680
Brandýs nad Orlicí	1 434

Městys	Počet obyvatel
Chroustovice	1 224
Choltice	966
Trhová Kamenice	871
Bojanov	650
Včelákov	543
Svojanov	365

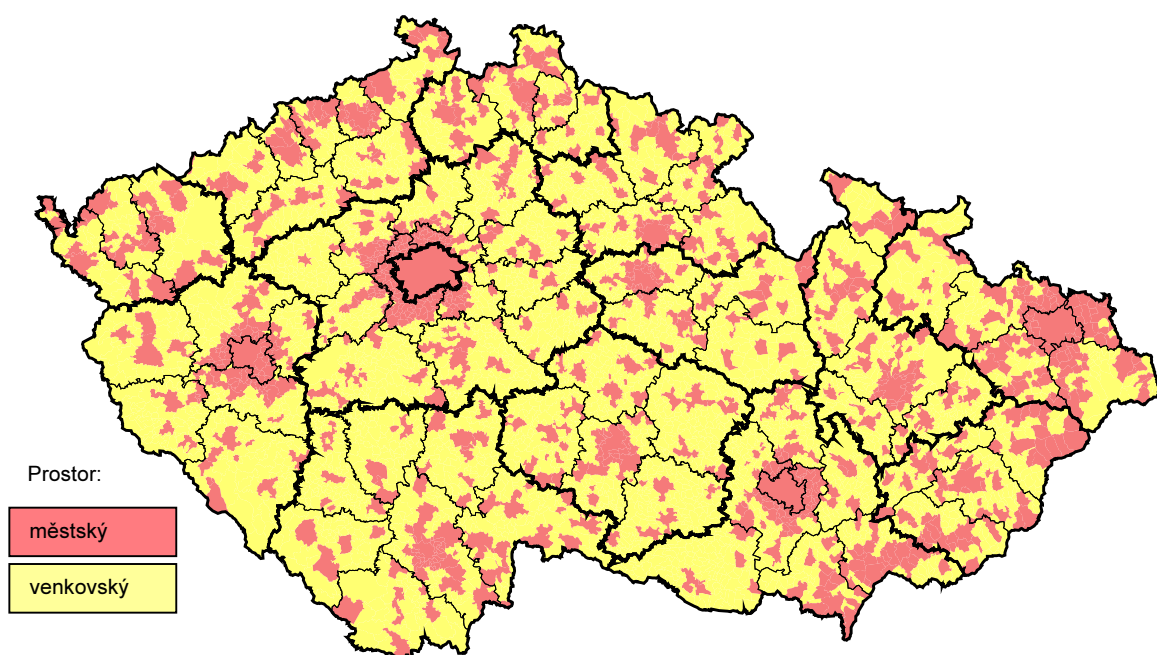
Do městského území bylo v této variantě zařazeno 26 obcí, z toho 25 se statutem města a 1 obec bez tohoto statutu (Nasavrky s 1 622 obyvateli).

2.6. Varianta 6

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel mimo obcí v zázemí krajských měst

Tato metoda regionalizace venkova vychází z předpokladu, že venkovem nejsou jednak obce nad 2 000 obyvatel (stejně jako u první varianty), a dále z předpokladu, že sídla v zázemí velkých měst nelze taktéž považovat za venkovská. Zatímco první podmínka jednoznačně platí pro celé území státu, druhá podmínka je specifikovaná s ohledem na velikost měst, v jejichž zázemí obce leží. Expertní metodou byly stanoveny hraniční silniční vzdálenosti, v jejichž dosahu jsou obce ještě považovány za sídla ležící v příměstské zóně a nikoliv za venkov.

Česká republika – varianta 6

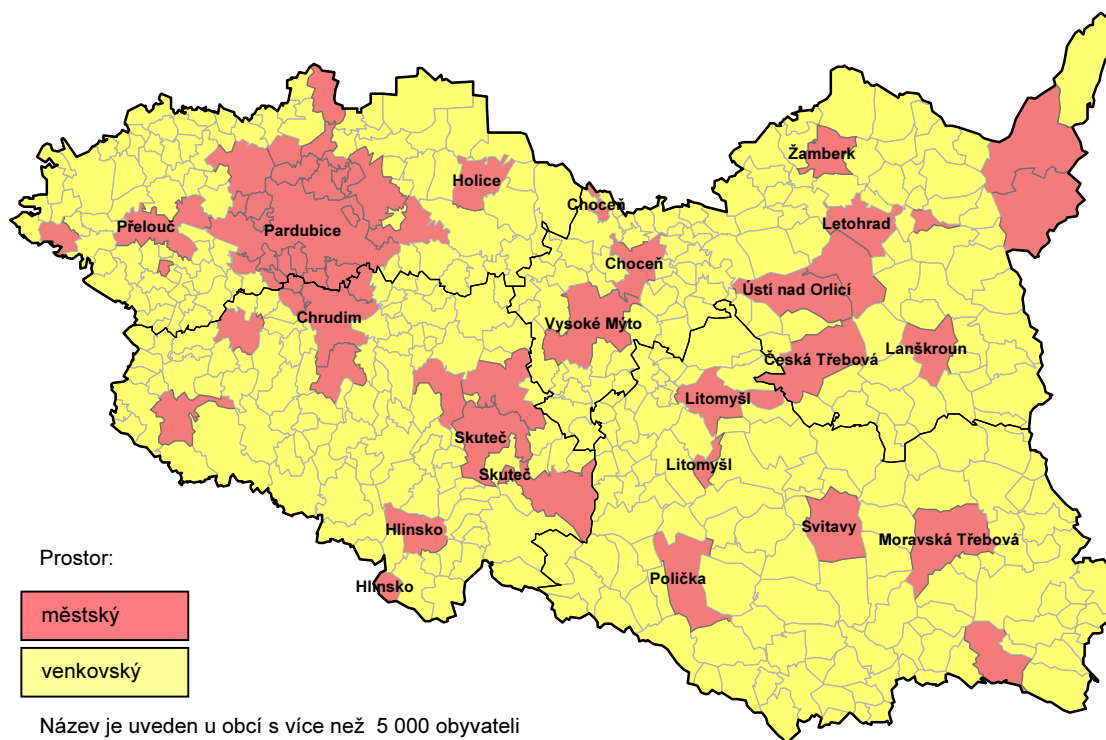

Tab. 2.6 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů - varianta 6

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí			Počet obyvatel			Výměra (ha)		
	celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor		celkem	venkovský prostor	
		celkem	v %		celkem	v %		celkem	v %
Česká republika	6 249	5 233	83,7	10 287 189	2 455 997	23,9	7 886 702	5 563 165	70,5
ČR bez Hl. m. Prahy	6 248	5 233	83,8	9 099 063	2 455 997	27,0	7 837 093	5 563 165	71,0
Středočeský	1 146	922	80,5	1 175 254	411 311	35,0	1 101 473	839 185	76,2
Jihočeský	623	546	87,6	630 006	194 042	30,8	1 005 688	764 305	76,0
Plzeňský	501	403	80,4	554 537	149 729	27,0	756 108	566 071	74,9
Karlovarský	132	100	75,8	304 602	58 500	19,2	331 455	215 148	64,9
Ústecký	354	296	83,6	823 265	151 531	18,4	533 453	359 352	67,4
Liberecký	215	181	84,2	430 774	102 306	23,7	316 296	220 195	69,6
Královéhradecký	448	398	88,8	549 643	166 229	30,2	475 838	349 962	73,5
Pardubický	451	396	87,8	507 751	181 212	35,7	451 859	348 447	77,1
Vysočina	704	656	93,2	511 645	207 286	40,5	679 563	533 124	78,5
Jihomoravský	673	546	81,1	1 132 563	298 303	26,3	719 630	473 399	65,8
Olomoucký	398	340	85,4	639 894	209 453	32,7	526 677	373 680	71,0
Zlínský	304	250	82,2	589 839	172 503	29,2	396 354	226 128	57,1
Moravskoslezský	299	199	66,6	1 249 290	153 592	12,3	542 698	294 168	54,2

Pardubický kraj – varianta 6

Venkovský prostor je v této variantě definován jako soubor obcí s méně než 2 000 obyvateli bez 22 obcí v zázemí krajského města (do vzdálenosti 10 km) a zahrnuje v **Pardubickém kraji** 396 obcí s rozlohou 3 484 km², v nichž žije 181 tis. obyvatel. Příměstskou zónu Pardubic sice tvoří 26 obcí¹⁾, z nichž 4 mají více než 2 000 obyvatel. Z porovnání takto vymezeného venkovského prostoru s ostatními variantami v Pardubickém kraji vyplývá, že počtem obcí a rozlohou jde o nejmenší vymezení venkova, počet obyvatel je druhý nejnižší (po variantě 2).

V porovnání s průměrem České republiky (bez Prahy) je podíl obcí v takto vymezeném venkovském prostoru v kraji na celkovém počtu obcí vyšší o 4,0 procentní body, podíl na rozloze je vyšší o 6,1 procentního bodu a podíl obyvatel v nich žijících překračuje republikový průměr dokonce o 8,7 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měl pouze kraj Vysočina.

Z celého Pardubického kraje bylo ve variantě 6 zařazeno do **venkovského prostoru** 385 venkovských obcí. Kromě toho tato varianta zahrnuje i 5 měst s celkovým počtem 9 420 obyvatel, z nichž největší Horní Jelení mělo koncem roku 2006 celkem 1 886 obyvatel a nejmenší Brandýs nad Orlicí 1 434 obyvatel. Do venkovského prostoru připadlo i všech 6 městysů s 4 619 obyvateli.

Města a městyse zařazené do venkovského prostoru:

Město	Počet obyvatel
Horní Jelení	1 886
Březová nad Svitavou	1 710
Ronov nad Doubravou	1 710
Bystré	1 680
Brandýs nad Orlicí	1 434

Městys	Počet obyvatel
Chroustovice	1 224
Choltice	966
Trhová Kamenice	871
Bojanov	650
Včelákov	543
Svojanov	365

Do venkovského prostoru nebylo v této variantě **zařazeno** v kraji 55 obcí, v tom 28 měst a 27 obcí bez statutu města (5 s více než 2 000 obyvateli: Červená Voda – 3 164 obyvatel, Luže – 2 594 obyvatel, Dolní Dobrouč – 2 530 obyvatel, Opatovice nad Labem – 2 277 obyvatel a Proseč – 2 103 obyvatel a 22 obcí v zázemí krajského města – viz poznámka pod čarou).

¹⁾ Barchov, Čepí, Černá u Bohdanče, Dašice, Dřenic, Dubany, Hrobice, Kunětice, Lázně Bohdaneč, Mikulovice, Němčice, Opatovice nad Labem, Ostřešany, Ráby, Rybitví, Sezemice, Spojil, Srch, Snojedy, Staré Hradiště, Staré Jesenčany, Starý Mateřov, Stěblová, Třebosice, Třebřichy a Tuněchody

**Přehled měst Pardubického kraje a jejich zařazení do městského a venkovského prostoru
podle jednotlivých variant**

stav k 1. 1. 2007

Město	Okres	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
					1	2	3	4	5	6
1. Brandýs nad Orlicí	UO	433	1 434	331	V	M	M	M	V	V
2. Březová nad Svitavou	SY	1 270	1 710	135	V	M	V	M	V	V
3. Bystré	SY	1 409	1 680	119	V	M	V	M	V	V
4. Česká Třebová	UO	4 100	16 426	401	M	M	M	M	M	M
5. Dašice	PU	1 773	2 252	127	M	M	V	M	V	M
6. Heřmanův Městec	CR	1 434	4 970	347	M	M	M	M	M	M
7. Hlinsko	CR	2 427	10 253	422	M	M	M	M	M	M
8. Holice	PU	1 965	6 316	321	M	M	M	M	M	M
9. Horní Jelení	PU	2 448	1 886	77	V	V	V	M	V	V
10. Choceň	UO	2 170	8 965	413	M	M	M	M	M	M
11. Chrast	CR	1 784	3 202	180	M	M	M	M	M	M
12. Chrudim	CR	3 321	23 362	703	M	M	M	M	M	M
13. Chvaletice	PU	849	3 303	389	M	M	M	M	M	M
14. Jablonné nad Orlicí	UO	438	3 099	708	M	M	M	M	M	M
15. Jevíčko	SY	2 324	2 871	124	M	M	V	M	M	M
16. Králíky	UO	5 278	4 660	88	M	M	M	M	M	M
17. Lanškroun	UO	2 065	9 791	474	M	M	M	M	M	M
18. Lázně Bohdaneč	PU	2 178	3 277	150	M	M	M	M	M	M
19. Letohrad	UO	2 355	6 190	263	M	M	M	M	M	M
20. Litomyšl	SY	3 345	10 052	300	M	M	M	M	M	M
21. Moravská Třebová	SY	4 205	11 201	266	M	M	M	M	M	M
22. Pardubice	PU	8 266	88 559	1 071	M	M	M	M	M	M
23. Polička	SY	3 311	8 995	272	M	M	M	M	M	M
24. Přelouč	PU	3 046	8 501	279	M	M	M	M	M	M
25. Ronov nad Doubravou	CR	1 701	1 710	101	V	M	V	M	V	V
26. Sezemice	PU	2 215	3 328	150	M	M	M	M	V	M
27. Skuteč	CR	3 541	5 319	150	M	M	M	M	M	M
28. Slatiňany	CR	1 560	4 031	258	M	M	M	M	V	M
29. Svitavy	SY	3 133	17 226	550	M	M	M	M	M	M
30. Třemošnice	CR	1 902	3 286	173	M	M	M	M	M	M
31. Ústí nad Orlicí	UO	3 637	14 864	409	M	M	M	M	M	M
32. Vysoké Mýto	UO	4 202	12 480	297	M	M	M	M	M	M
33. Žamberk	UO	1 691	6 021	356	M	M	M	M	M	M

Pozn. Statut města platný k 31. 12. 2006

3. Zobrazení variant vymezení venkova ve vybraných ukazatelích

Dalším krokem při úvahách o hodnocení jednotlivých navržených variant byl výběr skupiny ukazatelů, které máme k dispozici do úrovně obcí a u kterých předpokládáme vzhledem k jejich vypovídací schopnosti zobrazení rozdílů mezi městským a venkovským prostorem. To je podrobně popsáno pro každý ukazatel samostatně v následujících podkapitolách.

Tato kapitola se zaměřila na výpočty za vybrané ukazatele pro všechny varianty venkovského prostoru a jejich ohodnocení. Pro všech šest variant pak byly naplněny tabulky a grafy se základními statistickými indikátory a bylo možné porovnat, jak se hodnoty těchto indikátorů mění s ohledem na různá vymezení venkovského prostoru.

Bylo hodnoceno celkem 17 ukazatelů z oblasti demografie, bydlení, ekonomické aktivity, nezaměstnanosti, podnikání, charakteru půdy a vybavenosti obcí:

1. Přirozený přírůstek obyvatel
2. Živě narození
3. Přírůstek obyvatel stěhováním
4. Průměrný věk obyvatel
5. Index ekonomického zatížení
6. Dokončené byty
7. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu
8. Míra ekonomické aktivity
9. Pracovní místa
10. Zaměstnaní v zemědělství
11. Míra nezaměstnanosti
12. Uchazeči o zaměstnání
13. Mikropodniky
14. Zemědělská půda
15. Lesní pozemky
16. Zastavěné a ostatní plochy
17. Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod

Pro každý ukazatel je v úvodní tabulce uveden název použitého ukazatele, jeho popis z hlediska definice a zdroj, ze kterého se čerpal. Následuje text, který hodnotí situaci v České republice a poté je hodnocení pro kraj s tím, že bylo využito i mezikrajské srovnání pro dokreslení postavení a úrovně venkovského prostoru kraje vzhledem k celému území České republiky. Venkovský prostor pro daný ukazatel ve všech variantách je zobrazen v grafu podle krajů. V těchto grafech v prvním sloupci uvádíme hodnotu za celý kraj, tj. městský (M) a venkovský (V) prostor.

Tabulka obsahuje hodnoty vypočtené pro městský i venkovský prostor také podle krajů. Byl vypočten i úhrn za Českou republiku bez Hlavního města Prahy, který slouží pro srovnání městského prostoru podle krajů, v němž má Praha svoje specifické postavení.

3.1. Přirozený přírůstek obyvatel

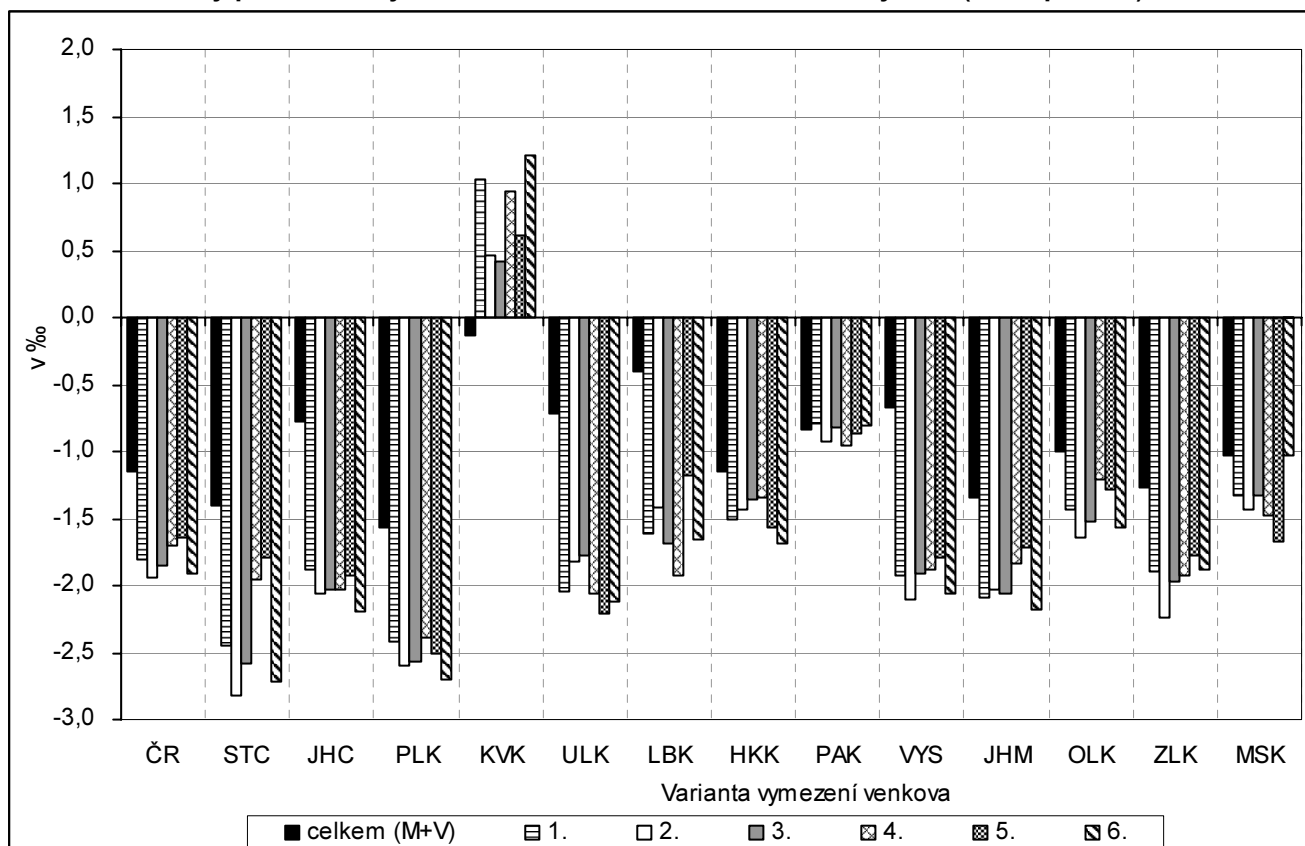
Ukazatel 1	Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)
Popis	Ukazatel vyjadřuje relaci mezi přirozeným přírůstkem obyvatel a celkovým počtem obyvatel v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu sledovaného období. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu obyvatel za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

V souhrnu let 2000 – 2006 dosáhl přirozený přírůstek v přepočtu na 1 000 obyvatel v celé **České republice hodnoty -1,15 ‰**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak -1,03 ‰ (záporná hodnota vypovídá o převaze počtu zemřelých nad počtem živě narozených). Ve všech krajích kromě Karlovarského a Pardubického se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **méně příznivá hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Současně se však ukazuje, že ve většině krajů obyvatelstvo ve sledovaném období ubývá převahou zemřelých nad počtem živě narozených. Výjimku tvoří pouze venkovský prostor ve vymezení všech šesti variant v Karlovarském kraji, městský prostor ve vymezení všech šesti variant v kraji Vysočina a městský prostor ve vymezení varianty 3 v Libereckém kraji.

Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel se tak ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje v intervalu od -1,94 ‰ ve variantě 2 do -1,64 ‰ ve variantě 5. Naopak výsledná hodnota v městském prostoru České republiky se nachází v intervalu od -0,92 ‰ ve variantě 1 a variantě 4 do -0,90 ‰ ve variantě 3 a variantě 5.

V Pardubickém kraji dosáhl sledovaný ukazatel v období let 2000 – 2006 hodnoty -0,83 ‰, je to šestá nejpříznivější hodnota v mezikrajském srovnání (bez Hl. města Prahy). Ve venkovském prostoru Pardubického kraje byl ve všech šesti variantách vymezení území zjištěn druhý nejvyšší přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (po Karlovarském kraji); nabýval hodnot v intervalu od -0,95 ‰ ve variantě 4 do -0,80 ‰ ve variantě 1. V městském prostoru byla nejméně příznivá hodnota přirozeného přírůstku na 1 000 obyvatel zjištěna v první variantě (-0,86 ‰), nejpříznivější ve čtvrté variantě (-0,76 ‰).

Graf 3.1 Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Tab. 3.1 Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Měřicí jednotka: ‰

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	-0,92	-1,81	-0,91	-1,94	-0,90	-1,84	-0,92	-1,70	-0,90	-1,64	-0,91	-1,91
	odchylka (+/-)	0,23	-0,66	0,24	-0,79	0,25	-0,70	0,23	-0,55	0,25	-0,50	0,23	-0,76
ČR bez Prahy	hodnota	-0,71	-1,81	-0,70	-1,94	-0,68	-1,84	-0,71	-1,70	-0,66	-1,64	-0,71	-1,91
	odchylka (+/-)	0,32	-0,77	0,33	-0,91	0,35	-0,81	0,33	-0,67	0,38	-0,61	0,32	-0,88
Středočeský	hodnota	-0,65	-2,44	-0,62	-2,82	-0,62	-2,59	-0,96	-1,95	-1,00	-1,79	-0,69	-2,72
	odchylka (+/-)	0,75	-1,05	0,78	-1,42	0,77	-1,19	0,44	-0,55	0,40	-0,39	0,71	-1,33
Jihočeský	hodnota	-0,23	-1,88	-0,06	-2,06	-0,04	-2,03	-0,12	-2,03	-0,04	-1,92	-0,15	-2,19
	odchylka (+/-)	0,54	-1,11	0,72	-1,28	0,73	-1,26	0,65	-1,26	0,73	-1,15	0,62	-1,42
Píseňský	hodnota	-1,15	-2,42	-1,06	-2,60	-1,06	-2,57	-1,18	-2,39	-1,00	-2,51	-1,15	-2,70
	odchylka (+/-)	0,41	-0,85	0,51	-1,03	0,51	-1,01	0,39	-0,82	0,57	-0,95	0,42	-1,13
Karlovarský	hodnota	-0,42	1,03	-0,29	0,46	-0,29	0,42	-0,38	0,95	-0,49	0,61	-0,44	1,21
	odchylka (+/-)	-0,29	1,17	-0,16	0,60	-0,15	0,56	-0,24	1,08	-0,36	0,75	-0,31	1,35
Ústecký	hodnota	-0,41	-2,04	-0,46	-1,82	-0,45	-1,78	-0,38	-2,07	-0,15	-2,21	-0,40	-2,12
	odchylka (+/-)	0,30	-1,33	0,25	-1,11	0,26	-1,07	0,33	-1,36	0,56	-1,51	0,31	-1,41
Liberecký	hodnota	-0,03	-1,61	-0,10	-1,41	0,04	-1,69	-0,00	-1,93	-0,06	-1,18	-0,02	-1,66
	odchylka (+/-)	0,38	-1,21	0,30	-1,01	0,44	-1,29	0,40	-1,52	0,35	-0,78	0,39	-1,26
Královéhradecký	hodnota	-1,00	-1,51	-1,03	-1,43	-1,06	-1,36	-1,07	-1,34	-0,94	-1,57	-0,93	-1,69
	odchylka (+/-)	0,16	-0,36	0,12	-0,28	0,10	-0,20	0,09	-0,19	0,22	-0,41	0,23	-0,54
Pardubický	hodnota	-0,86	-0,80	-0,79	-0,93	-0,84	-0,82	-0,76	-0,95	-0,81	-0,87	-0,85	-0,81
	odchylka (+/-)	-0,02	0,04	0,05	-0,09	-0,01	0,01	0,07	-0,11	0,02	-0,04	-0,02	0,03
Vysočina	hodnota	0,22	-1,93	0,30	-2,10	0,26	-1,92	0,18	-1,88	0,22	-1,79	0,27	-2,06
	odchylka (+/-)	0,90	-1,26	0,98	-1,42	0,93	-1,24	0,85	-1,21	0,89	-1,11	0,94	-1,39
Jiho-moravský	hodnota	-1,02	-2,10	-1,13	-2,03	-1,02	-2,06	-1,05	-1,83	-1,08	-1,71	-1,04	-2,18
	odchylka (+/-)	0,32	-0,76	0,21	-0,70	0,32	-0,72	0,29	-0,49	0,26	-0,37	0,30	-0,84
Olomoucký	hodnota	-0,79	-1,43	-0,76	-1,64	-0,73	-1,53	-0,86	-1,20	-0,79	-1,28	-0,74	-1,56
	odchylka (+/-)	0,22	-0,42	0,25	-0,64	0,28	-0,52	0,14	-0,20	0,22	-0,27	0,27	-0,56
Zlínský	hodnota	-1,01	-1,89	-0,90	-2,24	-0,92	-1,97	-0,85	-1,93	-0,89	-1,78	-1,02	-1,89
	odchylka (+/-)	0,26	-0,62	0,37	-0,97	0,34	-0,71	0,42	-0,66	0,38	-0,51	0,25	-0,62
Moravsko-slezský	hodnota	-0,98	-1,32	-0,99	-1,43	-0,99	-1,33	-0,90	-1,47	-0,80	-1,67	-1,03	-1,04
	odchylka (+/-)	0,05	-0,29	0,04	-0,40	0,05	-0,30	0,13	-0,44	0,23	-0,64	0,00	-0,00

3.2. Živě narození

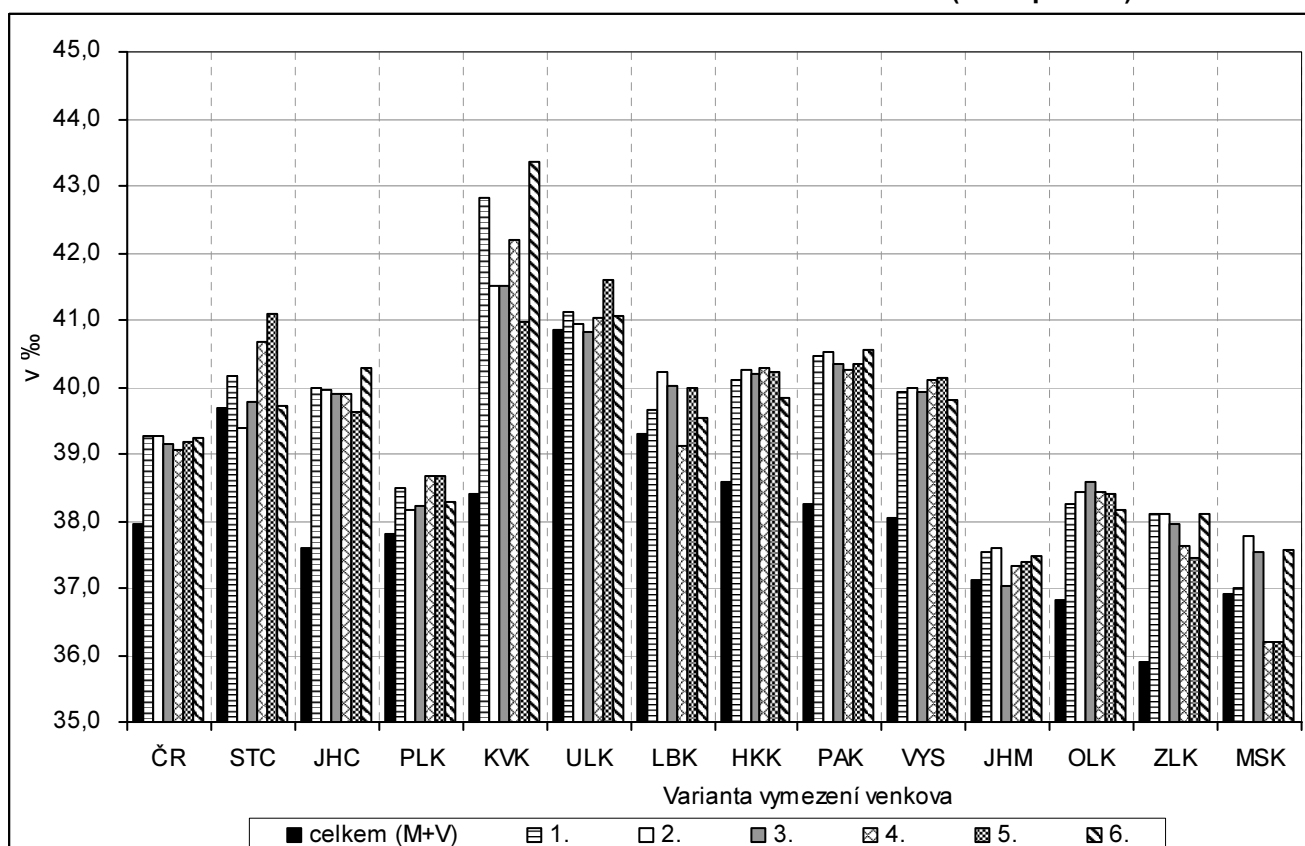
Ukazatel 2	Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)
Popis	Ukazatel je nazýván obecnou mírou plodnosti, je definován jako poměr počtu živě narozených na 1 000 žen v reprodukčním věku, tj. žen ve věkové skupině 15 – 49 let. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu žen v reprodukčním věku za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

Ukazatel živě narození v letech 2000 - 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let dosáhl v celé **České republice hodnoty 37,95 ‰**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 38,07 ‰. Ve většině krajů se u všech šesti variant vymezení venkova projevuje vždy **vyšší hodnota sledovaného ukazatele ve srovnání s městským prostorem**. Vypovídá tak o příznivější úrovni porodnosti ve venkovských obcích než v městských částech republiky. Výjimku tvoří vymezení venkovského prostoru podle varianty 2 ve Středočeském kraji, vymezení venkovského prostoru podle varianty 3 v Ústeckém a Jihomoravském kraji, vymezení venkovského prostoru podle varianty 4 v Libereckém kraji a vymezení venkovského prostoru podle varianty 4 a 5 v Moravskoslezském kraji.

Výsledná hodnota ukazatele živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let se tak ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje v intervalu od 39,06 ‰ ve variantě 4 do 39,28 ‰ současně ve variantě 1 a 2. Naopak výsledná hodnota v městském prostoru České republiky se nachází v intervalu od 37,34 ‰ ve variantě 5 do 37,56 ‰ ve 2 variantách, a to 2 a 6.

V Pardubickém kraji dosáhl sledovaný ukazatel 38,25 ‰, což představuje šestou nejvyšší hodnotu mezi kraji České republiky. Ve všech typech vymezení venkovského prostoru nalzáme v kraji výrazně vyšší úroveň porodnosti než v městském prostoru. Nejvyšší hodnoty dosáhl ukazatel živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let v šesté variantě vymezení venkova (40,56 ‰), nejnižší ve čtvrté variantě (40,26 ‰). V městském prostoru nabývá ukazatel hodnot v rozmezí od 36,86 ‰ ve variantě 5 do 37,12 ‰ ve variantě 2.

Graf 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)

Tab. 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)

Měřicí jednotka: ‰

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
		V = obce do 2 tis. obyvatel											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²											
		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města											
		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem											
		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst											
ČR celkem	37,95	37,50	39,28	37,56	39,28	37,53	39,14	37,51	39,06	37,34	39,19	37,56	39,25
odchylna (+/-)	-	-0,45	1,33	-0,39	1,34	-0,41	1,20	-0,44	1,11	-0,60	1,24	-0,38	1,30
ČR bez Prahy	38,07	37,59	39,28	37,66	39,28	37,63	39,14	37,61	39,06	37,42	39,19	37,66	39,25
odchylna (+/-)	-	-0,48	1,21	-0,41	1,21	-0,44	1,07	-0,46	0,99	-0,65	1,12	-0,41	1,18
Středočeský	39,70	39,38	40,16	39,86	39,37	39,64	39,78	38,96	40,66	38,34	41,10	39,68	39,73
odchylna (+/-)	-	-0,31	0,46	0,17	-0,32	-0,05	0,08	-0,73	0,97	-1,36	1,41	-0,02	0,03
Jihočeský	37,61	36,52	39,98	36,39	39,96	36,37	39,89	36,50	39,90	36,42	39,61	36,53	40,30
odchylna (+/-)	-	-1,09	2,37	-1,22	2,35	-1,24	2,28	-1,11	2,29	-1,19	2,00	-1,08	2,69
Pízeňský	37,81	37,50	38,50	37,65	38,16	37,62	38,21	37,43	38,67	37,33	38,66	37,65	38,27
odchylna (+/-)	-	-0,32	0,69	-0,16	0,34	-0,19	0,40	-0,39	0,86	-0,48	0,85	-0,16	0,46
Karlovarský	38,40	37,34	42,81	37,61	41,51	37,56	41,50	37,56	42,19	37,18	40,98	37,29	43,35
odchylna (+/-)	-	-1,06	4,42	-0,79	3,12	-0,84	3,10	-0,83	3,79	-1,22	2,58	-1,11	4,96
Ústecký	40,87	40,81	41,12	40,85	40,94	40,88	40,81	40,83	41,02	40,60	41,61	40,82	41,07
odchylna (+/-)	-	-0,05	0,26	-0,01	0,07	0,01	-0,05	-0,04	0,16	-0,26	0,74	-0,04	0,20
Liberecký	39,31	39,22	39,65	39,06	40,22	39,09	40,02	39,36	39,13	39,02	39,99	39,25	39,54
odchylna (+/-)	-	-0,10	0,33	-0,26	0,91	-0,23	0,71	0,05	-0,19	-0,29	0,68	-0,07	0,23
Královéhradecký	38,57	37,91	40,10	37,86	40,24	37,82	40,19	37,80	40,28	37,73	40,22	38,05	39,84
odchylna (+/-)	-	-0,66	1,53	-0,71	1,67	-0,75	1,62	-0,77	1,71	-0,84	1,65	-0,52	1,27
Pardubický	38,25	37,00	40,45	37,12	40,51	37,04	40,33	37,07	40,26	36,86	40,33	37,06	40,56
odchylna (+/-)	-	-1,25	2,20	-1,13	2,26	-1,21	2,08	-1,18	2,00	-1,39	2,08	-1,20	2,30
Vysočina	38,03	36,80	39,92	36,81	39,98	36,73	39,93	36,69	40,11	36,48	40,14	36,93	39,81
odchylna (+/-)	-	-1,24	1,89	-1,22	1,94	-1,30	1,89	-1,34	2,07	-1,55	2,11	-1,10	1,78
Jiho-moravský	37,11	36,93	37,55	36,97	37,60	37,14	37,04	36,98	37,33	36,92	37,38	36,98	37,48
odchylna (+/-)	-	-0,18	0,44	-0,14	0,49	0,03	-0,07	-0,13	0,22	-0,18	0,27	-0,13	0,37
Olomoucký	36,81	36,08	38,27	36,21	38,42	35,90	38,58	35,70	38,44	35,60	38,39	36,18	38,17
odchylna (+/-)	-	-0,72	1,46	-0,59	1,62	-0,90	1,78	-1,11	1,63	-1,21	1,58	-0,62	1,36
Zlínský	35,89	35,01	38,12	35,08	38,12	34,93	37,95	34,83	37,63	34,77	37,46	35,02	38,11
odchylna (+/-)	-	-0,88	2,23	-0,80	2,23	-0,96	2,06	-1,05	1,75	-1,11	1,57	-0,86	2,22
Moravsko-slezský	36,91	36,90	37,01	36,82	37,78	36,82	37,52	37,12	36,20	37,16	36,20	36,83	37,55
odchylna (+/-)	-	-0,02	0,10	-0,09	0,86	-0,10	0,61	0,21	-0,72	0,25	-0,71	-0,09	0,64

3.3. Přírůstek obyvatelstva stěhováním

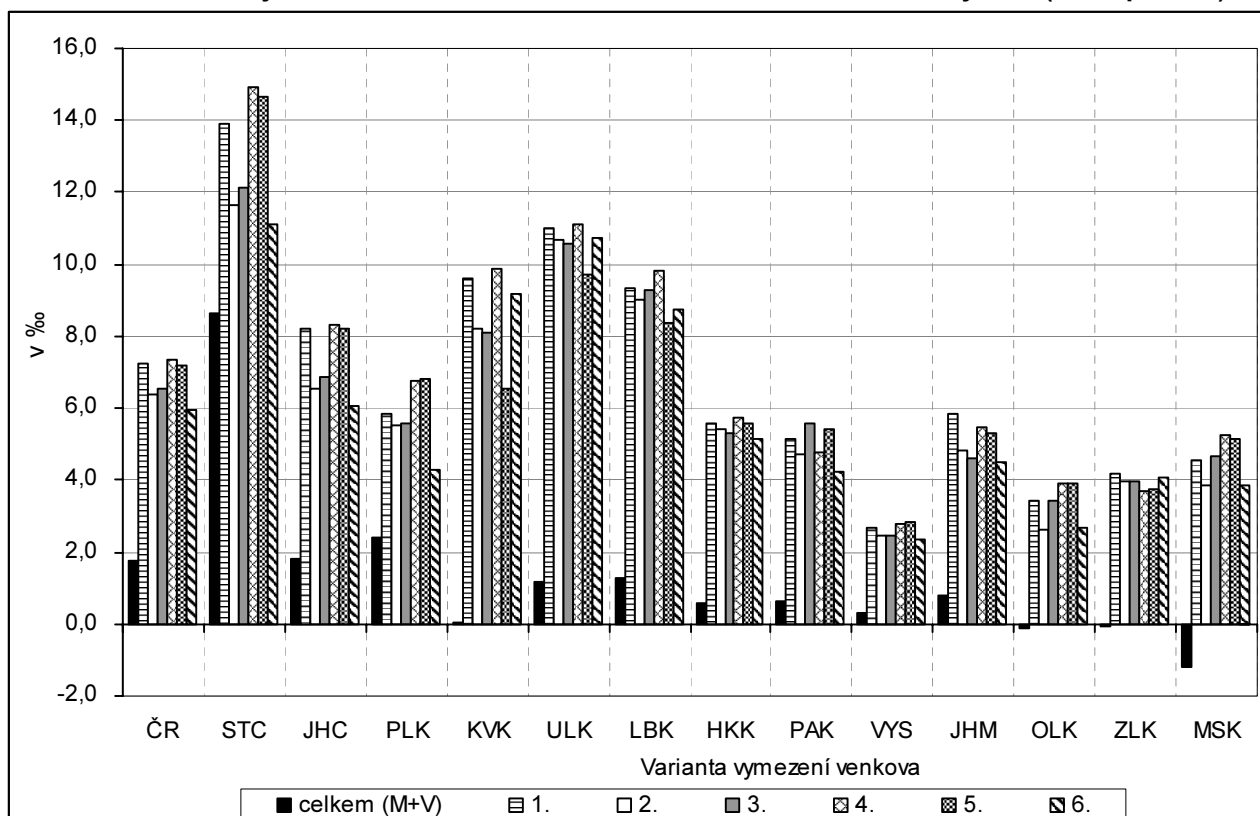
Ukazatel 3	Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)
Popis	Ukazatel vyjadřuje relaci mezi přírůstkem obyvatel stěhováním a celkovým počtem obyvatel v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu sledovaného období. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu obyvatel za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

Ukazatel přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel dosáhl v souhrnu let 2000 – 2006 v celé **České republice hodnoty 1,76 ‰**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 1,53 ‰. Kladná hodnota vypovídá o výrazné převaze počtu přistěhovaných nad počtem vystěhovaných. Ve všech krajích se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **zřetelně vyšší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Je patrné, že ve všech porovnávaných typech vymezení venkovské obce získávají obyvatelstvo stěhováním a vykazují příznivé kladné saldo migrace. Městský prostor naopak zpravidla obyvatelstvo stěhováním ztrácí a s výjimkou Středočeského a Plzeňského kraje lze pozorovat ve všech šesti variantách vymezení městského prostoru ve zbývajících krajích záporné saldo migrace.

Přírůstek stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel se ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje v intervalu od 5,97 ‰ ve variantě 6 do 7,34 ‰ ve variantě 4. Naopak výsledná hodnota se v městském prostoru České republiky nachází v intervalu od -1,01 ‰ ve variantě 5 do 0,46 ‰ ve variantě 6 a v porovnání všech šesti variant vymezení městského prostoru byly vykázány 3 záporné a 3 kladné hodnoty sledovaného ukazatele.

Přírůstek obyvatel stěhováním na 1 000 obyvatel v letech 2000 – 2006 dosáhl v **Pardubickém kraji** hodnoty 0,64 ‰, což představuje sedmý nejvyšší přírůstek stěhováním v mezikrajském srovnání (bez Hl. města Prahy). Ve venkovském prostoru nabývá hodnot v intervalu od 4,23 ‰ v šesté variantě do 5,59 ‰ ve třetí variantě; s těmito hodnotami zůstává kraj pod průměrem ČR a řadí se tak mezi kraje s nižšími přírůstky stěhováním ve venkovském prostoru. V městském prostoru nabývá ukazatel hodnot od -2,71 ‰ ve variantě 5 do -1,31 ‰ ve variantě 6 a ukazuje tak úbytek obyvatel stěhováním v městských obcích kraje. Ve třetí variantě vymezení území byl v kraji zjištěn vůbec největší úbytek obyvatel stěhováním v městském prostoru mezi všemi kraji ČR. Přírůstek obyvatel stěhováním vykazovaly městské obce pouze ve Středočeském kraji a v Plzeňském kraji (s výjimkou varianty 5).

Graf 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Tab. 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhování v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Měřicí jednotka: ‰

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
		V = obce do 2 tis. obyvatel											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²											
		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města											
		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem											
		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst											
ČR celkem	1,76	-0,17	7,26	0,35	6,36	0,02	6,52	-0,54	7,34	-1,01	7,21	0,46	5,97
ČR bez Prahy	1,53	-1,93	5,50	-1,41	4,60	-1,74	4,76	-2,30	5,58	-2,77	5,45	-1,30	4,21
Středočeský	8,64	-0,84	7,26	-0,20	6,36	-0,62	6,52	-1,31	7,34	-1,95	7,21	-0,08	5,97
Jihočeský	1,80	-2,37	5,73	-1,74	4,83	-2,15	4,99	-2,85	5,81	-3,48	5,68	-1,61	4,44
Pízeňský	2,39	4,86	13,93	7,00	11,64	6,37	12,13	3,65	14,93	2,52	14,67	7,32	11,10
Karlovarský	0,02	-3,78	5,29	-1,63	3,00	-2,27	3,49	-4,99	6,29	-6,12	6,03	-1,31	2,46
Ústecký	1,19	-1,35	8,19	-0,85	6,53	-1,15	6,85	-1,59	8,32	-2,26	8,18	-0,07	6,08
Liberecký	1,28	-3,14	6,40	-2,64	4,74	-2,95	5,05	-3,39	6,53	-4,05	6,39	-1,87	4,28
Královéhradecký	0,60	0,72	5,83	0,82	5,54	0,75	5,60	0,31	6,76	-0,28	6,83	1,69	4,27
Vysočina	0,33	-1,67	3,44	-1,57	3,15	-1,63	3,22	-2,07	4,38	-2,67	4,45	-0,69	1,89
Jihomoravský	-0,09	-2,33	9,61	-2,09	8,19	-2,22	8,08	-2,19	9,90	-3,10	6,52	-2,06	9,17
Olomoucký	-0,13	-2,35	9,59	-2,11	8,18	-2,24	8,06	-2,21	9,88	-3,12	6,51	-2,08	9,15
Zlínský	-0,09	-0,99	10,98	-0,92	10,70	-1,11	10,56	-1,22	11,11	-1,99	9,69	-0,89	10,74
Moravskoslezský	-1,17	-2,18	9,79	-2,11	9,51	-2,30	9,37	-2,40	9,92	-3,18	8,50	-2,08	9,55
celkem	-	-1,22	9,32	-1,05	9,03	-1,45	9,26	-0,97	9,84	-1,86	8,36	-1,00	8,76
ČR	-	-2,50	8,04	-2,33	7,75	-2,73	7,98	-2,25	8,56	-3,14	7,07	-2,28	7,47
Středočeský	0,60	-1,62	5,58	-1,49	5,41	-1,64	5,31	-1,76	5,72	-2,01	5,59	-1,32	5,15
Jihočeský	-	-2,22	4,98	-2,09	4,80	-2,25	4,71	-2,36	5,12	-2,62	4,99	-1,93	4,55
Pízeňský	0,64	-2,04	5,17	-1,49	4,70	-2,37	5,59	-1,92	4,79	-2,71	5,42	-1,31	4,23
Ústecký	-	-2,68	4,53	-2,13	4,06	-3,01	4,95	-2,56	4,15	-3,35	4,78	-1,95	3,59
Liberecký	0,33	-1,35	2,69	-1,15	2,48	-1,28	2,47	-1,42	2,81	-1,69	2,85	-1,04	2,35
Královéhradecký	-	-1,68	2,36	-1,48	2,15	-1,61	2,14	-1,75	2,48	-2,02	2,52	-1,37	2,02
Vysočina	0,80	-1,32	5,86	-0,40	4,83	-0,88	4,61	-1,92	5,47	-2,39	5,32	-0,51	4,52
Jihomoravský	-	-2,12	5,06	-1,20	4,03	-1,68	3,81	-2,72	4,67	-3,20	4,52	-1,31	3,72
Olomoucký	-0,13	-1,98	3,43	-1,20	2,64	-2,04	3,44	-3,00	3,89	-3,39	3,93	-1,49	2,69
Zlínský	-0,09	-1,85	3,57	-1,07	2,77	-1,91	3,58	-2,87	4,02	-3,26	4,06	-1,36	2,82
Moravskoslezský	-	-1,85	4,19	-1,62	3,98	-2,06	3,95	-2,48	3,70	-2,91	3,74	-1,79	4,09
celkem	-	-1,76	4,28	-1,53	4,07	-1,97	4,04	-2,38	3,79	-2,82	3,83	-1,70	4,18
ČR	-1,17	-2,15	4,57	-1,74	3,88	-2,13	4,69	-3,09	5,24	-3,47	5,16	-1,86	3,84
Středočeský	-	-0,98	5,74	-0,57	5,05	-0,96	5,86	-1,92	6,41	-2,30	6,33	-0,69	5,01

3.4. Průměrný věk obyvatel

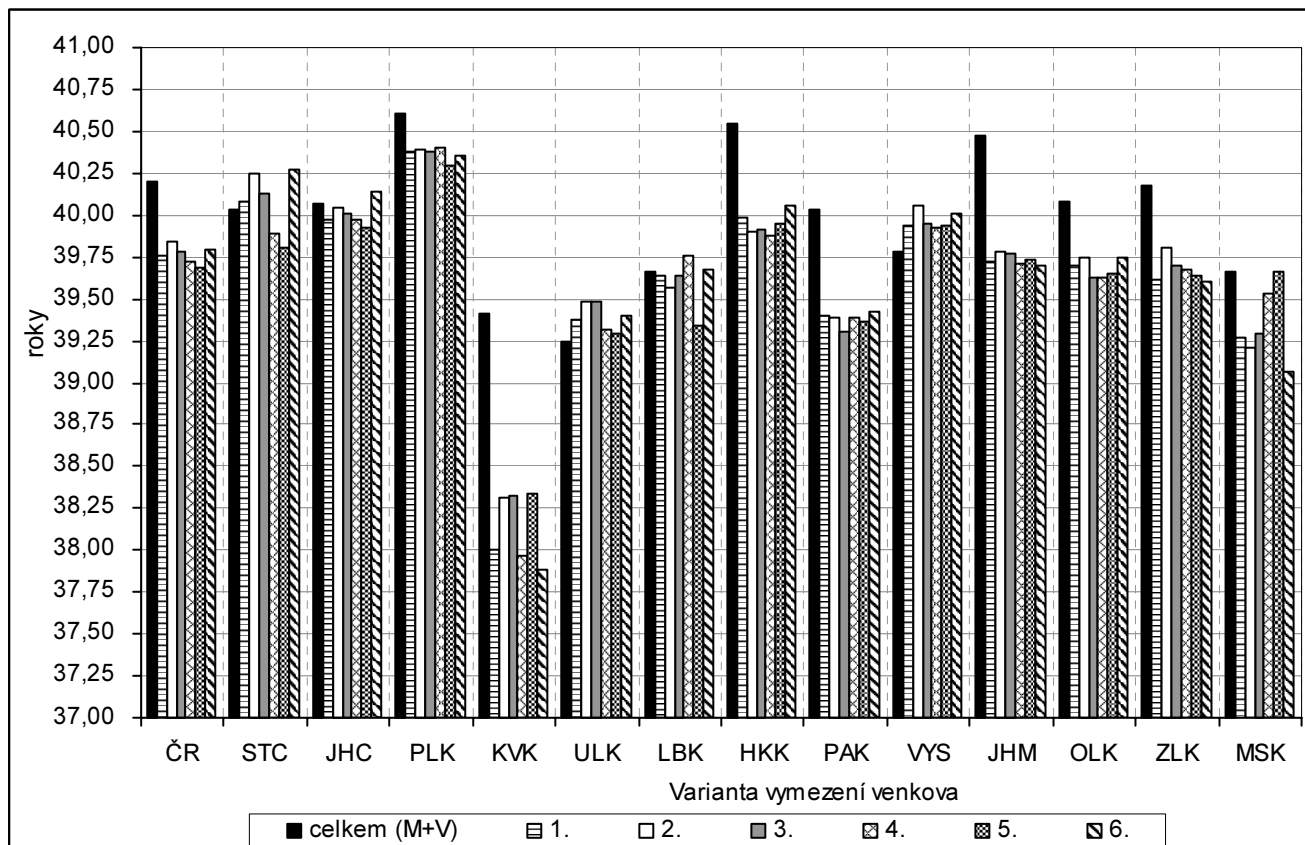
Ukazatel 4	Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006
Popis	Průměrný věk obyvatelstva je počítán jako aritmetický průměr věku všech žijících jedinců v dané populaci. Je váženým průměrem počtu let, které prožili příslušníci dané populace.
Zdroj	Český statistický úřad

Průměrný věk obyvatel celé **České republiky** k 31. 12. 2006 dosáhl **40,21 let**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 40,00 let. Výsledná hodnota ukazatele tak jednoduchým způsobem charakterizuje věkovou strukturu obyvatel. V osmi ze třinácti krajů (bez Hlavního města Prahy) se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **nižší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Z tohoto pohledu je patrné, že venkovské obyvatelstvo má zpravidla mladší, příznivější věkové složení. Výjimku tvoří všech šest variant vymezení venkovského prostoru v Ústeckém kraji a v kraji Vysočina, varianta 1, 2, 3 a 6 vymezení venkova ve Středočeském kraji, varianta 6 u Jihočeského kraje a nakonec i varianta 4 a 6 vymezení venkovského prostoru v Libereckém kraji.

Průměrný věk obyvatel České republiky se ve venkovském prostoru pohybuje v intervalu od 39,69 let ve variantě 5 do 39,84 let ve variantě 2. Údaje odhalují velmi nízký rozdíl v hodnotách výsledků variant. Rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší hodnotou je pouhých 0,15 let. Stejně nízké variační rozpětí hodnot vykazují i údaje za průměrný věk obyvatel městského prostoru České republiky (opět 0,15 let), pohybují se v intervalu od 40,32 let ve variantě 2 do 40,47 let ve variantě 5.

Průměrný věk obyvatel **Pardubického kraje** k 31. 12. 2006 dosáhl 40,03 let, to představuje šestý nejnižší průměrný věk obyvatel v mezikrajském srovnání (bez Hlavního města Prahy). Sledovaný ukazatel nabývá u venkovského prostoru v kraji hodnot v intervalu od 39,31 let ve variantě 3 do 39,42 let ve variantě 6 a u městského prostoru od 40,37 let ve variantách 2 a 6 do 40,50 let ve variantě 5. Variační rozpětí nejnižších a nejvyšších hodnot je ještě menší než u údajů za celou Českou republiku: 0,14 roku u městského prostoru a pouze 0,11 let u venkovského prostoru. Největší rozdíl v průměrném věku obyvatel mezi městským a venkovským prostorem byl zjištěn ve třetí variantě územního vymezení (1,17 roku), nejmenší v šesté variantě (0,94 roku). V průměru všech šesti variant vymezení území je průměrný věk obyvatel ve venkovském prostoru o 1,05 roku nižší než v městském prostoru.

Graf 3.4 Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006

Tab. 3.4 Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006

Měšička: roky

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
		V = obce do 2 tis. obyvatel											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²											
		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města											
		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem											
		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zájmových krajních měst											
ČR celkem	40,21	40,37	39,76	40,32	39,84	40,36	39,78	40,41	39,73	40,47	39,69	40,33	39,80
odchylka (+/-)	-	0,16	-0,45	0,11	-0,37	0,16	-0,43	0,20	-0,48	0,27	-0,51	0,13	-0,41
ČR bez Prahy	40,00	40,10	39,76	40,05	39,84	40,09	39,78	40,13	39,73	40,19	39,69	40,07	39,80
odchylka (+/-)	-	0,10	-0,24	0,06	-0,16	0,10	-0,22	0,14	-0,27	0,19	-0,31	0,07	-0,20
Středočeský	40,03	40,00	40,08	39,91	40,25	39,97	40,13	40,15	39,89	40,28	39,81	39,91	40,27
odchylka (+/-)	-	-0,04	0,05	-0,12	0,22	-0,06	0,09	0,12	-0,14	0,24	-0,23	-0,13	0,24
Jihočeský	40,06	40,11	39,97	40,08	40,04	40,10	40,01	40,11	39,97	40,16	39,92	40,03	40,14
odchylka (+/-)	-	0,05	-0,09	0,01	-0,02	0,03	-0,05	0,05	-0,09	0,09	-0,14	-0,04	0,08
Píseňský	40,61	40,73	40,37	40,72	40,39	40,73	40,38	40,71	40,41	40,80	40,30	40,71	40,35
odchylka (+/-)	-	0,12	-0,24	0,11	-0,22	0,12	-0,24	0,10	-0,20	0,19	-0,31	0,10	-0,26
Karlovarský	39,41	39,77	38,00	39,71	38,31	39,72	38,32	39,75	37,96	39,95	38,33	39,77	37,89
odchylka (+/-)	-	0,36	-1,41	0,30	-1,10	0,31	-1,09	0,34	-1,45	0,54	-1,08	0,36	-1,53
Ústecký	39,25	39,22	39,37	39,19	39,49	39,19	39,48	39,23	39,32	39,23	39,29	39,21	39,40
odchylka (+/-)	-	-0,03	0,13	-0,06	0,24	-0,06	0,23	-0,02	0,07	-0,02	0,04	-0,03	0,15
Liberecký	39,66	39,67	39,64	39,69	39,57	39,67	39,64	39,63	39,75	39,81	39,34	39,65	39,68
odchylka (+/-)	-	0,01	-0,02	0,03	-0,09	0,01	-0,02	-0,03	0,09	0,15	-0,32	-0,01	0,02
Královéhradecký	40,55	40,81	39,98	40,84	39,90	40,86	39,92	40,87	39,88	40,88	39,95	40,76	40,06
odchylka (+/-)	-	0,26	-0,57	0,29	-0,65	0,31	-0,63	0,32	-0,67	0,33	-0,61	0,21	-0,49
Pardubický	40,03	40,41	39,40	40,37	39,38	40,48	39,31	40,43	39,39	40,50	39,37	40,37	39,42
odchylka (+/-)	-	0,38	-0,62	0,35	-0,65	0,45	-0,72	0,40	-0,64	0,48	-0,66	0,34	-0,61
Vysočina	39,79	39,68	39,94	39,60	40,05	39,66	39,95	39,69	39,93	39,66	39,94	39,64	40,01
odchylka (+/-)	-	-0,11	0,15	-0,18	0,27	-0,13	0,17	-0,10	0,14	-0,12	0,15	-0,15	0,22
Jiho-moravský	40,48	40,80	39,73	40,69	39,78	40,80	39,77	40,94	39,71	41,02	39,73	40,76	39,70
odchylka (+/-)	-	0,32	-0,75	0,21	-0,70	0,32	-0,71	0,46	-0,77	0,54	-0,75	0,28	-0,78
Olomoucký	40,08	40,29	39,69	40,21	39,74	40,33	39,62	40,42	39,63	40,44	39,65	40,24	39,75
odchylka (+/-)	-	0,21	-0,39	0,13	-0,34	0,25	-0,46	0,33	-0,45	0,36	-0,43	0,16	-0,33
Zlínský	40,18	40,41	39,62	40,32	39,81	40,42	39,70	40,50	39,68	40,58	39,64	40,42	39,61
odchylka (+/-)	-	0,24	-0,56	0,14	-0,37	0,24	-0,48	0,32	-0,50	0,40	-0,54	0,24	-0,57
Moravsko-slezský	39,67	39,74	39,26	39,72	39,21	39,73	39,29	39,71	39,53	39,67	39,66	39,75	39,06
odchylka (+/-)	-	0,07	-0,40	0,05	-0,46	0,06	-0,37	0,04	-0,14	0,00	-0,01	0,09	-0,61

3.5. Index ekonomického zatížení

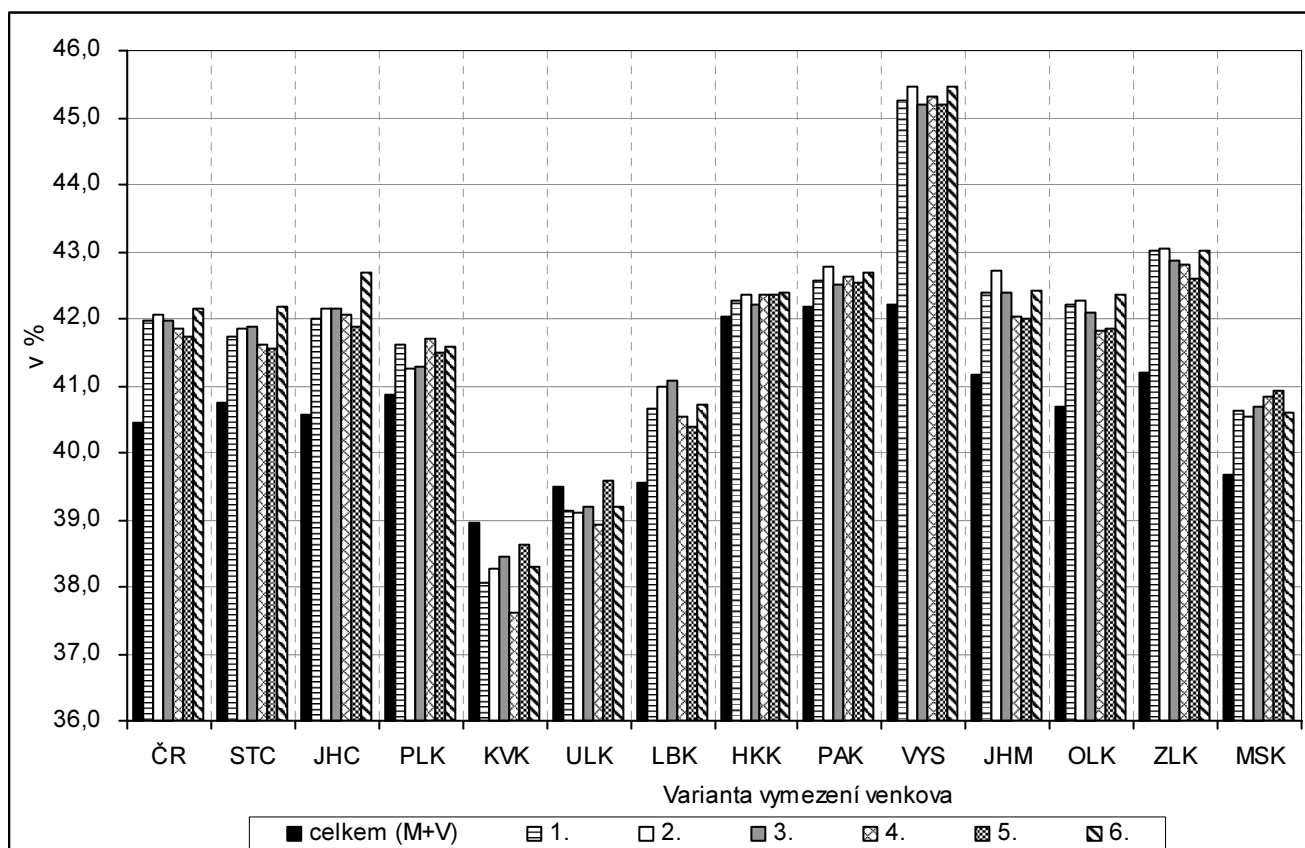
Ukazatel 5	Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006
Popis	Index vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku. Speciálně v tomto případě vyjadřuje, kolik dětí ve věku 0 – 14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15 – 64 let.
Zdroj	Český statistický úřad

Index ekonomického zatížení vypočítaný k 31. 12. 2006 dosáhl v celé **České republice** hodnoty **40,43 %**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 40,68 %. Nižší výsledná hodnota indexu vypovídá o příznivějším poměru mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury. V jedenácti ze třinácti krajů, bez Hlavního města Prahy, se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **vyšší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Tato skutečnost vypovídá o nepříznivém složení obyvatel venkovských obcí z pohledu jejich rozdělení do hlavních věkových skupin charakterizujících ekonomicky aktivní (15 – 64 let) a neaktivní (0 – 14 let a 65 a více let) období života. Výjimku tvoří se všemi šesti variantami vymezení venkovského prostoru Karlovarský kraj a bez varianty 5 Ústecký kraj.

V celé České republice se hodnota indexu ekonomického zatížení pohybovala v intervalu od 41,75 % ve variantě 5 do 42,16 % ve variantě 6. Naopak ve vymezení městského prostoru celé České republiky se výsledné údaje nacházely v intervalu od 39,76 % ve variantě 5 do 39,94 % ve variantě 2.

Pardubický kraj se vyznačuje mírně podprůměrným zastoupením osob v produktivním věku. K 31. 12. 2006 připadalo v kraji na 100 osob v produktivním věku 42,18 osob ekonomicky neaktivních. Jedná se o druhý nejvyšší index ekonomického zatížení v mezikrajském srovnání (bez Hlavního města Prahy), vyšší hodnota byla zjištěna pouze v kraji Vysočina. Ve venkovském prostoru Pardubického kraje se hodnoty tohoto ukazatele pohybovaly v intervalu od 42,51 % ve variantě 3 do 42,79 % ve variantě 2. Při porovnání mezi kraji ČR byly nejméně příznivé hodnoty indexu zjištěny ve všech šesti variantách vymezení venkovského prostoru kraje Vysočina. Městský prostor Pardubického kraje vykázal příznivější výsledné hodnoty z pohledu věkové struktury obyvatel (v rozmezí od 41,86 % ve druhé variantě do 41,97 % ve třetí variantě); ovšem v mezikrajském srovnání byly ve všech variantách (kromě varianty 2) vymezení městského prostoru v kraji zjištěny nejvyšší hodnoty indexu ekonomického zatížení.

Graf 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006

3.6. Dokončené byty

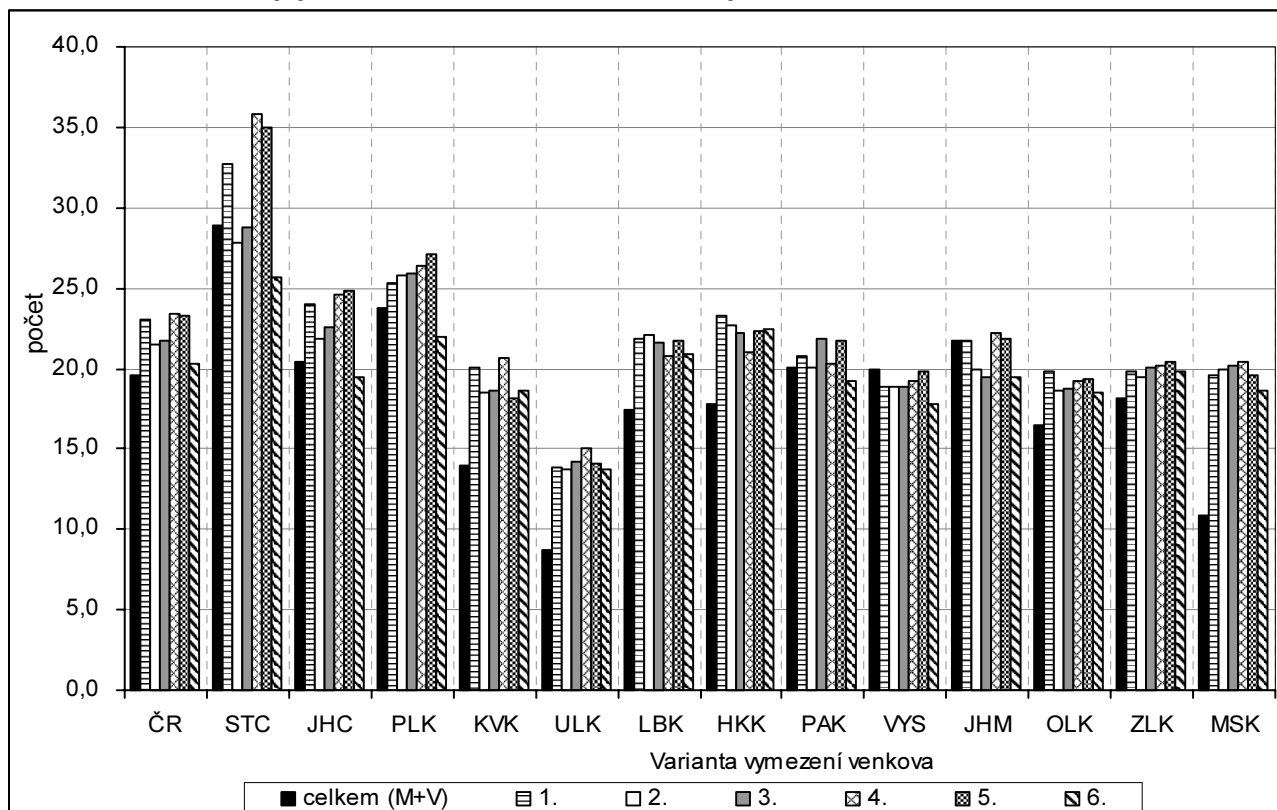
Ukazatel 6	Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel
Popis	Počet bytů v budovách pro bydlení, nových i stávajících, jejichž výstavba byla ve sledovaném období dokončena, tj. na které vydaná kolaudační rozhodnutí nabyla právní moci. Jde o byty v nové výstavbě, nástavbě, přístavbě, resp. přestavbě, dokončené modernizací a rekonstrukcí. Základní srovnávací charakteristikou bytové výstavby je intenzita bytové výstavby, vyjadřující počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel.
Zdroj	Český statistický úřad

V **České republice** bylo ve sledovaném období dokončeno v přepočtu na 1 000 obyvatel celkem 19,6 bytů, tj. průměrně ročně 2,8 bytů. Bez ohledu na variantu venkova byla **vyšší intenzita** bytové výstavby právě jen **ve venkovských oblastech**. Téměř stejný rozdíl mezi městskou a venkovskou oblastí se projevil ve čtvrté a páté variantě. Ve srovnání s městskou oblastí zde bylo v úhrnu sledovaných let dokončeno o 5,5 resp. 5,6 bytů více. Největší rozdíl mezi městskou a venkovskou oblastí byl v obou variantách ve Středočeském a Moravskoslezském kraji (přibližně o 12 bytů na 1 000 obyvatel více dokončených na venkově). V kraji Vysočina jako jediném bylo dokončeno více bytů v městském prostoru ve všech variantách vymezení.

Jako nejvíce variabilní se jeví varianty ve Středočeském kraji, kde je rozdíl mezi maximem a minimem více než 10 bytů, zatímco ve Zlínském kraji necelý 1 byt. V České republice bylo nejvíce bytů dokončeno ve 4. variantě venkova. V mezikrajském srovnání se v ní extrémní hodnoty ukazatele pohybovaly od 2,1 průměrně ročně dokončených bytů v Ústeckém kraji do 5,1 bytů v kraji Středočeském. Nejméně dokončených bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel (20,3 bytů) bylo v České republice v 6. variantě venkovské oblasti. Zatímco minimum bytů (necelé 2 byty ročně) bylo dokončeno v Ústeckém kraji, maximum opět v kraji Středočeském (3,7 bytů na 1 000 obyvatel).

V **Pardubickém kraji** bylo ve sledovaných letech dokončeno na 1 000 obyvatel celkem 20,0 bytů (tj. v průměru 2,9 bytů ročně), což představuje pátou nejvyšší hodnotu v mezikrajském srovnání. Rozdíly v intenzitě bytové výstavby mezi městským a venkovským prostorem v kraji nejsou oproti republikovému průměru tak výrazné. Nejvyšší hodnota sledovaného ukazatele ve venkovském prostoru byla v letech 2000–2006 zjištěna ve variantách 3 a 5 (v obou případech přibližně 22 dokončených bytů na 1 000 obyvatel). Naopak nejnižší intenzitu bytové výstavby na venkově zjišťujeme ve variantě 6 (19,2), která se jako jediná v kraji vyznačuje vyšší hodnotou sledovaného ukazatele v městském prostoru ve srovnání s venkovským. Projevilo se zde totiž zařazení menších obcí s rozvinutou bytovou výstavbou ležících v zázemí krajského města do městského prostoru.

Graf 3.6 Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel

Tab. 3.6 Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel

Měřicí jednotka: počet

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	19,6	18,4	23,0	19,0	21,5	18,8	21,8	18,0	23,5	17,7	23,3	19,4	20,3
odchylka (+/-)	-	-1,2	3,4	-0,6	1,9	-0,8	2,2	-1,6	3,9	-1,9	3,7	-0,2	0,7
ČR bez Prahy	18,5	16,6	23,0	17,4	21,5	17,0	21,8	16,0	23,5	15,5	23,3	17,8	20,3
odchylka (+/-)	-	-1,9	4,6	-1,1	3,0	-1,4	3,3	-2,4	5,0	-3,0	4,8	-0,7	1,8
Středočeský	28,9	26,2	32,7	29,6	27,8	29,1	28,7	23,4	35,9	22,8	35,0	30,7	25,7
odchylka (+/-)	-	-2,7	3,8	0,6	-1,2	0,1	-0,2	-5,5	6,9	-6,1	6,1	1,8	-3,3
Jihočeský	20,4	18,6	24,0	19,6	21,8	19,1	22,6	18,2	24,6	17,5	24,9	20,8	19,5
odchylka (+/-)	-	-1,8	3,7	-0,8	1,4	-1,3	2,2	-2,2	4,2	-2,9	4,5	0,4	-0,9
Pízeňský	23,7	22,9	25,3	22,7	25,9	22,6	25,9	22,4	26,4	21,7	27,1	24,4	21,9
odchylka (+/-)	-	-0,8	1,6	-1,0	2,1	-1,1	2,2	-1,3	2,7	-2,0	3,4	0,7	-1,8
Karlovarský	14,0	12,5	20,1	12,8	18,6	12,7	18,6	12,5	20,6	11,9	18,2	12,9	18,7
odchylka (+/-)	-	-1,5	6,1	-1,2	4,6	-1,3	4,7	-1,5	6,7	-2,0	4,2	-1,1	4,7
Ústecký	8,7	7,6	13,9	7,6	13,7	7,3	14,2	7,2	15,0	6,7	14,1	7,6	13,8
odchylka (+/-)	-	-1,1	5,2	-1,1	5,0	-1,4	5,5	-1,5	6,3	-2,0	5,4	-1,1	5,1
Liberecký	17,5	16,1	21,9	16,1	22,1	16,1	21,7	16,6	20,8	15,6	21,7	16,4	20,9
odchylka (+/-)	-	-1,4	4,4	-1,4	4,6	-1,4	4,2	-0,9	3,3	-1,9	4,2	-1,1	3,5
Královéhradecký	17,8	15,3	23,3	15,6	22,7	15,6	22,2	16,2	21,0	15,4	22,3	15,7	22,5
odchylka (+/-)	-	-2,5	5,5	-2,1	4,9	-2,1	4,5	-1,5	3,3	-2,4	4,5	-2,0	4,7
Pardubický	20,0	19,5	20,8	20,0	20,1	18,9	21,9	19,9	20,2	18,8	21,8	20,4	19,2
odchylka (+/-)	-	-0,5	0,8	-0,0	0,1	-1,1	1,9	-0,2	0,2	-1,2	1,8	0,4	-0,8
Vysočina	19,9	20,6	18,9	20,6	18,9	20,7	18,9	20,3	19,3	19,9	19,8	21,3	17,8
odchylka (+/-)	-	0,7	-1,0	0,7	-1,0	0,8	-1,0	0,4	-0,6	0,0	-0,1	1,4	-2,1
Jiho-moravský	21,7	21,7	21,8	22,2	19,9	22,7	19,5	21,4	22,2	21,6	21,8	22,5	19,4
odchylka (+/-)	-	-0,0	0,1	0,5	-1,8	1,0	-2,2	-0,3	0,5	-0,1	0,1	0,8	-2,3
Olomoucký	16,5	14,8	19,8	15,7	18,6	15,3	18,8	14,5	19,2	14,2	19,3	15,5	18,5
odchylka (+/-)	-	-1,7	3,3	-0,8	2,2	-1,2	2,3	-1,9	2,7	-2,2	2,8	-1,0	2,0
Zlínský	18,1	17,4	19,9	17,6	19,5	17,2	20,1	16,9	20,2	16,4	20,4	17,4	19,9
odchylka (+/-)	-	-0,7	1,7	-0,5	1,3	-1,0	2,0	-1,3	2,0	-1,7	2,3	-0,7	1,7
Moravsko-slezský	10,9	9,4	19,5	9,9	19,9	9,4	20,1	8,1	20,4	7,7	19,6	9,8	18,6
odchylka (+/-)	-	-1,5	8,6	-1,0	9,0	-1,5	9,2	-2,9	9,5	-3,2	8,7	-1,1	7,7

3.7. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu

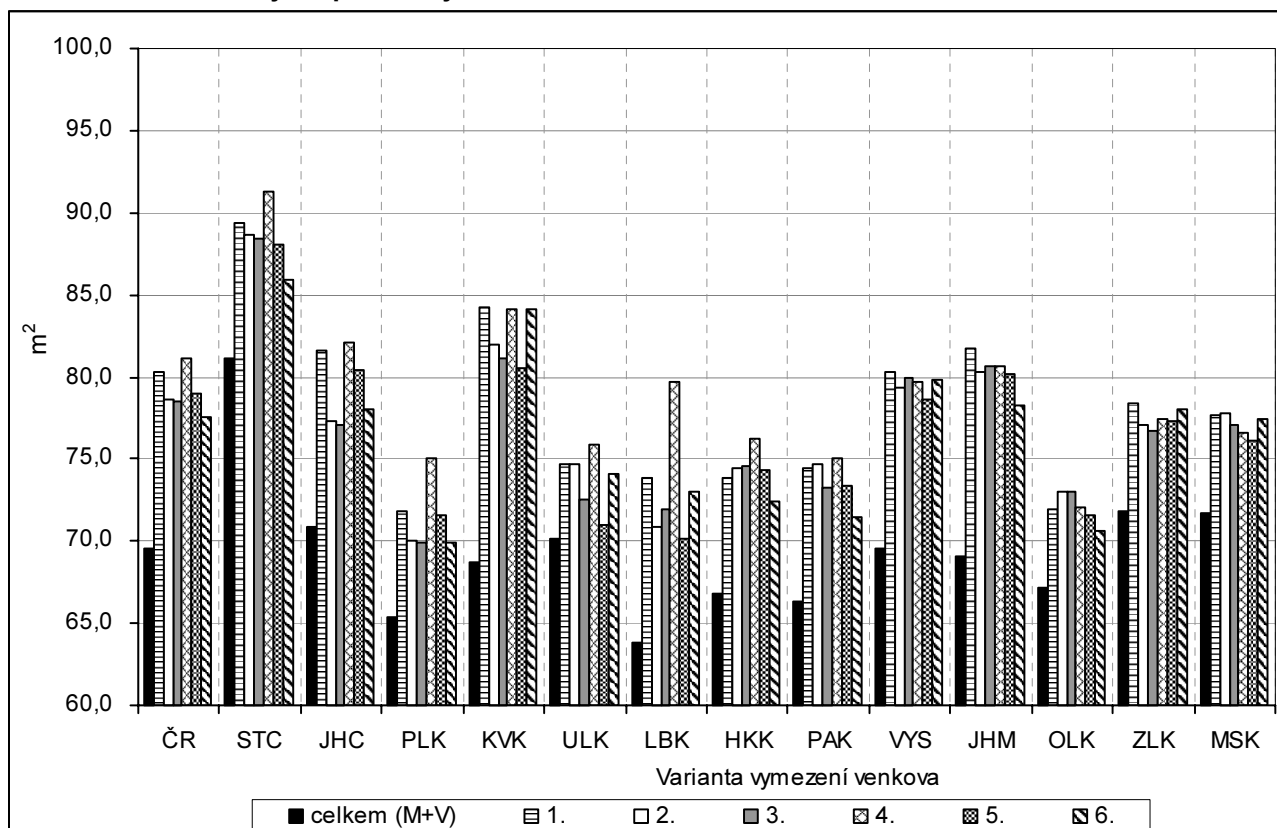
Ukazatel 7	Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006
Popis	Obytná plocha bytu je jedním z ukazatelů kvality bydlení. Obytnou plochou bytu se rozumí podlahová plocha obytných místností určených k trvalému bydlení (ve velikosti 8 a více m ²), nezapočítává se do ní podlahová plocha vedlejších místností bytu a příslušenství bytu. Průměrná obytná plocha jednoho bytu je dána celkovou obytnou plochou dokončených bytů v m ² dělenou celkovým počtem dokončených bytů.
Zdroj	Český statistický úřad

Průměrná obytná plocha bytů dokončených v **České republice** v letech 2000 až 2006 činila 69,6 m². V městském prostoru se dokončovaly byty ve velikosti od 63,3 m² do 67,0 m², tj. rozdíl 3,7 m². Na venkově se průměrná obytná plocha bytů pohybovala dle variant od 77,6 m² do 81,2 m². **Ve venkovském prostoru** byly, bez ohledu na zvolenou variantu, **dokončovány byty s větší obytnou plochou**. Největší rozdíl (17,9 m²) mezi obytnou plochou bytů ve městech a na venkově se na celorepublikové úrovni projevil ve čtvrté variantě; ve Středočeském kraji byly přitom venkovské byty větší o téměř 22,5 m². V nejméně variabilní šesté variantě venkova byl rozdíl mezi plochou bytů v městském a venkovském prostoru 10,6 m², tedy téměř dvakrát menší než ve variantě 4.

Průměrná obytná plocha bytu ve venkovském prostoru se na úrovni České republiky pohybuje od 77,6 m² v šesté variantě do 81,2 m² ve variantě čtvrté. Rozdíly extrémních hodnot jednotlivých variant venkovského prostoru se v krajích pohybovaly od 1,6 m² ve Zlínském do 9,6 m² v Libereckém kraji. Jako nejvariabilnější venkovská varianta se jevila čtvrtá varianta, tedy obce, které ke konci roku 2006 neměly statut města. Plochy se v ní pohybovaly od 72,0 m² v Olomouckém do 91,3 m² ve Středočeském kraji, tj. rozdíl více než 19 m². Nejmenší mezikrajské rozdíly (16,0 m²) byly v šesté variantě, kde se průměrná obytná plocha pohybovala a od necelých 70 m² v kraji Plzeňském po téměř 86 m² v kraji Středočeském.

Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006 v **Pardubickém kraji** činila 66,4 m², což je čtvrtá nejmenší plocha v mezikrajském srovnání a zároveň hodnota o 3,2 m² nižší oproti republikovému průměru. Ve venkovském prostoru nacházíme nejvyšší průměrnou obytnou plochu dokončených bytů v kraji (75,1 m²) ve variantě 4 – venkov je zde tvořen všemi obcemi bez statutu města. Naopak nejméně prostorné byty (v průměru 71,5 m²) charakterizují venkovský prostor vymezený ve variantě 6 (obce do 2 tis. obyvatel bez obcí ležících v zázemí krajského města). Jestliže ve 4. variantě převyšuje průměrná obytná plocha nových bytů ve venkovském oproti městskému prostoru o 14,2 m², v 6. variantě je tento rozdíl pouze 7,7 m².

Graf 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006

Tab. 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006

Měřicí jednotka: m²

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)													
		1		2		3		4		5		6			
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V		
ČR celkem		69,6	80,3	66,4	78,6	65,8	78,5	63,3	81,2	63,3	81,2	63,3	79,0	67,0	77,6
		-	10,7	-3,1	9,1	-3,8	8,9	-6,2	11,6	-6,3	9,4	-6,3	9,4	-2,6	8,0
ČR bez Prahy		71,1	80,3	67,7	78,6	67,0	78,5	63,8	81,2	63,8	81,2	63,8	79,0	68,4	77,6
		-	9,2	-3,3	7,5	-4,1	7,4	-7,2	10,1	-7,2	10,1	-7,2	7,9	-2,7	6,5
Středočeský		81,2	89,4	77,3	88,7	76,5	88,4	68,9	91,3	70,4	91,3	70,4	88,1	79,0	85,9
		-	8,2	-3,9	7,5	-4,6	7,2	-12,2	10,1	-10,8	6,9	-10,8	6,9	-2,1	4,8
Jihočeský		70,9	81,6	66,8	77,4	66,6	77,1	63,0	82,0	62,3	80,4	62,3	80,4	67,9	78,1
		-	10,7	-4,0	6,5	-4,3	6,2	-7,8	11,2	-8,6	9,5	-8,6	9,5	-2,9	7,2
Plzeňský		65,3	71,8	62,7	70,0	62,7	69,9	59,9	75,1	60,7	71,5	60,7	71,5	63,8	69,9
		-	6,4	-2,6	4,7	-2,6	4,5	-5,4	9,7	-4,6	6,2	-4,6	6,2	-1,5	4,6
Karlovarský		68,7	84,3	63,8	81,9	63,7	81,1	63,1	84,1	60,1	80,5	60,1	80,5	63,7	84,1
		-	15,5	-5,0	13,2	-5,0	12,4	-5,7	15,4	-8,6	11,8	-8,6	11,8	-5,0	15,3
Ústecký		70,1	74,7	68,3	74,7	69,0	72,5	67,2	75,8	69,4	71,0	69,4	71,0	68,5	74,1
		-	4,6	-1,8	4,5	-1,1	2,4	-2,9	5,7	-0,7	0,9	-0,7	0,9	-1,6	4,0
Liberecký		63,8	73,8	60,9	70,8	60,0	71,9	58,6	79,7	59,9	70,1	59,9	70,1	60,2	73,0
		-	10,1	-2,9	7,0	-3,8	8,2	-5,2	15,9	-3,9	6,3	-3,9	6,3	-3,6	9,2
Královéhradecký		66,8	73,8	62,0	74,4	61,5	74,6	61,1	76,3	61,1	74,3	61,1	74,3	63,3	72,4
		-	7,1	-4,8	7,6	-5,3	7,8	-5,7	9,5	-5,7	7,5	-5,7	7,5	-3,4	5,7
Pardubický		66,4	74,5	62,0	74,7	61,5	73,2	60,9	75,1	60,7	73,4	60,7	73,4	63,8	71,5
		-	8,1	-4,4	8,3	-4,8	6,8	-5,5	8,7	-5,7	7,0	-5,7	7,0	-2,6	5,1
Vysočina		69,5	80,3	63,3	79,3	62,4	79,9	62,7	79,7	62,3	78,6	62,3	78,6	63,7	79,9
		-	10,8	-6,2	9,8	-7,1	10,4	-6,8	10,2	-7,2	9,1	-7,2	9,1	-5,9	10,3
Jiho-moravský		69,1	81,7	66,1	80,3	64,7	80,6	62,1	80,7	61,2	80,2	61,2	80,2	66,3	78,2
		-	12,6	-3,0	11,3	-4,4	11,6	-7,0	11,6	-7,9	11,1	-7,9	11,1	-2,8	9,2
Olomoucký		67,1	71,9	64,5	73,0	63,3	73,0	62,6	72,0	62,3	71,6	62,3	71,6	65,2	70,6
		-	4,8	-2,7	5,8	-3,8	5,8	-4,5	4,9	-4,8	4,5	-4,8	4,5	-2,0	3,5
Zlínský		71,8	78,3	69,6	77,0	69,0	76,7	67,6	77,4	66,7	77,3	66,7	77,3	68,9	78,0
		-	6,6	-2,2	5,3	-2,8	4,9	-4,2	5,6	-5,1	5,6	-5,1	5,6	-2,9	6,2
Moravsko-slezský		71,7	77,7	70,3	77,7	69,8	77,1	67,9	76,6	67,7	76,1	67,7	76,1	70,2	77,4
		-	6,0	-1,4	6,0	-1,9	5,4	-3,8	4,9	-4,0	4,4	-4,0	4,4	-1,5	5,7

3.8. Míra ekonomické aktivity

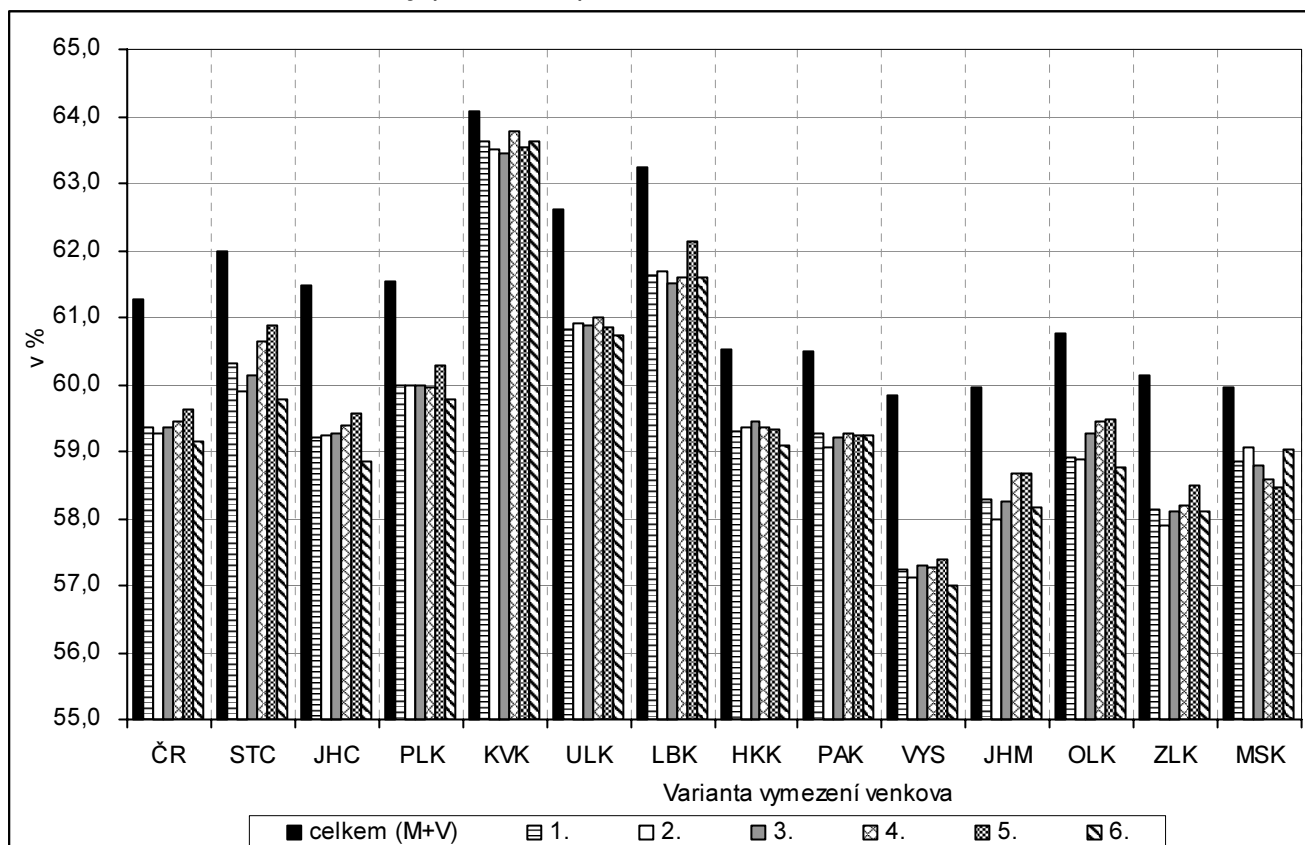
Ukazatel 8	Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)
Popis	Míra ekonomické aktivity představuje podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let. Do skupiny ekonomicky aktivního obyvatelstva se podle metodiky sčítání lidu řadí nejen zaměstnané osoby (v postavení zaměstnanců, zaměstnavatelů či samostatně činných), ale také pracující důchodci, pracující studenti a uční, osoby na řádné mateřské dovolené a nezaměstnaní.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Mezi dvěma posledními sčítáními lidu (1991 a 2001) došlo v **České republice** k poklesu míry ekonomické aktivity obyvatel, přičemž nejzřetelněji byl tento trend patrný u osob v nejnižších věkových kategoriích (prodloužení období přípravy mladých lidí na budoucí povolání) i u osob v poproduktivním věku (pokles počtu pracujících důchodců). K 1. 3. 2001 činila republiková míra ekonomické aktivity 61,26 % (v ČR bez Hl. města Prahy 61,07 %). Ve všech krajích nacházíme u všech šesti variant vymezení venkova vždy **nižší míru ekonomické aktivity ve venkovském prostoru oproti městskému**. V největším rozsahu (o více než čtyři procentní body) zaostává míra ekonomické aktivity na venkově oproti městskému prostoru v kraji Vysočina, naopak nejmenší rozdíl (o méně než jeden procentní bod) se projevuje v Karlovarském kraji.

Míra ekonomické aktivity ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé ČR pohybuje od 59,15 % v šesté variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis., bez obcí v zázemí krajských měst) až po 59,62 % v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). Rovněž na úrovni jednotlivých krajů nacházíme nejnižší míru ekonomické aktivity na venkově nejčastěji v šesté variantě (u 7 ze 13 srovnávaných krajů). Maximálních hodnot nabývá sledovaný ukazatel nejčastěji v páté variantě (u 8 krajů). V **městském prostoru** na úrovni celé ČR dosahuje míra ekonomické aktivity hodnot od 61,86 % ve druhé variantě po 62,07 % v páté variantě. Po vyloučení vlivu Hl. města Prahy se toto rozpětí mírně posune, a to na 61,70 % až 61,93 %.

Míra ekonomické aktivity v **Pardubickém kraji** (60,49 % k 1. 3. 2001) leží o 0,77 procentního bodu pod celorepublikovou hodnotou a v mezikrajském srovnání je pátá nejnižší. Ve venkovském prostoru nabývá hodnot od 59,07 % ve druhé variantě po 59,28 % ve čtvrté variantě (venkov zde tvoří obce bez statutu města). V městském prostoru připadá v kraji nejmenší počet ekonomicky aktivních na 100 osob starších 15 let v šesté variantě (61,16 %) a nejvyšší v páté variantě (61,34 %).

Graf 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)

Tab. 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)												Měřicí jednotka: %	
		1		2		3		4		5		6		M	V
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V		
		V = obce do 2 tis. obyvatel												V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²												V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem	
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²												V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města	
ČR celkem	61,26	61,91	59,35	61,86	59,27	61,94	59,35	61,99	59,44	62,07	59,62	61,90	59,15	61,90	59,15
ČR bez Prahy	61,07	0,65	-1,91	0,60	-1,99	0,68	-1,91	0,73	-1,83	0,81	-1,64	0,64	-2,11	0,64	-2,11
Středočeský	61,97	61,76	59,35	61,70	59,27	61,79	59,35	61,85	59,44	61,93	59,62	61,75	59,15	61,75	59,15
		0,69	-1,71	0,63	-1,80	0,72	-1,71	0,78	-1,63	0,86	-1,44	0,68	-1,92	0,68	-1,92
Jihočeský	61,54	63,15	60,30	63,09	59,91	63,15	60,14	63,01	60,63	63,05	60,88	63,14	59,77	63,14	59,77
		1,18	-1,67	1,12	-2,06	1,18	-1,83	1,04	-1,34	1,08	-1,10	1,17	-2,20	1,17	-2,20
Píseňský	61,47	62,57	59,22	62,71	59,24	62,74	59,28	62,55	59,38	62,67	59,56	62,62	58,84	62,62	58,84
		1,09	-2,25	1,24	-2,24	1,26	-2,19	1,07	-2,10	1,20	-1,92	1,14	-2,64	1,14	-2,64
Liberecký	64,07	64,18	63,63	64,21	63,51	64,24	63,43	64,14	63,77	64,32	63,53	64,17	63,62	64,17	63,62
		0,10	-0,45	0,14	-0,56	0,17	-0,64	0,07	-0,31	0,25	-0,55	0,10	-0,45	0,10	-0,45
Ústecký	62,61	63,00	60,82	62,98	60,92	63,03	60,88	63,00	60,99	63,26	60,84	63,01	60,75	63,01	60,75
		0,39	-1,79	0,37	-1,69	0,42	-1,73	0,39	-1,62	0,65	-1,77	0,40	-1,86	0,40	-1,86
Středočeský	63,24	63,73	61,63	63,70	61,68	63,82	61,51	63,67	61,59	63,72	62,12	63,73	61,60	63,73	61,60
		0,49	-1,61	0,46	-1,56	0,58	-1,73	0,42	-1,65	0,48	-1,12	0,49	-1,65	0,49	-1,65
Královéhradecký	60,54	61,08	59,29	61,04	59,36	61,04	59,45	61,07	59,35	61,16	59,32	61,13	59,10	61,13	59,10
		0,55	-1,25	0,50	-1,18	0,51	-1,09	0,53	-1,19	0,62	-1,22	0,60	-1,43	0,60	-1,43
Pardubický	60,49	61,20	59,27	61,22	59,07	61,25	59,20	61,22	59,28	61,34	59,25	61,16	59,23	61,16	59,23
		0,71	-1,22	0,73	-1,42	0,76	-1,29	0,73	-1,21	0,85	-1,24	0,67	-1,26	0,67	-1,26
Vysočina	59,83	61,68	57,23	61,70	57,11	61,72	57,31	61,63	57,26	61,77	57,40	61,74	57,01	61,74	57,01
		1,85	-2,61	1,86	-2,72	1,89	-2,53	1,80	-2,57	1,94	-2,43	1,90	-2,82	1,90	-2,82
Jiho-moravský	59,94	60,61	58,29	60,51	57,99	60,66	58,26	60,66	58,67	60,81	58,67	60,56	58,15	60,56	58,15
		0,67	-1,66	0,56	-1,95	0,72	-1,68	0,71	-1,27	0,86	-1,27	0,61	-1,79	0,61	-1,79
Olomoucký	60,75	61,67	58,92	61,45	58,89	61,52	59,26	61,65	59,45	61,73	59,49	61,68	58,77	61,68	58,77
		0,92	-1,83	0,70	-1,85	0,77	-1,49	0,90	-1,30	0,98	-1,26	0,93	-1,98	0,93	-1,98
Zlínský	60,13	60,93	58,13	60,96	57,90	61,09	58,11	61,31	58,21	61,31	58,49	60,93	58,12	60,93	58,12
		0,80	-2,00	0,82	-2,24	0,96	-2,03	1,18	-1,93	1,17	-1,64	0,80	-2,02	0,80	-2,02
Moravsko-slezský	59,96	60,14	58,86	60,05	59,07	60,14	58,79	60,36	58,59	60,49	58,46	60,08	59,03	60,08	59,03
		0,18	-1,10	0,10	-0,88	0,19	-1,16	0,40	-1,36	0,53	-1,50	0,12	-0,93	0,12	-0,93

3.9. Pracovní místa

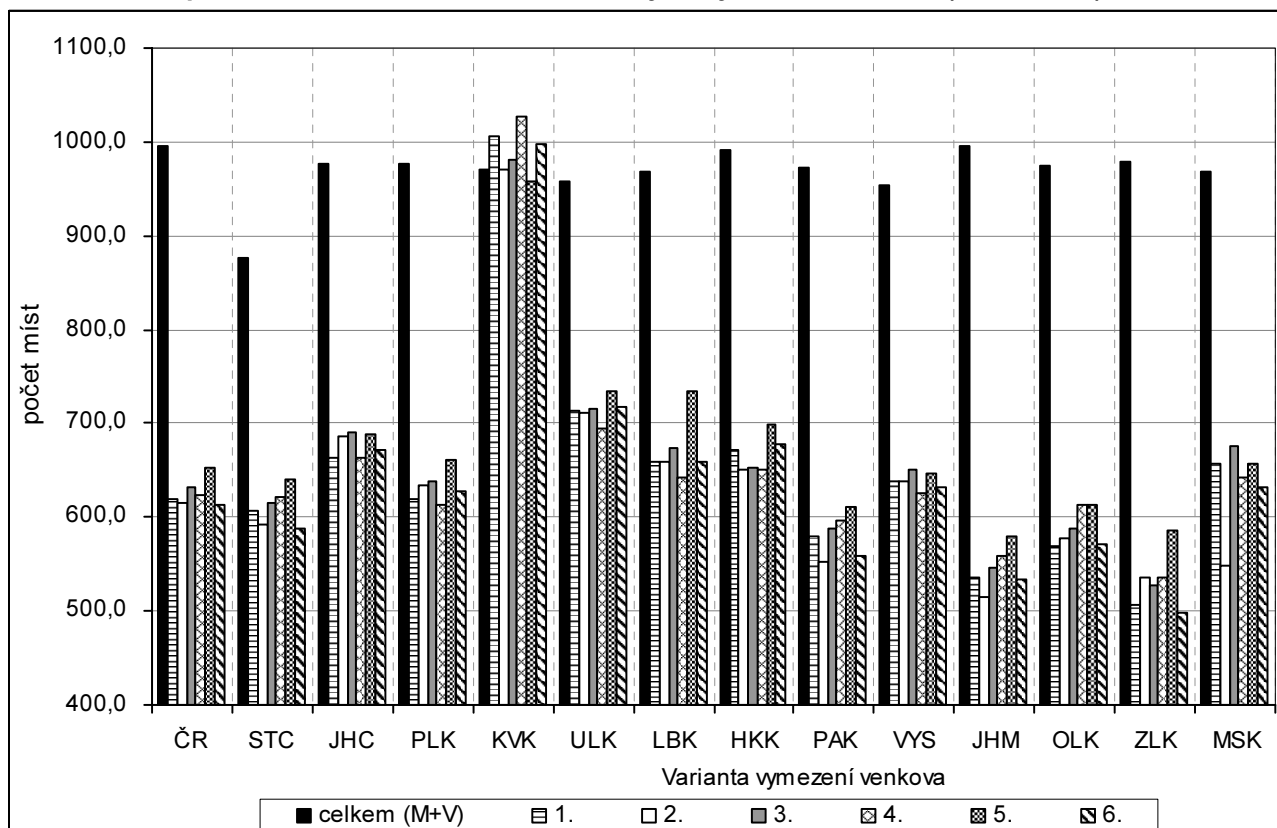
Ukazatel 9	Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)
Popis	Počet pracovních míst představuje součet počtu trvale (resp. dlouhodobě) bydlících a zároveň zaměstnaných na daném území a salda dojíždky za prací (tj. rozdílu počtu dojíždějících a vyjíždějících). Pro možnost územního srovnání je tento výsledný počet poměřován k počtu zaměstnaných bydlících na daném území. Hodnoty nad 1 000 znamenají, že v daném území je přebytek pracovních příležitostí nad počtem bydlících a tedy kladné saldo dojíždky za prací.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Kromě Hlavního města Prahy jsou všechny ostatní kraje **České republiky** typické záporným saldem dojíždky za prací a tedy nižším počtem obsazených pracovních míst ve srovnání s počtem zaměstnaných osob bydlících v daném kraji. Minimální hodnotu sledovaného ukazatele (877) nacházíme ve Středočeském kraji, ze kterého směřuje velmi silný dojíždkový proud právě do hlavního města. Naopak relativně vysoké hodnoty ukazatele blíží se 1 000 charakterizují Jihomoravský a Královéhradecký kraj. **Venkovský prostor** se ve všech variantách svého vymezení a ve všech krajích kromě Karlovarského vyznačuje vždy **nižším počtem pracovních míst na 1 000 zaměstnaných ve srovnání s městským prostorem** a zároveň hodnotami menšími než 1 000 (tedy záporným saldem dojíždky za prací).

Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé ČR pohybuje od 614 v šesté variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis., bez obcí v zázemí krajským měst) až po 653 v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). V mezikrajském srovnání se hodnoty sledovaného ukazatele nacházejí v rozpětí od 498 ve Zlínském kraji po 1 028 v Karlovarském kraji. V **městském prostoru** se na celorepublikové úrovni počet pracovních míst na tisíc zaměstnaných pohybuje od 1 104 ve druhé variantě až po 1 157 v páté variantě. Po vyloučení Hl. města Prahy se tyto hodnoty snižují na 1 081 až 1 142.

V Pardubickém kraji připadalo k 1. 3. 2001 na tisíc zaměstnaných celkem 972 obsazených pracovních míst (hodnota přibližně uprostřed v mezikrajském srovnání). Ve venkovském prostoru se přitom počet pracovních míst na tisíc zaměstnaných pohyboval od 552 ve druhé variantě (venkovem jsou zde obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel/km²) po 612 v páté variantě. V městském prostoru připadá v kraji nejmenší počet pracovních míst na tisíc zaměstnaných ve druhé variantě (1 178) a nejvyšší v páté variantě (1 207). Maximální hodnota v případě varianty 5 souvisí s tím, že jsou zde zahrnuty pouze obce se sídlem pověřeného úřadu (tj. většinou významná centra dojíždky za prací).

Graf 3.9 Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)

Tab. 3.9 Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlicích na území (SLDB 2001)

Měřicí jednotka: počet míst

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	995	1 118	619	1 104	615	1 119	631	1 138	623	1 157	653	1 105	614
ČR bez Prahy	962	1 097	619	1 081	615	1 098	631	1 120	623	1 142	653	1 082	614
Středočeský	877	1 058	607	1 023	593	1 038	614	1 068	621	1 103	641	1 022	588
Jihočeský	977	1 120	663	1 127	686	1 131	691	1 128	663	1 147	688	1 100	671
Pízeňský	978	1 143	618	1 140	634	1 141	638	1 142	613	1 158	660	1 099	629
Karlovarský	970	961	1 007	969	971	967	980	958	1 028	975	959	964	998
Ústecký	957	1 009	713	1 009	711	1 014	715	1 018	694	1 036	734	1 006	718
Liberecký	968	1 058	659	1 054	660	1 062	673	1 049	642	1 065	734	1 057	659
Královéhradecký	991	1 126	673	1 131	651	1 144	654	1 140	651	1 137	698	1 117	677
Pardubický	972	1 189	580	1 178	552	1 190	588	1 189	596	1 207	612	1 183	559
Vysočina	954	1 162	639	1 154	639	1 166	650	1 168	627	1 183	647	1 155	631
Jiho-moravský	995	1 172	536	1 126	515	1 176	547	1 229	559	1 266	579	1 145	533
Olomoucký	974	1 170	569	1 115	578	1 166	589	1 217	612	1 246	613	1 154	571
Zlínský	978	1 158	506	1 131	535	1 179	528	1 234	536	1 246	586	1 158	498
Moravsko-slezský	969	1 021	657	1 015	547	1 016	675	1 065	643	1 081	657	1 014	632
		53	-312	47	-421	47	-294	97	-326	112	-312	45	-337

3.10. Zaměstnaní v zemědělství

Ukazatel 10	Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)
Popis	Podíl počtu zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkovém počtu zaměstnaných se zjištěným odvětvím zaměstnání podle místa bydliště. U žen na mateřské dovolené podle posledního vykonávaného zaměstnání.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

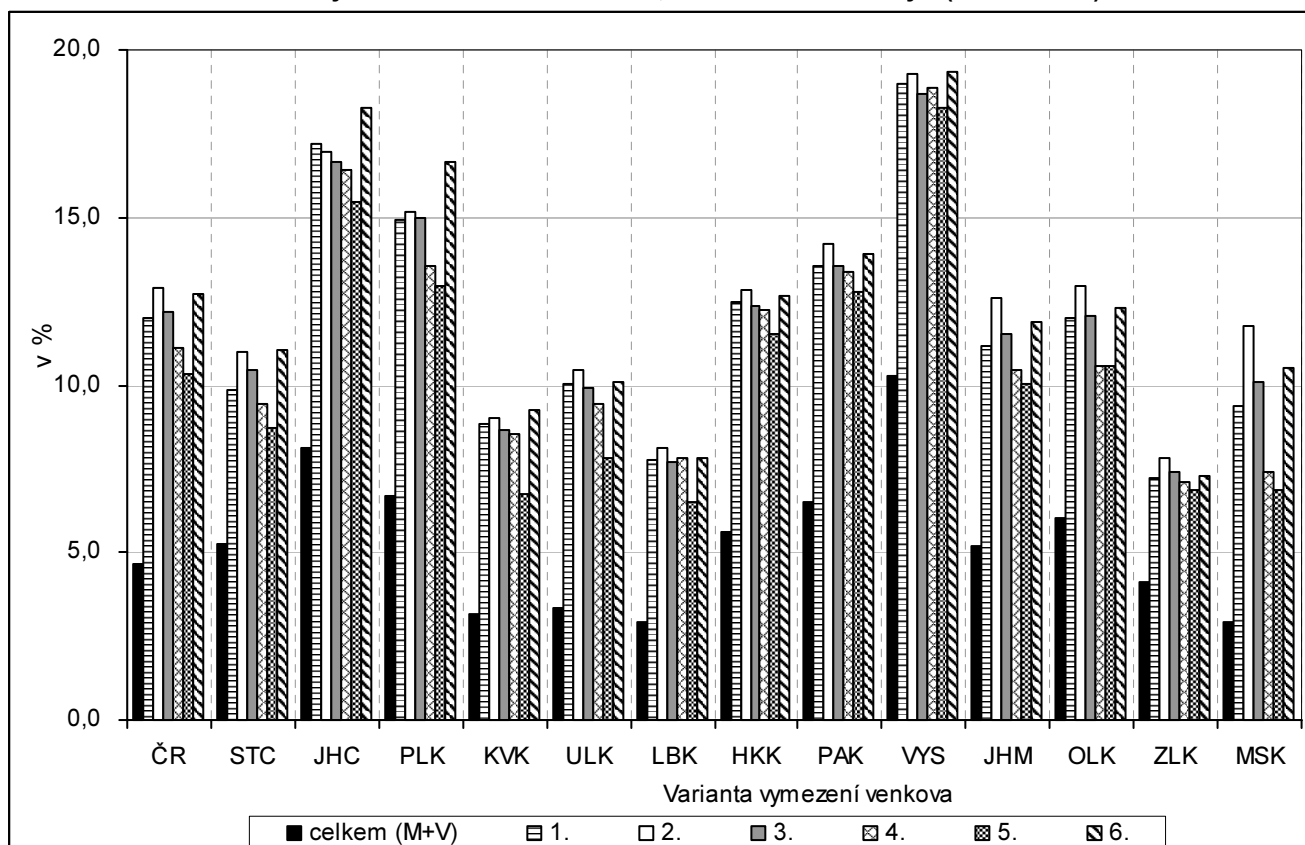
V **České republice** se v roce 2001 podíleli zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti 4,68 % (5,26 % v ČR bez Hlavního města Prahy). **Ve venkovském prostoru** byl tento podíl v závislosti na zvolené variantě v rozmezí od 10,33 % ve variantě 5 (všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu) až po 12,92 % ve variantě 2 (obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel/km²). U všech krajů je nejnižší podíl zaměstnaných v zemědělství ve variantě 5, naproti tomu v osmi krajích jsou nejvyšší hodnoty ve variantě 2 a ve zbývajících pěti u varianty 6 (kraj Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský a Vysočina). V těchto krajích se řadí varianta 2 na druhé místo s výjimkou Jihočeského kraje, kde se před tuto variantu ještě řadí varianta 1 (obce do 2 000 obyvatel).

Podíl zaměstnaných v zemědělství se v **městském prostředí** celé České republiky pohybuje od 2,00 % ve variantě 5 (obce se sídlem pověřeného úřadu) po 2,37 % ve variantě 6 (obce s více než 2 000 obyvateli plus obce v zázemí krajských měst). U ČR bez Hl. m. Prahy je rozpětí od 2,31 % po 2,70 %.

V **Pardubickém kraji** je podíl zaměstnaných v zemědělství oproti republikovému průměru o 1,85 procentního bodu vyšší. Hodnota ukazatele se mezi jednotlivými variantami vymezení **venkovského prostoru** v kraji liší méně – od 12,79 % ve variantě 5 po 14,20 % ve variantě 2. Pouze ve třech krajích je zaměstnanost v zemědělství vyšší (kraj Vysočina, Jihočeský a Plzeňský kraj) a nemá na to vliv zvolená varianta vymezení venkova, neboť u všech variant je pozice kraje stejná. Výsledné hodnoty zaměstnanosti v zemědělství v jednotlivých variantách jsou v kraji do značné míry ovlivněny tím, zda jsou u dané varianty do venkovského prostoru zařazena malá města s nízkou zaměstnaností v zemědělství, jako např. Brandýs nad Orlicí a Březová nad Svitavou, popřípadě velké obce bez statutu města s vysokou zaměstnaností v zemědělství, např. Dolní Dobruč a Luže.

Podíl zaměstnaných v zemědělství se v **městském prostředí** v kraji pohybuje od 2,46 % ve variantě 5 (obce se sídlem pověřeného úřadu) po 2,78 % ve variantě 2 (obce nad 1 000 obyvatel mínus obce s 1 000 – 3 000 obyvateli s hustotou do 100 obyvatel/km²).

Graf 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)

Tab. 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb na zaměstnaných se zjištěným odvětvím celkem (SLDB 2001)

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	2,3	12,0	2,3	12,9	2,1	12,2	2,2	11,1	2,0	10,3	2,4	12,7
	odchylka (+/-)	-2,4	7,3	-2,4	8,2	-2,6	7,5	-2,5	6,4	-2,7	5,7	-2,3	8,0
ČR bez Prahy	hodnota	2,6	12,0	2,6	12,9	2,4	12,2	2,5	11,1	2,3	10,3	2,7	12,7
	odchylka (+/-)	-2,7	6,7	-2,6	7,7	-2,8	6,9	-2,7	5,9	-2,9	5,1	-2,6	7,4
Středočeský	hodnota	2,2	9,8	2,3	11,0	2,1	10,5	2,2	9,5	2,0	8,7	2,4	11,0
	odchylka (+/-)	-3,1	4,5	-2,9	5,7	-3,2	5,2	-3,1	4,2	-3,3	3,4	-2,9	5,8
Jihočeský	hodnota	4,0	17,2	3,5	17,0	3,5	16,6	4,1	16,4	3,8	15,5	4,0	18,3
	odchylka (+/-)	-4,1	9,1	-4,6	8,8	-4,6	8,5	-4,0	8,3	-4,3	7,4	-4,1	10,2
Píseňský	hodnota	2,9	14,9	2,7	15,1	2,7	15,0	3,6	13,6	3,2	13,0	3,3	16,7
	odchylka (+/-)	-3,8	8,2	-4,0	8,4	-4,0	8,3	-3,1	6,8	-3,6	6,3	-3,4	9,9
Karlovarský	hodnota	1,9	8,8	1,8	9,0	1,7	8,7	2,1	8,5	1,6	6,8	1,9	9,2
	odchylka (+/-)	-1,3	5,7	-1,4	5,8	-1,4	5,5	-1,1	5,4	-1,6	3,6	-1,3	6,1
Ústecký	hodnota	1,9	10,0	1,8	10,4	1,8	9,9	1,9	9,4	1,7	7,8	1,9	10,1
	odchylka (+/-)	-1,4	6,7	-1,5	7,1	-1,5	6,6	-1,4	6,1	-1,6	4,5	-1,4	6,8
Liberecký	hodnota	1,5	7,7	1,5	8,1	1,4	7,7	1,7	7,8	1,4	6,5	1,5	7,8
	odchylka (+/-)	-1,4	4,8	-1,4	5,2	-1,5	4,8	-1,2	4,9	-1,5	3,6	-1,4	4,9
Královéhradecký	hodnota	2,7	12,5	2,6	12,8	2,5	12,4	2,7	12,2	2,7	11,5	2,8	12,7
	odchylka (+/-)	-2,9	6,9	-3,0	7,2	-3,1	6,8	-2,9	6,6	-2,9	5,9	-2,8	7,1
Pardubický	hodnota	2,7	13,5	2,8	14,2	2,5	13,6	2,6	13,3	2,5	12,8	2,8	13,9
	odchylka (+/-)	-3,9	7,0	-3,7	7,7	-4,0	7,0	-3,9	6,8	-4,1	6,3	-3,8	7,4
Vysočina	hodnota	4,6	19,0	4,6	19,3	4,5	18,7	4,7	18,9	4,3	18,3	4,7	19,3
	odchylka (+/-)	-5,7	8,7	-5,7	9,0	-5,8	8,4	-5,6	8,6	-5,9	8,0	-5,6	9,0
Jiho-moravský	hodnota	2,9	11,1	3,2	12,6	2,6	11,5	2,4	10,5	2,1	10,0	3,0	11,9
	odchylka (+/-)	-2,3	6,0	-2,0	7,4	-2,5	6,3	-2,8	5,3	-3,1	4,8	-2,2	6,7
Olomoucký	hodnota	3,2	12,0	3,6	13,0	3,1	12,1	3,0	10,6	2,7	10,5	3,3	12,3
	odchylka (+/-)	-2,9	5,9	-2,5	6,9	-3,0	6,0	-3,0	4,5	-3,4	4,5	-2,8	6,2
Zlínský	hodnota	3,0	7,2	2,9	7,8	2,7	7,4	2,4	7,1	2,2	6,9	3,0	7,3
	odchylka (+/-)	-1,2	3,1	-1,3	3,7	-1,5	3,3	-1,7	3,0	-1,9	2,8	-1,2	3,1
Moravsko-slezský	hodnota	1,8	9,4	1,9	11,8	1,7	10,1	1,6	7,4	1,5	6,8	1,9	10,5
	odchylka (+/-)	-1,1	6,5	-1,0	8,9	-1,2	7,2	-1,3	4,5	-1,4	3,9	-1,0	7,6

3.11. Míra nezaměstnanosti

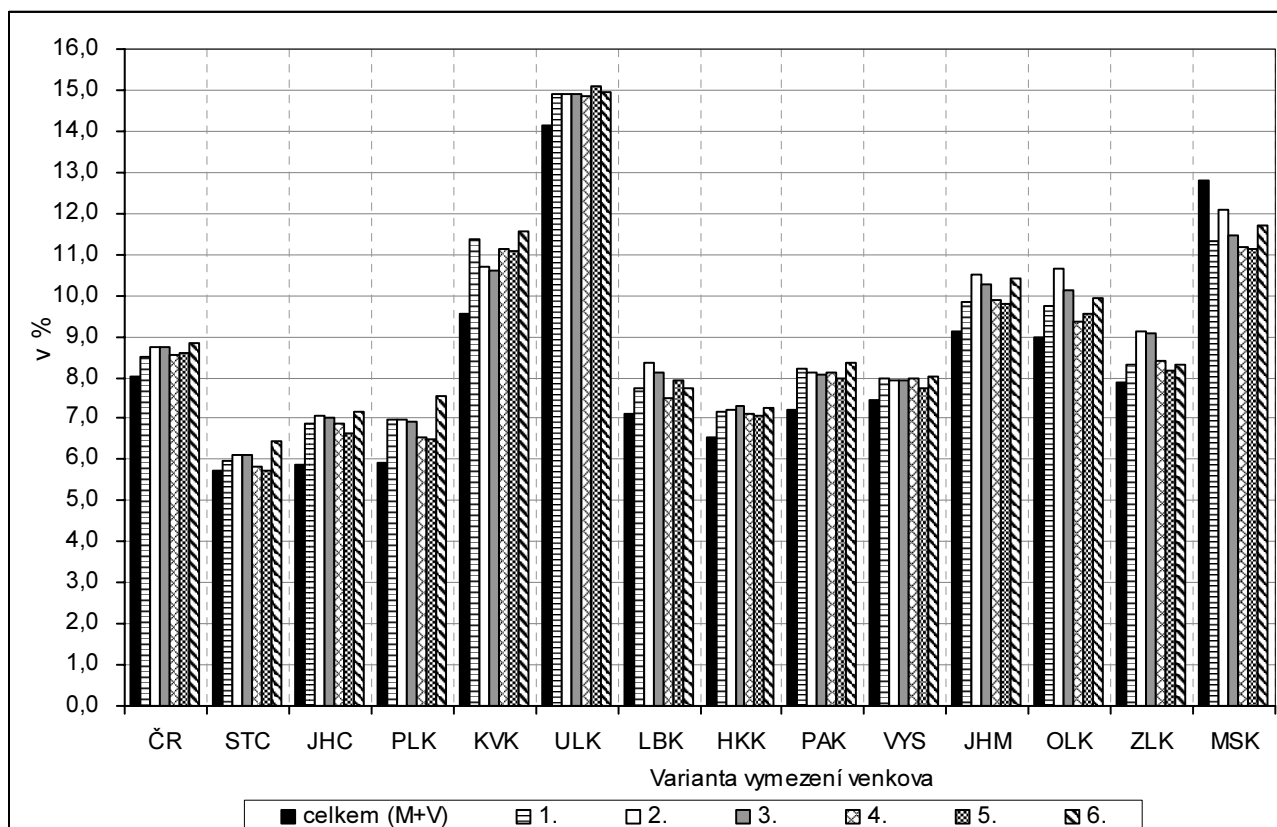
Ukazatel 11	Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006
Popis	Míra nezaměstnanosti je zde vypočtena jako poměr počtu dosažitelných uchazečů (schopných nastoupit do zaměstnání) evidovaných na úřadech práce ke konci roku 2006 k počtu ekonomicky aktivních zjištěných při sčítání lidu 2001.
Zdroj	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR; Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

V posledních letech lze sledovat klesající trend ve vývoji počtu uchazečů o zaměstnání a tedy i míry nezaměstnanosti. Ke konci roku 2006 činila za celou **Českou republiku** 8,02 % (v ČR bez Hlavního města Prahy 8,70 %). Ve všech krajích kromě Moravskoslezského se u všech šesti variant vymezení venkova projevuje vždy **vyšší míra nezaměstnanosti ve venkovském prostoru oproti městskému**. Méně příznivá situace na trhu práce na venkově souvisí nejen s omezenou nabídkou volných pracovních míst, ale často i se zhoršenou dopravní obsluhovaností či nižší flexibilitou a vzdělaností obyvatel. Největší převaha míry nezaměstnanosti ve venkovském oproti městskému prostoru je typická (téměř ve všech variantách) pro Karlovarský kraj, naopak nejmenší rozdíly nacházíme v tomto ohledu ve Středočeském kraji (vliv Hl. města Prahy). Specifické postavení Moravskoslezského kraje je dáno vysokou nezaměstnaností ve významných městských centrech související s restrukturalizací průmyslové výroby (především těžebního průmyslu).

Míra nezaměstnanosti ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé ČR pohybuje od 8,51 % v první variantě až po 8,84 % u varianty 6 (na rozdíl od varianty 1 zde navíc nejsou započteny obce v zázemí krajských měst). V devíti ze třinácti srovnávaných krajů nacházíme nejnižší míru nezaměstnanosti na venkově vždy v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). Naopak maximálních hodnot dosahuje míra nezaměstnanosti ve venkovském prostoru nejčastěji ve variantě 6 a 2 (obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel/km²). V **městském prostoru** na úrovni celé ČR dosahuje míra nezaměstnanosti hodnot od 7,75 % v páté variantě až po 7,86 % v první variantě. Pokud eliminujeme vliv Hl. města Prahy, pak se toto rozpětí významně posouvá, a to na hodnoty 8,65 % až 8,77 %.

Míra nezaměstnanosti v **Pardubickém kraji** (7,19 % ke konci roku 2006) leží dlouhodobě pod celorepublikovou hodnotou a zároveň přibližně uprostřed mezi krají. Ve venkovském prostoru přitom nabývá hodnot od 7,97 % v páté variantě po 8,34 % v šesté variantě. Relativně vysoká nezaměstnanost u šesté varianty je dána zejména vyloučením řady menších obcí ležících v zázemí krajského města z venkovského prostoru (např. Dubany, Ostřešany, Srch, Staré Hradiště či Starý Mateřov). V rámci vymezeného městského prostoru se pak míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje od 6,59 % (šestá varianta) po 6,73 % (varianta 2).

Graf 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006

Tab. 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
		V = obce do 2 tis. obyvatel											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²											
		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města											
		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem											
		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst											
ČR celkem	8,02	7,86	8,51	7,81	8,74	7,78	8,72	7,82	8,55	7,75	8,60	7,78	8,84
ČR bez Prahy	8,70	8,77	8,51	8,68	8,74	8,69	8,72	8,77	8,55	8,76	8,60	8,65	8,84
Středočeský	5,73	5,57	5,95	5,52	6,13	5,49	6,11	5,64	5,84	5,72	5,73	5,37	6,44
Jihočeský	5,87	5,40	6,87	5,24	7,06	5,24	7,01	5,37	6,88	5,40	6,65	5,34	7,16
Píseňský	5,93	5,45	6,97	5,43	6,98	5,44	6,94	5,65	6,54	5,59	6,51	5,36	7,54
Karlovarský	9,55	9,12	11,39	9,27	10,69	9,27	10,61	9,21	11,14	8,84	11,10	9,11	11,58
Ústecký	14,12	13,96	14,89	13,95	14,92	13,94	14,89	13,95	14,87	13,78	15,09	13,95	14,94
Liberecký	7,10	6,91	7,74	6,75	8,35	6,78	8,11	7,00	7,49	6,75	7,95	6,91	7,75
Královéhradecký	6,56	6,30	7,16	6,28	7,23	6,23	7,29	6,31	7,13	6,31	7,05	6,27	7,28
Pardubický	7,19	6,62	8,20	6,73	8,13	6,69	8,07	6,66	8,10	6,68	7,97	6,59	8,34
Vysočina	7,43	7,07	7,97	7,11	7,93	7,09	7,92	7,07	7,97	7,19	7,75	7,06	8,02
Jiho-moravský	9,11	8,82	9,85	8,72	10,49	8,63	10,27	8,69	9,89	8,68	9,77	8,67	10,43
Olomoucký	8,97	8,60	9,74	8,37	10,64	8,40	10,12	8,73	9,34	8,54	9,55	8,55	9,92
Zlínský	7,87	7,71	8,30	7,43	9,14	7,33	9,07	7,56	8,40	7,68	8,15	7,70	8,32
Moravsko-slezský	12,79	13,03	11,34	12,87	12,09	13,00	11,48	13,25	11,16	13,36	11,15	12,93	11,69
		0,24	-1,45	0,08	-0,70	0,20	-1,31	0,46	-1,63	0,57	-1,64	0,14	-1,10

3.12. Uchazeči o zaměstnání

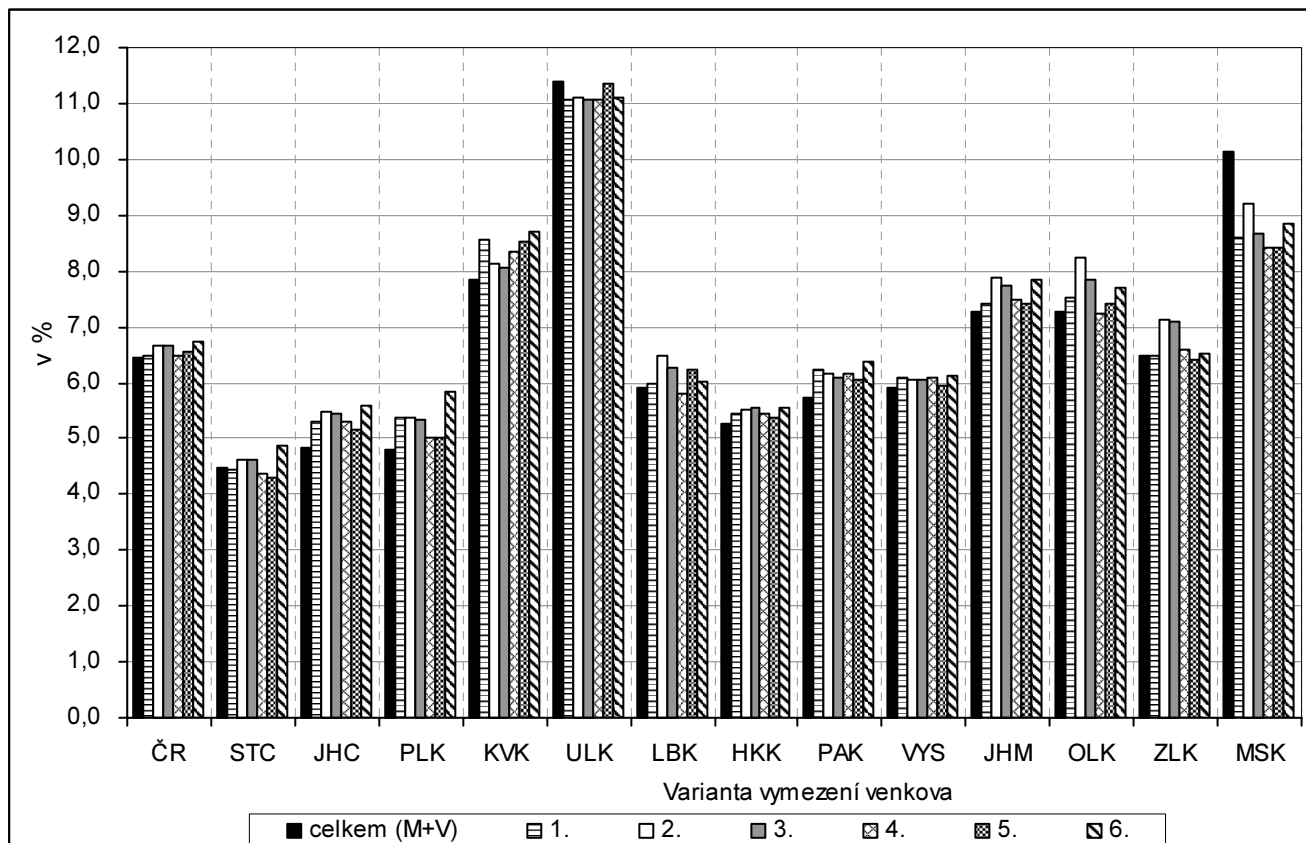
Ukazatel 12	Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006
Popis	Podíl celkového počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce ke konci roku 2006 na počtu obyvatel ve věku 18 – 64 let ke konci roku 2006.
Zdroj	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR; Český statistický úřad (demografická statistika)

Pro hodnocení situace na trhu práce ve vnitroregionálním pohledu je obvykle využívána míra nezaměstnanosti, jejímž základem je počet ekonomicky aktivních zjištěných při sčítání lidu 2001 (viz předchozí ukazatel). V regionech, kde od posledního sčítání došlo k relativně větším změnám počtu obyvatel, však může být hodnota tohoto ukazatele částečně zkreslená. Pro eliminaci této skutečnosti a za účelem **rozšíření pohledu na problematiku nezaměstnanosti** je zde proto využito poměrování aktuálního počtu uchazečů o zaměstnání s aktuálním počtem obyvatel ve věku předpokládané ekonomické aktivity. Uvedený výpočet je proveden s vědomím, že mezi obyvatelstvem ve věku 18 – 64 let je zahrnuto i malé procento ekonomicky neaktivních osob (např. studenti, osoby na rodičovské dovolené, příjemci invalidních důchodů, osoby ve starobním důchodu včetně předčasného apod.).

Podíl uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé **České republiky** pohybuje od 6,47 % v první variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis.) až po 6,75 % u varianty 6 (na rozdíl od varianty 1 zde navíc nejsou započteny obce v zázemí krajských měst). Ve většině krajů nacházíme ve **venkovském prostoru** podíl uchazečů **vyšší oproti městskému**. Výjimku tvoří především Moravskoslezský a Ústecký kraj, tj. regiony postižené restrukturalizací průmyslové výroby v městských centrech. Venkovský prostor se zde vyznačuje příznivějšími podmínkami na trhu práce ve všech variantách svého vymezení. V **městském prostoru** na úrovni celé ČR dosahuje sledovaný ukazatel hodnot od 6,38 % ve variantě 6 až po 6,46 % ve variantě 1. Pokud vyloučíme vliv specifického postavení Hl. města Prahy, pak se toto rozpětí posouvá na hodnoty 7,07 % až 7,25 %.

Podíl uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let se **v Pardubickém kraji** k 31. 12. 2006 (5,74 %) nacházel o 0,7 procentního bodu pod celorepublikovým průměrem a zároveň na devátém místě v mezikrajském srovnání. Ve venkovském prostoru sledovaný ukazatel nabývá hodnot od 6,05 % v páté variantě po 6,38 % v šesté variantě. Stejně jako v případě míry nezaměstnanosti se i zde v šesté variantě zřetelně projevilo vyčlenění menších obcí ležících v zázemí města Pardubice z venkovského prostoru. Pro obyvatele těchto obcí je krajské město významným centrem dojíždky za prací. V rámci vymezeného městského prostoru se podíl uchazečů v kraji pohybuje od 5,39 % (šestá varianta) po 5,52 % (varianta 5).

Graf 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Tab. 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	6,47	V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
		6,46	6,47	6,40	6,67	6,40	6,65	6,45	6,50	6,42	6,56	6,38	6,75
ČR bez Prahy	6,98	0,00		0,20		0,18		0,04		0,09		0,28	
		7,20	6,47	7,10	6,67	7,13	6,65	7,22	6,50	7,25	6,56	7,07	6,75
Středočeský	4,48	-0,51		-0,32		-0,33		-0,48		-0,43		-0,24	
		4,50	4,46	4,40	4,63	4,40	4,62	4,59	4,36	4,68	4,30	4,28	4,87
Jihočeský	4,82	-0,03		0,15		0,13		-0,13		-0,19		0,39	
		4,58	5,30	4,44	5,49	4,45	5,45	4,56	5,31	4,60	5,15	4,49	5,58
Plzeňský	4,81	0,48		0,67		0,63		0,49		0,33		0,76	
		4,54	5,37	4,53	5,38	4,54	5,35	4,71	5,03	4,68	5,03	4,44	5,82
Karlovarský	7,84	-0,27		-0,28		0,56		0,21		-0,13		1,01	
		7,65	8,56	7,76	8,14	7,77	8,08	7,72	8,33	7,50	8,52	7,63	8,71
Ústecký	11,40	0,72		0,30		0,24		0,49		0,68		0,87	
		11,48	11,06	11,47	11,09	11,48	11,08	11,48	11,08	11,42	11,35	11,46	11,12
Liberecký	5,91	-0,33		-0,31		-0,32		-0,32		-0,05		-0,28	
		0,08	6,00	0,07	6,47	0,08	6,28	0,08	6,80	0,02	6,23	0,06	6,03
Královéhradecký	5,27	0,08		0,55		0,37		-0,12		0,32		0,11	
		-0,03	0,08	-0,17	0,55	-0,13	0,37	0,03	5,43	-0,14	0,32	-0,04	0,11
Pardubický	5,74	5,19		5,52		5,57		5,19		5,38		5,55	
		-0,08	0,18	-0,11	0,25	-0,15	0,30	-0,08	0,16	-0,06	0,11	-0,12	0,28
Vysočina	7,27	5,44		6,18		6,10		6,18		6,05		6,38	
		-0,30	0,49	-0,23	0,44	-0,22	0,36	-0,27	0,44	-0,22	0,31	-0,35	0,64
Jihomoravský	7,26	5,79		6,06		6,06		6,09		5,94		6,13	
		-0,12	0,18	-0,10	0,15	-0,11	0,15	-0,12	0,18	-0,02	0,03	-0,14	0,22
Olomoucký	6,49	7,21		7,87		7,06		7,75		7,40		7,85	
		-0,06	0,14	-0,18	0,61	-0,21	0,48	-0,12	0,20	-0,09	0,13	-0,21	0,59
Zlínský	10,13	7,12		8,23		7,83		7,24		7,40		7,69	
		-0,14	0,27	-0,37	0,97	-0,30	0,57	0,02	-0,02	-0,12	0,14	-0,21	0,43
Moravskoslezský	8,55	6,48		7,14		7,08		6,61		6,42		6,52	
		-0,01	0,01	-0,24	0,65	-0,29	0,59	-0,07	0,12	0,05	-0,06	-0,01	0,03
celkem	10,13	10,40		9,22		8,68		8,40		10,76		8,42	
		0,27	-1,55	0,10	-0,91	0,24	-1,45	0,53	-1,73	0,63	-1,71	0,18	-1,27

3.13. Mikropodniky

Ukazatel 13	Počet mikropodniků (1 – 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let
Popis	Počet ekonomických subjektů s 1 až 9 zaměstnanci a sídlem na příslušném území byl vztažen na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let. Jedná se o ekonomické subjekty zapsané v Registru ekonomických subjektů ČSÚ, které jsou klasifikovány podle počtu zaměstnanců ve smyslu zákona č. 47/2002 Sb., o malém a středním podnikání, a to bez ohledu na odvětví jejich činnosti.
Zdroj	Český statistický úřad (Registr ekonomických subjektů)

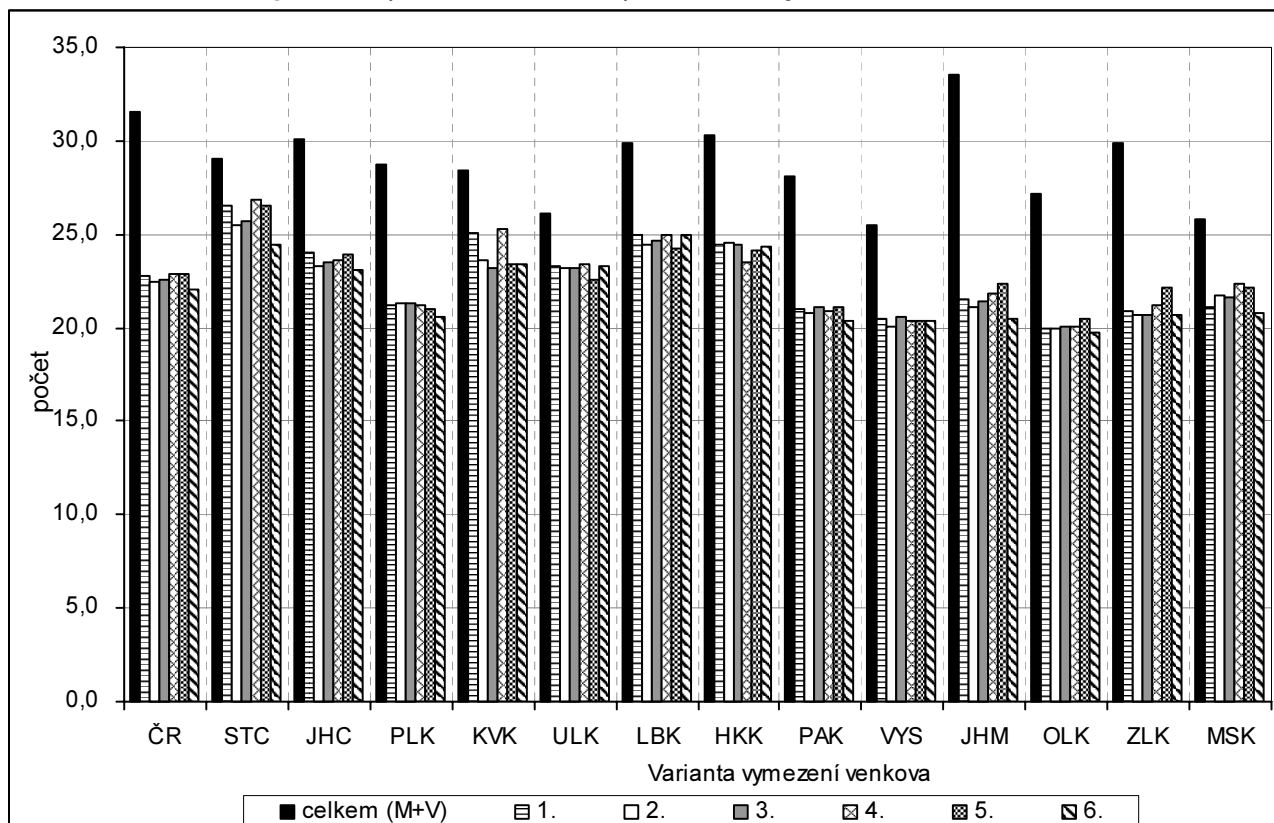
Malé a střední podniky tvoří významnou část tržní ekonomiky nejen v České republice, ale i zemích EU. Základem definice malého a středního podniku je počet zaměstnaných do 250 osob. Tyto podniky se dále člení na 3 podskupiny (drobné – do 9 zaměstnanců, malé – od 10 do 49 zaměstnanců a střední – od 50 do 249 zaměstnanců), z nichž kategorií drobných jsme hodnotili pro jednotlivé varianty vymezení venkova jako tzv. mikropodniky. Tato skupina podniků je i nejpočetnější a je v nich zaměstnáno zhruba tolik osob, co v malých a středních podnicích dohromady, což podtrhuje i jejich význam. Počet mikropodniků v České republice vykazuje po roce 2000 poměrně stabilní stav s menšími výkyvy.

V **České republice** představovali drobní podnikatelé **ve venkovském prostoru** ke konci roku 2006 téměř vyrovnaný podíl u všech šesti variant, který se pohyboval v rozmezí 22 až 23 mikropodniků na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let. Tento počet dosáhl více než **dvou třetin úrovně městského prostoru** v ČR bez Hlavního města Prahy (31 až 32 subjektů) a žádná varianta nevybočovala. Na území celé republiky to bylo ještě o další tři až čtyři mikropodniky v relativním vyjádření více. Z uvedeného vyplývá, že venkovský prostor hraje významnou roli v oblasti malého a středního podnikání a jeho rozvoj přispívá i k rozvoji venkova jako takového, ať již použijeme jakoukoli variantu jeho vymezení.

V **mezikrajském srovnání** však existují rozdíly, které souvisejí i s celkovou organizační strukturou kraje. Jihomoravský kraj měl celkový počet mikropodniků relativně nejvyšší a jako jediný kraj i vyšší než průměr za ČR, i když jen o 2 mikropodniky. Z pohledu venkovského prostoru bylo k 31. 12. 2006 registrováno relativně nejvíce mikropodniků ve Středočeském kraji a nejméně v kraji Olomouckém. I v jednotlivých krajích se potvrdila vyváženost těchto subjektů pro všechny varianty jako za celou Českou republiku.

V **Pardubickém kraji** představoval počet mikropodniků na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let celkem 28 subjektů, což je pátý nejnižší počet mezi 13 sledovanými kraji. Počtem 21 mikropodniků ve venkovském prostoru se kraj řadí nejčastěji na 10. místo v mezikrajském srovnání, zatímco při hodnocení městského prostoru se kraj nachází na 5. – 6. místě ze 13 krajů.

Graf 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Tab. 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: počet

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	31,60	34,69	22,81	34,39	22,46	34,89	22,56	35,23	22,83	36,03	22,93	34,54	22,02
odchylna (+/-)	-	3,09	-8,78	2,79	-9,13	3,29	-9,04	3,63	-8,76	4,43	-8,67	2,95	-9,58
ČR bez Prahy	28,71	31,18	22,81	30,97	22,46	31,38	22,56	31,63	22,83	32,31	22,93	31,14	22,02
odchylna (+/-)	-	2,47	-5,89	2,26	-6,24	2,67	-6,15	2,92	-5,88	3,60	-5,78	2,43	-6,69
Středočeský	29,03	30,87	26,49	30,92	25,54	31,16	25,74	30,84	26,81	31,69	26,50	31,45	24,46
odchylna (+/-)	-	1,85	-2,54	1,90	-3,49	2,13	-3,29	1,81	-2,22	2,66	-2,53	2,42	-4,57
Jihočeský	30,09	33,11	24,06	33,93	23,27	33,97	23,51	33,50	23,64	34,10	23,91	33,13	23,12
odchylna (+/-)	-	3,02	-6,03	3,84	-6,82	3,88	-6,58	3,41	-6,45	4,01	-6,18	3,04	-6,97
Píseňský	28,74	32,42	21,19	32,45	21,31	32,51	21,34	32,33	21,23	33,44	20,99	31,72	20,61
odchylna (+/-)	-	3,67	-7,56	3,71	-7,43	3,77	-7,40	3,59	-7,51	4,69	-7,75	2,97	-8,13
Karlovarský	28,43	29,30	25,03	29,72	23,62	29,94	23,18	29,18	25,24	30,93	23,38	29,63	23,38
odchylna (+/-)	-	0,87	-3,40	1,29	-4,81	1,51	-5,25	0,75	-3,19	2,50	-5,04	1,20	-5,05
Ústecký	26,09	26,73	23,35	26,77	23,16	26,85	23,15	26,79	23,36	27,45	22,58	26,72	23,34
odchylna (+/-)	-	0,64	-2,75	0,68	-2,94	0,75	-2,94	0,69	-2,73	1,36	-3,51	0,62	-2,76
Liberecký	29,90	31,47	24,93	31,56	24,41	31,70	24,69	31,21	25,00	32,45	24,24	31,43	24,93
odchylna (+/-)	-	1,57	-4,97	1,66	-5,49	1,80	-5,21	1,31	-4,90	2,55	-5,66	1,53	-4,97
Královéhradecký	30,25	32,91	24,44	32,79	24,53	33,10	24,41	33,43	23,51	33,51	24,17	32,78	24,37
odchylna (+/-)	-	2,66	-5,81	2,54	-5,72	2,86	-5,84	3,18	-6,74	3,26	-6,08	2,54	-5,88
Pardubický	28,12	32,46	20,95	32,04	20,75	32,51	21,08	32,61	20,95	33,16	21,10	32,40	20,35
odchylna (+/-)	-	4,34	-7,17	3,92	-7,37	4,39	-7,04	4,49	-7,17	5,04	-7,02	4,28	-7,77
Vysočina	25,54	29,03	20,52	29,19	20,06	29,18	20,56	29,10	20,36	29,61	20,34	28,93	20,37
odchylna (+/-)	-	3,49	-5,02	3,65	-5,48	3,64	-4,98	3,56	-5,18	4,06	-5,20	3,39	-5,17
Jiho-moravský	33,54	38,57	21,54	37,24	21,08	38,84	21,46	40,38	21,86	41,49	22,37	38,13	20,48
odchylna (+/-)	-	5,03	-12,00	3,69	-12,47	5,30	-12,08	6,84	-11,69	7,95	-11,17	4,59	-13,06
Olomoucký	27,19	30,94	19,97	29,97	19,91	30,97	20,10	32,31	20,08	32,59	20,51	30,75	19,74
odchylna (+/-)	-	3,74	-7,22	2,78	-7,28	3,78	-7,10	5,11	-7,12	5,40	-6,69	3,55	-7,45
Zlínský	29,92	33,62	20,90	33,38	20,67	34,42	20,65	35,40	21,16	35,65	22,15	33,66	20,67
odchylna (+/-)	-	3,70	-9,02	3,47	-9,25	4,50	-9,27	5,49	-8,76	5,73	-7,77	3,74	-9,25
Moravsko-slezský	25,77	26,58	21,13	26,23	21,73	26,47	21,59	26,83	22,32	27,10	22,16	26,47	20,77
odchylna (+/-)	-	0,81	-4,64	0,46	-4,04	0,69	-4,18	1,05	-3,45	1,33	-3,61	0,69	-5,00

3.14. Zemědělská půda

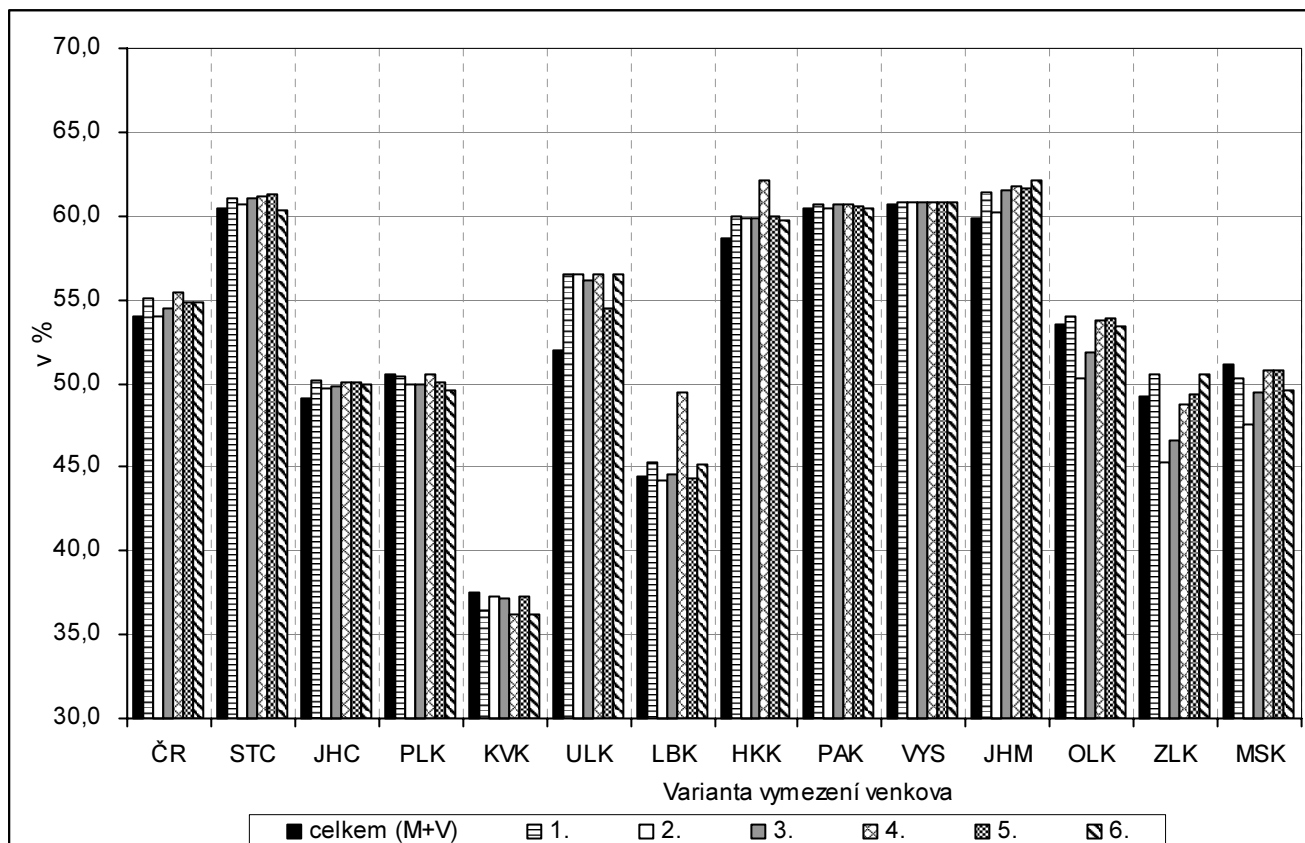
Ukazatel 14	Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006
Popis	Zemědělskou půdu tvoří souhrn druhů pozemků (kultur) sloužících bezprostředně zemědělskému výrobnímu procesu jako základní prostředek, z něhož se získává rostlinná produkce (patří sem orná půda, trvalé travní porosty – louky a pastviny, chmelnice, vinice, zahrady a ovocné sady).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

V **České republice** byla k 31. 12. 2006 výměra zemědělské půdy 4 254 406 ha, což odpovídá 53,9 % rozlohy státu. Rozloha zemědělské půdy se velice pozvolna snižuje, naproti tomu dochází k nárůstu rozlohy všech ostatních kategorií (lesních, vodních, zastavěných i ostatních ploch). Největší podíl zemědělské půdy je v úrodných oblastech Polabí a jižní Moravy, tedy ve Středočeském, Královéhradeckém, Pardubickém a Jihomoravském kraji a v tradiční zemědělské oblasti na Vysočině. V těchto krajích jsou zjištěny také nejvyšší podíly orné půdy. Naproti tomu v horských oblastech v severní části republiky tvoří významnou část zemědělských ploch trvalé travní porosty (Karlovarský a Liberecký kraj).

Zemědělská výroba je tradičně soustředěna do úrodných oblastí v nižších polohách, kde jsou též příznivé podmínky pro vývoj měst. Proto je v řadě oblastí větší podíl zemědělské půdy v městských oblastech (úrodná zázemí měst), než ve venkovském prostoru. Tato výchylka je nejvíce patrná v regionech, kde převážnou část venkovského prostoru tvoří méně úrodné, výše položené polohy, z velké části zalesněné. Mezi oblastmi, které nebyly tradičně zemědělské, ale významné zastoupení zde měla řemesla, průmyslová výroba a těžba, patří Moravskoslezský, Karlovarský, Plzeňský a Zlínský kraj. Nejvýraznější rozdíly mezi podílem zemědělské půdy v městském a venkovském prostoru jsou pro všechny varianty vymezení v Ústeckém kraji.

V **Pardubickém kraji** tvoří zemědělská půda více než 60 % rozlohy kraje. Téměř ze tří čtvrtin (73,2 %) se na zemědělské půdě podílí orná půda. Rozdíly v podílu zemědělské půdy jsou mezi jednotlivými variantami vymezení venkova nepatrné. Podíl zemědělské půdy ve venkovském prostoru se pohybuje od 60,5 % ve 2. a 6. variantě po 60,7 % ve variantách 1, 3 a 4. Ve variantách 2 a 6 se neliší podíl zemědělské půdy ve venkovském a městském prostoru, v ostatních variantách je vyšší podíl zemědělské půdy na venkově (největší rozdíl je 1,3 procentního bodu ve variantě 3).

Graf 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Tab. 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
		V = obce do 2 tis. obyvatel											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²											
		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města											
		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem											
		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst											
ČR celkem	53,9	50,7	55,1	53,7	54,0	52,1	54,5	49,5	55,4	50,3	54,8	51,9	54,8
	-	-3,2	1,2	-0,2	0,1	-1,8	0,5	-4,4	1,5	-3,6	0,9	-2,0	0,8
ČR bez Prahy	54,0	50,9	55,1	54,0	54,0	52,4	54,5	49,7	55,4	50,6	54,8	52,2	54,8
	-	-3,1	1,1	0,0	-0,0	-1,6	0,5	-4,3	1,4	-3,4	0,8	-1,9	0,8
Středočeský	60,5	57,6	61,1	59,5	60,7	57,9	61,0	57,0	61,2	54,9	61,3	60,9	60,3
	-	-2,9	0,6	-1,0	0,3	-2,5	0,5	-3,5	0,7	-5,6	0,8	0,4	-0,1
Jihočeský	49,1	45,5	50,2	45,9	49,8	45,5	49,8	45,8	50,1	44,8	50,1	46,3	50,0
	-	-3,6	1,1	-3,2	0,7	-3,6	0,7	-3,3	1,0	-4,3	1,0	-2,8	0,9
Pízeňský	50,5	50,9	50,5	53,8	49,9	53,9	49,9	50,4	50,6	52,6	50,1	53,3	49,6
	-	0,4	-0,1	3,3	-0,6	3,3	-0,6	-0,1	0,0	2,0	-0,5	2,7	-0,9
Karlovarský	37,5	39,8	36,4	38,2	37,2	38,5	37,2	39,5	36,2	38,3	37,3	40,0	36,2
	-	2,2	-1,1	0,7	-0,3	0,9	-0,4	2,0	-1,3	0,7	-0,2	2,5	-1,3
Ústecký	51,9	42,2	56,5	40,1	56,5	39,9	56,2	42,2	56,5	42,8	54,5	42,5	56,5
	-	-9,8	4,5	-11,8	4,6	-12,1	4,2	-9,7	4,5	-9,1	2,6	-9,5	4,6
Liberecký	44,4	42,3	45,3	45,0	44,2	44,0	44,6	37,5	49,4	44,7	44,3	42,7	45,1
	-	-2,1	0,9	0,6	-0,2	-0,4	0,1	-6,9	5,0	0,3	-0,1	-1,7	0,7
Královéhradecký	58,7	55,0	59,9	54,9	59,8	54,5	59,8	49,5	62,1	54,4	59,9	55,7	59,8
	-	-3,7	1,2	-3,8	1,1	-4,2	1,1	-9,2	3,5	-4,3	1,2	-3,0	1,1
Pardubický	60,5	59,5	60,7	60,5	60,5	59,4	60,7	59,5	60,7	60,0	60,6	60,5	60,5
	-	-1,0	0,3	0,0	-0,0	-1,1	0,3	-0,9	0,2	-0,5	0,1	0,0	-0,0
Vysočina	60,6	60,1	60,8	60,1	60,8	59,9	60,8	60,1	60,8	60,0	60,8	60,1	60,8
	-	-0,5	0,1	-0,5	0,1	-0,7	0,2	-0,6	0,1	-0,6	0,1	-0,5	0,1
Jiho-moravský	59,9	56,3	61,4	59,3	60,2	55,2	61,6	53,2	61,8	52,0	61,6	55,5	62,2
	-	-3,6	1,5	-0,6	0,3	-4,7	1,7	-6,7	1,9	-7,9	1,7	-4,4	2,3
Olomoucký	53,5	52,1	54,0	61,0	50,3	59,0	51,9	52,5	53,7	51,7	53,8	53,6	53,4
	-	-1,4	0,5	7,6	-3,2	5,6	-1,6	-0,9	0,3	-1,8	0,4	0,1	-0,0
Zlínský	49,3	47,5	50,6	56,1	45,2	55,5	46,6	50,9	48,7	49,1	49,3	47,6	50,5
	-	-1,8	1,3	6,8	-4,0	6,2	-2,7	1,6	-0,6	-0,2	0,1	-1,6	1,2
Moravsko-slezský	51,1	52,2	50,3	55,1	47,6	53,7	49,4	51,9	50,7	51,9	50,8	52,9	49,5
	-	1,1	-0,8	4,0	-3,5	2,6	-1,7	0,8	-0,3	0,8	-0,3	1,8	-1,5

3.15. Lesní pozemky

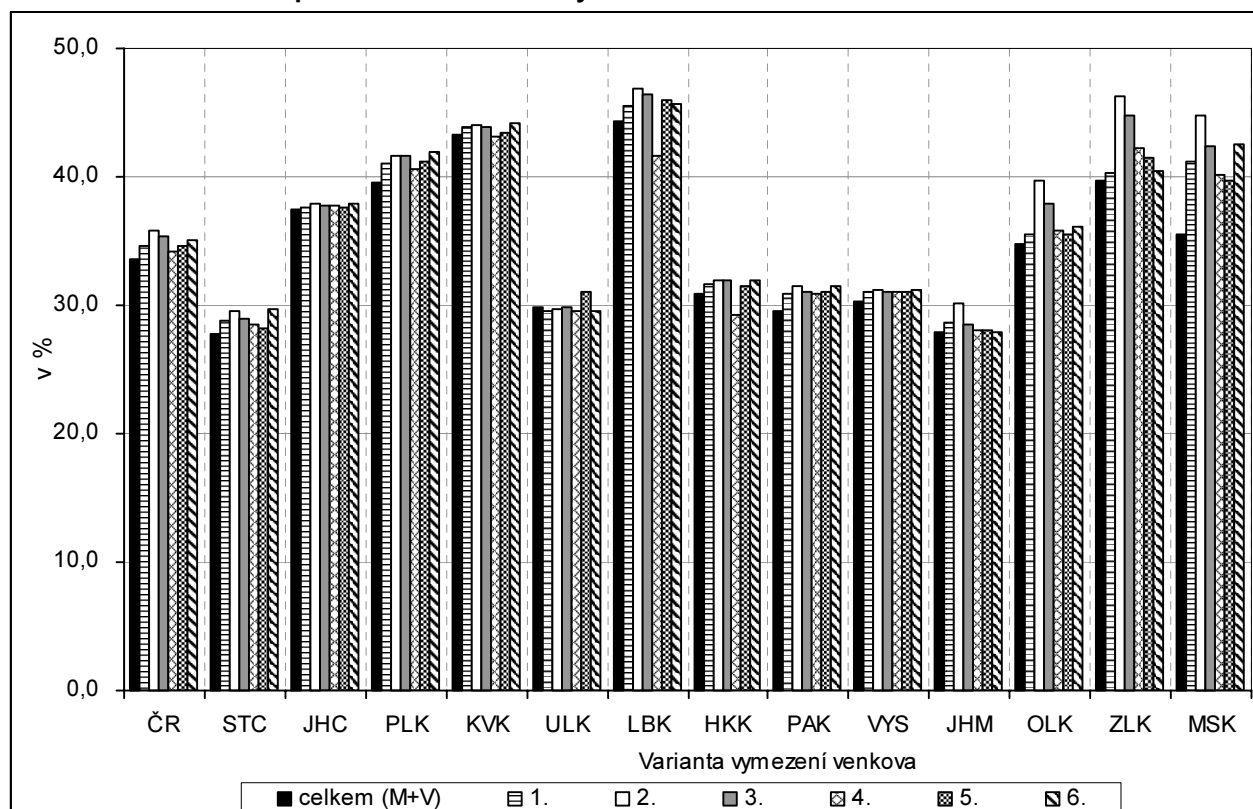
Ukazatel 15	Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006
Popis	V rozloze lesních pozemků je zahrnuta porostní půda, tj. půda využívaná přímo k lesní produkci nebo jen dočasně odlesněná s úmyslem opětovné obnovy lesního porostu, bezlesí, tj. dočasně odlesněná část lesní půdy, sloužící provozu lesního hospodářství nepřímo (plocha lesních školek, lesních skladů, měkké lesní cesty, průseky apod.), odňaté pozemky zemědělskému půdnímu fondu přidělené lesnímu hospodářství k zalesnění, ale dosud nezalesněné, pozemky na horní hranici stromové vegetace porostlé kosodřevinou, s výjimkou zastavěných pozemků (vysokohorské chaty, lyžařské vleky a jiná účelová zařízení).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

Plocha lesních pozemků v České republice mírně roste (od roku 2000 o 0,5 %) a v současnosti je jejich výměra 26 491 km² (k 31. 12. 2006). To odpovídá necelým 34 % plochy území státu. Rozmístění a rozloha lesních pozemků je ovlivňována vhodností ploch k využití v zemědělství (kvalita půdy, sklonitost, dostupnost), stupněm urbanizace dané oblasti, případně i výskytem nerostných surovin. Rozmístění lesních ploch je velmi diferencované; soustřeďují se zejména do okrajových oblastí země s vyšší nadmořskou výškou. Jejich největší zastoupení lze nalézt v Libereckém kraji (více než 44 % všech ploch), naproti tomu nejmenší podíl lesů je ve Středočeském a Jihomoravském kraji – necelých 28 % území.

Ve většině krajů platí, že **ve venkovských oblastech je větší podíl lesních ploch než v městských** ve všech variantách vymezení venkova. Výjimkou je Ústecký kraj, kde je ve třech variantách (2., 4. a 6.) vyšší podíl lesních ploch v městském území oproti venkovskému prostoru. Nadprůměrný podíl lesů byl zjištěn u městského prostoru podle varianty 4 též v Karlovarském, Libereckém a Královéhradeckém kraji a u varianty 6 v Jihomoravském kraji. Nejvýraznější rozdíly v podílu lesní půdy mezi venkovským a městským územím jsou v Moravskoslezském kraji a pro varianty 2 a 3 (venkovem jsou všechny obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 s hustotou do 100, resp. 150 obyvatel/km²) v kraji Zlínském, Olomouckém a Plzeňském.

Pardubický kraj je regionem s třetím nejnižším podílem lesních pozemků. Vlivem výhodných přírodních podmínek, kvalitních půd a nízké nadmořské výšce v západní polovině kraje byla značná část území přeměněna na zemědělskou půdu. Lesy si zachovaly významnější zastoupení převážně ve východní polovině kraje. Podíl lesních ploch ve venkovských oblastech Pardubického kraje se pohybuje dle variant vymezení mezi 30,9 % a 31,5 %. Nejvyšších hodnot je dosaženo ve 2. a 6. variantě – obce v zázemí Pardubic se vyznačují nižším podílem lesních ploch, proto jejich zařazení do městského prostoru navýšilo procentuelní zastoupení lesa na venkově. Největší rozdíl v podílu lesních pozemků mezi městským a venkovským prostorem je ve variantě 6 (9,2 procentního bodu), nejmenší je ve variantě 1 (6,9 p. b.).

Graf 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Tab. 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
		V = obce do 2 tis. obyvatel											
		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²											
		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města											
		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem											
		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst											
ČR celkem	33,6	30,7	34,6	27,1	35,9	27,7	35,3	31,9	34,2	29,4	34,6	30,1	35,0
odchylka (+/-)	-	-2,9	1,0	-6,5	2,3	-5,9	1,7	-1,7	0,6	-4,1	1,0	-3,5	1,4
ČR bez Prahy	33,7	31,2	34,6	27,5	35,9	28,2	35,3	32,5	34,2	30,1	34,6	30,6	35,0
odchylka (+/-)	-	-2,5	0,9	-6,2	2,1	-5,6	1,6	-1,3	0,4	-3,6	0,9	-3,2	1,3
Středočeský	27,7	22,9	28,7	21,0	29,5	21,4	29,0	23,5	28,6	24,7	28,2	21,6	29,6
odchylka (+/-)	-	-4,8	1,0	-6,7	1,8	-6,3	1,3	-4,2	0,8	-3,0	0,4	-6,2	1,9
Jihočeský	37,4	36,5	37,7	35,2	37,9	35,6	37,8	36,4	37,7	36,7	37,6	35,8	37,9
odchylka (+/-)	-	-0,9	0,3	-2,2	0,4	-1,9	0,4	-1,1	0,3	-0,7	0,2	-1,6	0,5
Píseňský	39,5	33,4	41,0	28,6	41,6	28,7	41,6	36,4	40,7	32,7	41,2	32,2	42,0
odchylka (+/-)	-	-6,2	1,5	-10,9	2,1	-10,9	2,0	-3,1	1,1	-6,8	1,6	-7,4	2,5
Karlovarský	43,3	42,1	43,9	41,3	44,1	41,6	43,9	43,4	43,1	42,8	43,4	41,6	44,1
odchylka (+/-)	-	-1,2	0,6	-1,9	0,8	-1,6	0,7	0,2	-0,1	-0,4	0,1	-1,6	0,9
Ústecký	29,8	30,3	29,6	30,2	29,7	29,7	29,9	30,5	29,5	25,8	31,0	30,4	29,5
odchylka (+/-)	-	0,5	-0,2	0,4	-0,2	-0,1	0,0	0,7	-0,3	-4,0	1,1	0,6	-0,3
Liberecký	44,3	41,3	45,5	37,7	46,9	38,0	46,4	47,9	41,7	38,7	46,0	41,0	45,7
odchylka (+/-)	-	-2,9	1,2	-6,6	2,6	-6,2	2,2	3,6	-2,6	-5,5	1,7	-3,3	1,4
Královéhradecký	31,0	28,9	31,7	27,7	31,9	27,5	31,9	35,4	29,3	29,0	31,5	28,4	31,9
odchylka (+/-)	-	-2,1	0,7	-3,2	1,0	-3,5	0,9	4,5	-1,7	-2,0	0,6	-2,6	0,9
Pardubický	29,5	24,0	30,9	22,4	31,5	22,5	31,1	23,2	31,0	21,8	31,0	22,8	31,5
odchylka (+/-)	-	-5,5	1,4	-7,1	2,0	-7,0	1,6	-6,3	1,5	-7,7	1,5	-6,7	2,0
Vysočina	30,3	27,3	31,1	27,2	31,1	27,3	31,0	27,6	31,1	26,8	31,1	27,4	31,2
odchylka (+/-)	-	-3,1	0,8	-3,2	0,8	-3,1	0,7	-2,7	0,7	-3,6	0,7	-2,9	0,8
Jiho-moravský	28,0	26,3	28,7	24,2	30,1	26,4	28,5	27,8	28,0	27,5	28,1	28,1	27,9
odchylka (+/-)	-	-1,6	0,7	-3,8	2,2	-1,6	0,6	-0,2	0,1	-0,5	0,1	0,1	-0,1
Olomoucký	34,8	32,6	35,6	23,1	39,7	23,6	37,9	31,0	35,8	31,2	35,5	31,4	36,2
odchylka (+/-)	-	-2,2	0,8	-11,6	4,9	-11,1	3,2	-3,8	1,0	-3,6	0,7	-3,4	1,4
Zlínský	39,7	38,8	40,3	28,6	46,2	28,1	44,7	32,7	42,2	33,8	41,5	38,7	40,4
odchylka (+/-)	-	-0,9	0,6	-11,1	6,6	-11,6	5,0	-6,9	2,5	-5,9	1,8	-1,0	0,7
Moravsko-slezský	35,5	27,5	41,2	24,8	44,7	24,7	42,4	24,7	40,1	23,5	39,6	27,3	42,5
odchylka (+/-)	-	-8,0	5,7	-10,7	9,2	-10,8	6,9	-10,8	4,6	-12,0	4,1	-8,3	7,0

3.16. Zastavěné a ostatní plochy

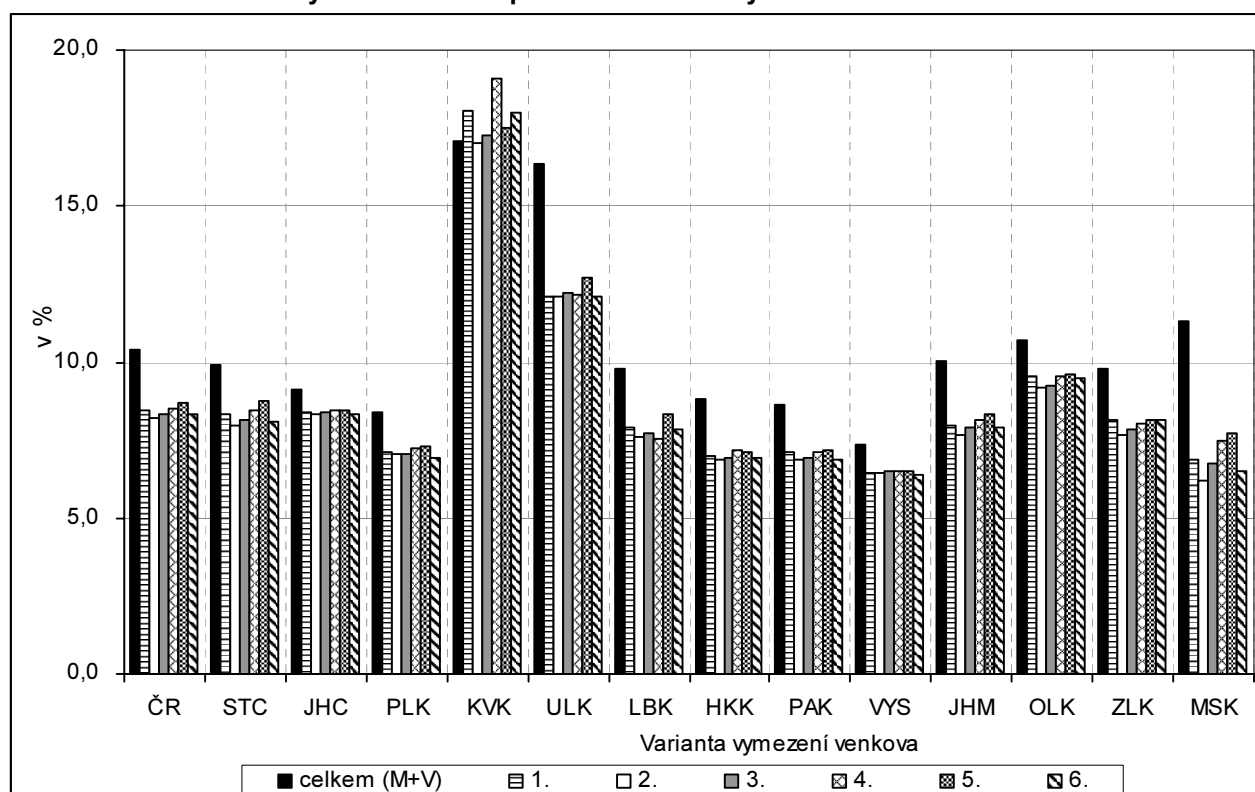
Ukazatel 16	Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006
Popis	Zastavěné plochy tvoří pozemky, na kterých jsou postaveny budovy a nádvoří náležející k obytným, hospodářským nebo průmyslovým budovám jako jejich příslušenství. Mezi ostatní plochy patří všechny ostatní pozemky, určené jako skladištní a dílenské prostory, dále stavební místa, pokud slouží v současné době k jiným účelům a nedají se zemědělsky využít, pozemky určené k dopravě nebo k telekomunikaci, určené pro zdravotnictví, rekreační plochy u chat (nikoli soukromých) a hotelů, pozemky určené jako státní přírodní rezervace nebo jiná chráněná území, areály kulturních památek, parky, okrasné zahrady, pozemky určené k dobývání nerostů a jiných surovin a k ukládání vedlejších produktů při těžbě a jako stálé manipulační prostory apod., dále jsou to hřbitovy a pozemky, které nejde zemědělsky obdělávat (rokle, výmoly, ochranné hráze atd.) a pozemky, které neposkytují trvalý užitek z jiných důvodů (plochy zarostlé křovinami, zanesené štěrkem či kamením, půdy zamokřené).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

Jak zastavěné, tak ostatní plochy se z převážné většiny týkají činností bezprostředně spojených s urbanizací a s intenzivní nezemědělskou činností člověka. Jsou jednoznačně soustředovány do oblastí, ve kterých došlo k nejvýraznější přeměně původní krajiny. Většinou se jedná o negativní projevy lidského ovlivňování a přetváření krajiny (výjimku tvoří plochy parků, přírodních rezervací a chráněných území).

Zastavěné a ostatní plochy tvoří 10,4 % rozlohy území **České republiky**. Z toho naprostou většinu představují ostatní plochy (6 915 km²), menší část pak zastavěné plochy (1 302 km²). Jejich **zastoupení v městských oblastech** Česka je **téměř dvojnásobné v porovnání s venkovským prostorem** dle všech variant vymezení. Při srovnání krajů se nejvíce zastavěných a ostatních ploch vyskytuje v Karlovarském a Ústeckém kraji, tedy v oblastech s rozsáhlou povrchovou těžbou. Karlovarský kraj je rovněž jediný, kde je rozloha zastavěných a ostatních ploch ve venkovských oblastech vyšší než v městských částech kraje (v pěti ze šesti variant vymezení). Kromě zmíněné povrchové těžby se na tomto stavu podílí i vojenský prostor Hradiště, jehož značná část je zahrnuta do ostatních ploch. Nejnižší podíl zastavěných ploch má kraj Vysočina ve venkovském (6,4 % ve variantě 6) i městském prostoru (11,3 % ve variantě 4). Pro porovnání v Hl. m. Praze tvoří zastavěné a ostatní plochy 46 % území.

V Pardubickém kraji nedosahuje ve všech variantách podíl zastavěných a ostatních ploch ve venkovském prostoru ani poloviční úrovně podílu zjištěného v městských částech kraje. Maximální hodnoty 7,2 % má podíl zastavěných a ostatních ploch v 5. variantě vymezení (venkovem jsou obce, které nejsou obcemi s POU), naopak nejnižší ve 2. variantě, a to 6,8 % (všechny obce do 1 000 obyvatel + obce do 3 000 obyv. s hustotou do 100 obyvatel/km²). Největší rozdíl mezi městským a venkovským prostorem (8,3 procentního bodu) byl zjištěn u 4. varianty.

Graf 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Tab. 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	15,9	8,4	16,6	8,2	17,6	8,3	16,0	8,5	17,5	8,7	15,4	8,3
	odchylka (+/-)	5,5	-2,0	6,2	-2,2	7,2	-2,1	5,6	-1,9	7,1	-1,7	5,0	-2,1
ČR bez Prahy	hodnota	15,2	8,4	15,9	8,2	16,8	8,3	15,3	8,5	16,6	8,7	14,8	8,3
	odchylka (+/-)	5,0	-1,8	5,7	-2,0	6,6	-1,9	5,1	-1,7	6,4	-1,5	4,6	-1,9
Středočeský	hodnota	17,5	8,3	17,3	8,0	18,5	8,1	17,4	8,4	18,3	8,7	15,7	8,1
	odchylka (+/-)	7,5	-1,6	7,4	-1,9	8,6	-1,8	7,5	-1,5	8,4	-1,2	5,8	-1,8
Jihočeský	hodnota	11,6	8,4	13,0	8,3	13,1	8,4	11,5	8,4	12,1	8,4	11,7	8,3
	odchylka (+/-)	2,5	-0,7	3,9	-0,8	4,0	-0,8	2,4	-0,7	3,0	-0,7	2,6	-0,8
Píseňský	hodnota	13,9	7,1	15,5	7,0	15,5	7,1	11,5	7,2	12,9	7,3	12,8	6,9
	odchylka (+/-)	5,5	-1,3	7,1	-1,4	7,1	-1,3	3,1	-1,1	4,5	-1,1	4,4	-1,5
Karlovarský	hodnota	15,1	18,1	17,2	17,0	16,6	17,2	14,0	19,1	15,4	17,5	15,4	18,0
	odchylka (+/-)	-1,9	1,0	0,2	-0,1	0,2	0,2	-3,1	2,0	-1,7	0,5	-1,7	0,9
Ústecký	hodnota	25,5	12,1	27,4	12,1	28,2	12,2	25,3	12,2	29,1	12,7	25,1	12,1
	odchylka (+/-)	9,1	-4,2	11,1	-4,3	11,9	-4,1	9,0	-4,2	12,8	-3,6	8,7	-4,2
Liberecký	hodnota	14,3	7,9	15,3	7,6	15,7	7,7	12,9	7,5	14,6	8,4	14,3	7,9
	odchylka (+/-)	4,5	-1,9	5,4	-2,2	5,9	-2,1	3,1	-2,3	4,8	-1,5	4,5	-1,9
Královéhradecký	hodnota	14,2	7,0	15,4	6,9	16,0	6,9	13,2	7,1	14,6	7,1	14,0	6,9
	odchylka (+/-)	5,4	-1,8	6,6	-1,9	7,2	-1,9	4,4	-1,7	5,8	-1,7	5,2	-1,9
Pardubický	hodnota	14,6	7,1	15,1	6,8	16,1	6,9	15,3	7,1	16,3	7,2	14,7	6,9
	odchylka (+/-)	6,0	-1,6	6,4	-1,8	7,5	-1,7	6,7	-1,6	7,6	-1,5	6,1	-1,8
Vysočina	hodnota	10,9	6,5	10,9	6,5	11,0	6,5	10,5	6,5	11,3	6,5	10,7	6,4
	odchylka (+/-)	3,5	-0,9	3,6	-0,9	3,7	-0,8	3,2	-0,8	4,0	-0,8	3,3	-0,9
Jiho-moravský	hodnota	14,9	8,0	14,3	7,7	16,0	7,9	16,6	8,2	18,0	8,3	14,1	7,9
	odchylka (+/-)	4,9	-2,1	4,2	-2,4	5,9	-2,1	6,5	-1,9	7,9	-1,7	4,1	-2,1
Olomoucký	hodnota	13,7	9,5	14,2	9,2	15,7	9,3	14,7	9,6	15,7	9,6	13,5	9,5
	odchylka (+/-)	3,0	-1,1	3,5	-1,5	5,0	-1,4	4,1	-1,1	5,0	-1,0	2,9	-1,2
Zlínský	hodnota	12,0	8,1	13,3	7,7	14,2	7,9	14,5	8,0	15,2	8,1	12,0	8,1
	odchylka (+/-)	2,2	-1,6	3,6	-2,1	4,4	-1,9	4,8	-1,7	5,5	-1,7	2,2	-1,7
Moravsko-slezský	hodnota	17,6	6,9	17,2	6,2	18,5	6,7	20,4	7,5	21,7	7,7	17,0	6,5
	odchylka (+/-)	6,3	-4,5	5,9	-5,1	7,2	-4,6	9,1	-3,8	10,4	-3,6	5,7	-4,8

3.17. Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod

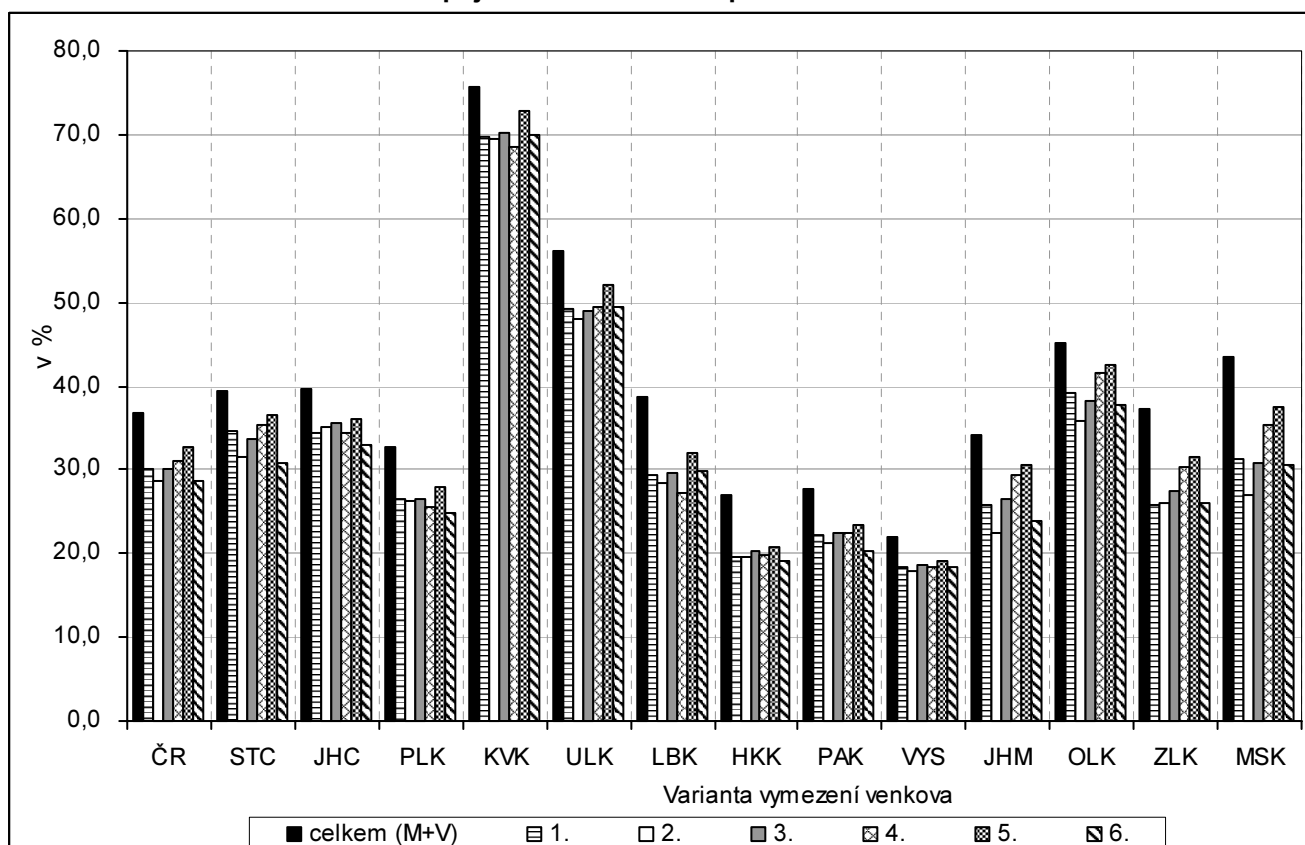
Ukazatel 17	Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006
Popis	Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod (ČOV) vypovídá o technické vybavenosti obcí, jejich ochotě a schopnosti investovat do infrastruktury a zlepšovat tak životní prostředí. Přitom za takto vybavenou obec se považuje i taková, ve které je vybavena jen některá její část.
Zdroj	Český statistický úřad

Podíl obcí vybavených kanalizací s napojením na koncovou čistírnu odpadních vod se v České republice v posledních letech postupně zvyšoval až na 36,8 % obcí k 31. 12. 2006, přičemž podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV byl ve stejném roce dvojnásobný (73,6 %). Tento rozdíl vypovídá o rozdílné vybavenosti hustě osídlených oblastí (především městských) a oblastí venkovských. Podíl obcí napojených na kanalizaci s ČOV je **ve všech variantách vymezení venkova výrazně nižší** než v městském prostoru; představuje vždy necelou třetinu venkovských obcí, přičemž u městských oblastí je oproti venkovským tento podíl až trojnásobný.

Podíl obcí vybavených kanalizací s koncovou ČOV ve **venkovském prostoru České republiky** se pohybuje od 28,6 % ve 2. variantě (kde venkovský prostor tvoří všechny obce do 1 000 obyvatel a obce do 3 000 obyvatel s hustotou menší než 100 obyvatel/km²) a shodně také v 6. variantě (obce do 2 000 obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst) až po 32,7 % v 5. variantě (obce, které nemají pověřený obecní úřad). Maximální hodnoty dosahují všechny kraje v 5. variantě, přičemž nejvyšší podíl v ní zaznamenal Karlovarský kraj (72,9 % venkovských obcí napojených na ČOV). Minimálních hodnot dosahují kraje zpravidla v 6. a 2. variantě, z toho jednoznačně nejnižší podíl zaznamenal ve 2. variantě kraj Vysočina (18,0 % obcí); u tohoto kraje však podíl venkovských obcí vybavených kanalizací s ČOV v žádné variantě nepřesáhl 19,0 %. Podíl **městských obcí** vybavených kanalizací s ČOV se v České republice pohyboval od 79,2 % (varianta č. 6) až po 98,7 % (varianta č. 5).

V **Pardubickém kraji** bylo v roce 2006 vybaveno kanalizací s koncovou ČOV celkem 27,7 % obcí (3. nejnižší podíl po kraji Vysočina a Královéhradeckém; o 9,1 procentního bodu pod republikovým průměrem), přičemž v domech napojených na kanalizaci s ČOV žilo 63,0 % obyvatel kraje. Podíl obcí takto vybavených dosáhl maximální hodnoty v 5. variantě (23,3 % venkovských obcí a všechny městské obce), nejnižší byl ve variantě 6. (20,2 % venkovských obcí a 81,8 % obcí v městském prostoru).

Graf 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006

3.18. Shrnutí

V **demografické oblasti** jsme pro charakteristiku rozdílů venkovských a městských oblastí vybrali pět ukazatelů. Jde jednak o ukazatele pohybu obyvatelstva, které jsme vypočetli jako roční průměry za období 2000 až 2006, abychom vyloučili náhodné vlivy na hodnoty těchto ukazatelů, a jednak o hodnocení věkové struktury obyvatelstva k 31. 12. 2006.

V letech 2000 až 2006 se ve všech variantách vymezení venkovského i městského prostoru v kraji projevoval **úbytek obyvatelstva přirozenou měnou**. Tempo úbytku obyvatelstva v městském i venkovském prostoru kraje bylo poměrně vyrovnané. Úbytek obyvatelstva ve venkovském prostoru Pardubického kraje byl ve srovnání s venkovským prostorem v celé republice výrazně pomalejší a v mezikrajském srovnání patřil k nejnižším.

Důležitým ukazatelem demografického vývoje je (při v podstatě stále míře úmrtnosti) **obecná míra plodnosti**, tedy počet živě narozených dětí na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let. Ve všech variantách je obecná míra plodnosti ve venkovském prostoru Pardubického kraje výrazně vyšší než v prostoru městském a také vyšší než v průměru venkovského prostoru České republiky. Městský prostor kraje vykazuje při srovnání s republikovými hodnotami výsledky podprůměrné, ovšem kraj jako celek zůstává nad průměrem ČR. Rozdíly mezi jednotlivými variantami vymezení venkova nejsou v kraji příliš výrazné.

Celkový počet obyvatel i jeho demografické struktury nemalou měrou ovlivňuje stěhování (migrace). V průměru let 2000 až 2006 došlo ve venkovském prostoru (ve všech variantách vymezení) Pardubického kraje k **přírůstkům obyvatelstva stěhováním**; zjištěnými hodnotami zůstává kraj pod průměrem venkovského prostoru České republiky a řadí se mezi kraje se spíše nižšími přírůstky stěhováním. Naopak v městských obcích kraje byly zaznamenány úbytky obyvatelstva migrací překračující průměr městského prostoru ČR. Tyto tendence (příznivé migrační saldo ve venkovském prostoru a naopak úbytek obyvatel stěhováním v městském prostoru) se s různou intenzitou potvrzují téměř ve všech krajích ČR. Dochází tedy k procesu tzv. „suburbanizace“, kdy se lidé z větších měst stěhují do okolních obcí za lepšími podmínkami pro život, klidnějším a zdravějším životním prostředím, pohodlnějším bydlením apod.

Průměrný věk obyvatel venkovského prostoru v Pardubickém kraji se podle jednotlivých variant pohybuje od 39,31 do 39,42 let a ve všech variantách je nižší než v městském prostoru; v průměru všech šesti variant vymezení území je průměrný věk obyvatel ve venkovském prostoru přibližně o jeden rok nižší než v městském prostoru. Ve srovnání s republikovým průměrem je venkovské obyvatelstvo v kraji mírně mladší, což má vliv na celkově nižší průměrný věk obyvatel kraje ve srovnání s ČR.

Dalším ukazatelem věkové struktury obyvatelstva, který vykazuje větší rozdíly než průměrný věk, je **index ekonomického zatížení**. Vyjadřuje poměr mezi ekonomicky neaktivní (0 – 14 let, 65 a více let) a aktivní (15 – 64 let) složkou obyvatel. Vyšších hodnot dosahuje index ekonomického zatížení ve venkovském prostoru. Rozdíly mezi jednotlivými variantami vymezení venkova nejsou příliš výrazné, rozdíly mezi jednotlivými vymezeními městského prostoru jsou také minimální. Ve srovnání s průměrem České republiky (i s údaji zjištěnými v ostatních krajích) jsou hodnoty ukazatele v kraji jak na venkově, tak v městském prostoru méně příznivé.

Oblast bydlení je zastoupena dvěma ukazateli bytové výstavby, a to počtem dokončených bytů a jejich průměrnou obytnou plochou. Pro hlubší charakteristiku této oblasti by bylo možno využít výsledky sčítání lidu, které se však naposledy konalo v roce 2001 a další se připravuje na rok 2011.

Počet **bytů dokončených** v letech 2000 až 2006 po přepočtu na 1 000 obyvatel byl v kraji v rámci České republiky mírně nadprůměrný (kraj 20,0 bytů na 1 000 obyvatel; ČR 19,6 bytu na 1 000 obyvatel). Rozdíly mezi městským a venkovským prostorem nejsou tak výrazné jako v celé České republice. Vyšší intenzita bytové výstavby byla na venkově vymezeném všemi variantami, kromě varianty 6. Opačný poměr ve variantě 6 souvisí se zařazením menších obcí s rozvinutou bytovou výstavbou ležících v zázemí města Pardubice do městského prostoru.

Průměrná obytná plocha bytů nabývá ve venkovském prostoru hodnot od 71,5 do 75,1 m² a v městském prostoru je zhruba o 12 m² menší. Relativně nejvyšší hodnotu ukazatele v městském prostoru ve variantě 6 ovlivňuje intenzivní výstavba bytů s relativně větší obytnou plochou v zázemí krajského města.

V **oblasti ekonomické aktivity** musíme vycházet především z výsledků sčítání lidu, protože údaje v ekonomických statistikách jsou běžně zjišťovány výběrovým způsobem s dopočtem z výběrového na základní soubor pomocí matematickostatistických metod a data na nižších územních úrovních nejsou dostatečně reprezentativní.

Míra ekonomické aktivity, tj. podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let, činila k 1. 3. 2001 v Pardubickém kraji 60,49 % a o 0,77 procentního bodu zaostávala za celorepublikovou hodnotou. Ve venkovském prostoru kraje se dle variant vymezení pohybuje v rozpětí od 59,07 %

po 59,28 %. V městském prostoru je míra ekonomické aktivity zhruba o 2 procentní body vyšší, rozdíly mezi jednotlivými variantami nejsou příliš významné.

Výraznější rozdíly mezi venkovským a městským prostorem byly zaznamenány v **počtu obsazených pracovních míst** na 1 000 zaměstnaných trvale bydlících v obci. Údaje vycházejí z výsledků sčítání lidu 2001, kdy byla zjišťována také dojíždka do zaměstnání. Na 1 000 zaměstnaných trvale (resp. dlouhodobě) bydlících v kraji připadalo celkem 972 obsazených pracovních míst. Ve venkovském prostoru se přitom hodnota ukazatele pohybovala v rozmezí 552 až 612 míst, v městském prostoru pak od 1 178 do 1 207. Maximální hodnota v případě varianty 5 souvisí s tím, že jsou zde do městského prostoru zahrnuty pouze obce se sídlem pověřeného úřadu (tj. většinou významná centra dojížděky za prací).

Důležitým ukazatelem pro hodnocení venkovského prostoru je **podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybolovu** na celkovém počtu zaměstnaných. V kraji je podíl zaměstnaných v primárním sektoru (dle SLDB) vyšší proti republikovému průměru o 1,8 procentního bodu, ještě vyšší je pouze v kraji Vysočina, Jihočeském a Plzeňském kraji. Hodnota ukazatele se mezi jednotlivými variantami vymezení venkovského prostoru v Pardubickém kraji liší méně (12,8 % až 14,2 %) než při celostátním hodnocení. V městském prostoru je v kraji zaměstnanost v zemědělství nižší a představuje v jednotlivých variantách 2,5 až 2,8 % celkového počtu zaměstnaných. Mezi jednotlivými variantami jsou natolik malé rozdíly, že bude třeba pro výběr vhodné varianty vymezení venkova volit jiný ukazatel.

V oblasti trhu práce je nejdůležitějším ukazatelem míra nezaměstnanosti. Zvolili jsme dva způsoby jejího výpočtu, a to registrované uchazeče o zaměstnání k 31. 12. 2006 vztažené jednak k ekonomicky aktivním ze SLDB 2001 a jednak k počtu obyvatel ve věku 18 – 64 let. První způsob výpočtu je oficiálně uznávaný, ale výhodou druhého způsobu výpočtu je, že poměruje údaje ze stejného období, což je důležité především v územích s většími změnami v počtu obyvatel přirozenou měnou nebo stěhováním.

Míra nezaměstnanosti (počítaná z dosažitelných uchazečů) v kraji (7,19 % ke konci roku 2006) leží dlouhodobě pod celorepublikovou hodnotou a zároveň přibližně uprostřed mezi kraji. Ve venkovském prostoru přitom nabývá hodnot od 7,97 % po 8,34 %. V rámci vymezeného městského prostoru se pak míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje od 6,59 % po 6,73 %. Větší rozdíly jsou v míře nezaměstnanosti žen než v míře nezaměstnanosti mužů.

Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let se v kraji ke konci roku 2006 nacházel o 0,7 procentního bodu pod celorepublikovým průměrem (9. místo v mezikrajském srovnání). Ve venkovském prostoru nabývá hodnot od 6,05 % do 6,38 % v šesté variantě. Také zde se v šesté variantě zřetelně projevilo vyčlenění menších obcí ležících v zázemí města Pardubice z venkovského prostoru. Ve všech variantách je na venkově mírně vyšší podíl uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let.

Jako další ukazatel ekonomické sféry jsme zvolili **počet mikropodniků v přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 18 až 64 let**. V Pardubickém kraji představoval 28 subjektů, což je pátý nejnižší počet mezi kraji. Počtem 21 mikropodniků ve venkovském prostoru se kraj řadí mezi šesti variantami nejčastěji na 10. místo v mezikrajském srovnání, zatímco při hodnocení městského prostoru se kraj nachází na 5. – 6. místě ze 13 krajů.

Ukazateli, kterými zobrazujeme podmínky pro **ekonomickou činnost na venkově**, jsou také podíly zemědělské půdy, lesních pozemků a zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře. Jedná se o ukazatele pouze nepřímě vypovídající o postavení a produkci odvětví zařazených do primárního sektoru. Podrobněji se budeme zemědělstvím zabývat v závěru roku 2008 na základě výsledků strukturálního šetření v zemědělství, které proběhlo v celé republice na podzim roku 2007.

Pro hodnocení **oblasti infrastruktury a životního prostředí** statistické výkaznictví neposkytuje mnoho relevantních podkladů, které by umožňovaly zobrazovat rozdíly mezi venkovem a městem. Také touto oblastí se budeme podrobněji zabývat v příštím roce. Zde jsme jako reprezentanty zvolili podíl obcí vybavených kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod a několik údajů o občanské vybavenosti, které jsou uvedeny v přílohové tabulce č. 1. Městské prostory jsou většinou plně vybaveny (zkoumáme pouze, zda obec je vybavena či nikoliv, přičemž musí být takto vybavena alespoň jedna část obce).

V Pardubickém kraji bylo v roce 2006 vybaveno **kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod** celkem 27,7 % obcí (3. nejnižší podíl po kraji Vysočina a Královéhradeckém; o 9,1 procentního bodu pod republikovým průměrem), přičemž v domech napojených na kanalizaci s ČOV žilo 63,0 % obyvatel kraje. Podíl obcí takto vybavených dosáhl maximální hodnoty v 5. variantě (23,3 % venkovských obcí a všechny městské obce), nejnižší byl ve variantě 6 (20,2 % venkovských obcí a 81,8 % obcí v městském prostoru).

Tab. 3.18 Rozdíly hodnot vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji podle variant vymezení venkovského prostoru

Ukazatel	Měřicí jednotka	Kraj celkem	Hodnota ve venkovském prostoru						Rozdíl hodnot v městském a venkovském prostoru (M - V)					
			Varianta venkova č.:						Varianta venkova č.:					
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 - 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	%	-0,83	-0,93	-0,82	-0,95	-0,87	-0,81	-0,06	0,14	-0,02	0,18	0,06	-0,04	
Živě narození v letech 2000 - 2006 na 1 000 žen ve věku 15 - 49 let (roční průměr)	%	38,25	40,45	40,33	40,26	40,33	40,56	-3,45	-3,39	-3,29	-3,19	-3,48	-3,50	
Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 - 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	%	0,64	5,17	4,70	4,79	5,42	4,23	-7,21	-6,19	-7,96	-6,71	-8,13	-5,54	
Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006	roky	40,03	39,40	39,38	39,39	39,37	39,42	1,01	0,99	1,17	1,04	1,13	0,94	
Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006	%	42,18	42,57	42,79	42,51	42,63	42,69	-0,63	-0,93	-0,54	-0,74	-0,62	-0,79	
Dokončené byty v letech 2000 - 2006 na 1 000 obyvatel	počet	20,0	20,8	20,1	20,2	21,8	19,2	-1,3	-0,1	-3,0	-0,4	-3,0	1,3	
Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 - 2006	m ²	66,4	74,5	74,7	75,1	73,4	71,5	-13,3	-12,7	-11,7	-14,2	-12,7	-7,7	
Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)	%	60,49	59,27	59,07	59,28	59,25	59,23	1,93	2,15	2,05	1,94	2,09	1,93	
Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)	počet	972	580	552	596	612	559	609	627	601	592	595	624	
Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb na zaměstnaných se zjištěným odvětvím celkem (SLDB 2001)	%	6,5	13,5	14,2	13,3	12,8	13,9	-10,9	-11,4	-11,0	-10,7	-10,3	-11,1	
Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006	%	7,19	8,20	8,13	8,10	7,97	8,34	-1,57	-1,40	-1,38	-1,44	-1,29	-1,75	
Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 - 64 let k 31. 12. 2006	%	5,74	6,23	6,18	6,18	6,05	6,38	-0,79	-0,67	-0,58	-0,71	-0,53	-0,99	
Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 - 64 let k 31. 12. 2006	počet	28,12	20,95	20,75	20,95	21,10	20,35	11,51	11,28	11,42	11,67	12,06	12,04	
Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006	%	60,5	60,7	60,5	60,7	60,6	60,5	-1,3	0,0	-1,4	-1,2	-0,6	0,0	
Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006	%	29,5	30,9	31,5	31,0	31,0	31,5	-6,9	-9,0	-8,6	-7,8	-9,2	-8,7	
Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006	%	8,7	7,1	6,8	7,1	7,2	6,9	7,5	8,2	9,2	8,2	9,1	7,9	
Podíl obcí s kanalizační napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006	%	27,7	22,2	21,2	22,5	23,3	20,2	74,7	65,5	68,6	71,5	76,7	61,6	

minimum

maximum

4. Závěr

Základním problémem při tvorbě předkládaného materiálu byla otázka, **jak definovat venkovský prostor**. Může to být neurbanizované území, složené z jednotlivých sídel, obce venkovského (neměstského) charakteru, venkovské regiony (okresy). Jsou možné i další přístupy. Stručně řečeno je možno zvolit řadu variant od té nejjednodušší (městský prostor představuje pouze Praha a vše ostatní je venkov) až po územně nejpodrobnější, kdy bychom mohli vycházet z charakteristik jednotlivých základních sídelních jednotek (ve městech urbanistických obvodů) a struktury a životního stylu obyvatelstva v nich žijících. V takovém případě bychom však značně ochudili datovou základnu pro statistické vyhodnocení postavení venkovského prostoru a jeho srovnání s prostorem městským. Prakticky jediným zdrojem dat by pak byly výsledky sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), které naposledy proběhlo v České republice v roce 2001 a je organizováno pravidelně v desetiletých intervalech.

V zájmu zachování co nejširší datové základny pro hodnocení jsme zvolili jako **základní statistickou jednotku obec**, samozřejmě s tím vědomím, že její území není v naprosté většině případů homogenní. Především na okrajích větších měst jsou území, ve kterých lidé žijí venkovským stylem života. Přesto jsou tato sídla započtena v rámci celé obce do měst. Naopak existují menší obce, především v okolí velkých měst, ve kterých lidé žijí převážně městským stylem života. Tyto obce ve většině variant započítáváme do venkovského prostoru. Výjimku tvoří 6. varianta, kdy jsme do měst započtli i obce ležící v zázemí krajských měst (jako největších center).

Další možností je rozlišovat **větší regiony** (například okresy) na městské a venkovské, a to podle podílu obyvatelstva v obcích příslušného charakteru. Jedná se o okresy výrazně venkovské (více než 50 % venkovského obyvatelstva), převážně venkovské (37,5 až 50 %), smíšené (25 až 37,5 %), převážně městské (15 až 25 %). Přitom za venkovské obyvatelstvo je považováno obyvatelstvo obcí s hustotou menší než 100 obyvatel na km². Při takovéto klasifikaci vycházejí v našem kraji jako převážně venkovské okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí, jako smíšený okres Chrudim a jako převážně městský okres Pardubice.

Dále je možno vymezit **oblasti s méně příznivými podmínkami** pro tzv. „udržitelný život“, danými nízkou zalidněností území a velkou vzdáleností od rozvojových center. Pro vymezení území s méně příznivými podmínkami rozvoje se užívá hodnota zalidnění podle obcí do 50 obyvatel na 1 km². Méně zalidněných venkovských obcí je v Pardubickém kraji 202, tedy přibližně 45 % z celkového počtu obcí v kraji. Žije v nich více než 64 tis. obyvatel (téměř 13 % obyvatelstva kraje). Je však potřebné si uvědomit, že hustota zalidnění se počítá na celé katastrální území obce a jeho velikost má v některých případech značný vliv na hodnotu tohoto ukazatele.

Na nízké zalidněnosti se především podílejí přírodní podmínky (zastoupení hor, lesnatost). V Pardubickém kraji se méně zalidněné oblasti vyskytují zejména ve východní polovině kraje na tzv. Českomoravském pomezí v důsledku nedosídlení po odsunu Němců. Především nízká hustota zalidnění na Králicku, Moravskotřebovsku a Poličsku vede ke skutečnosti, že má Pardubický kraj **podprůměrnou hustotu obyvatelstva mezi kraji České republiky**. To na jedné straně znamená menší zatížení životního prostředí, ale na druhé straně horší životní podmínky, nižší dostupnost služeb a vyšší náklady pro zkvalitňování technické i občanské vybavenosti sídel.

V předkládaném materiálu jsme vymezili **šest různých variant venkovského prostoru**. Jednalo se jak o vymezení administrativní (obce bez statutu města ve variantě 4 nebo obce, které nejsou sídlem pověřeného obecního úřadu ve variantě 5), tak o vymezení na základě počtu obyvatel a hustoty obyvatelstva v dalších variantách. V poslední variantě jsme zahrnuli do městského prostoru zázemí krajských měst. Toto zázemí jsme vymezili kruhem o předem stanoveném poloměru (podle počtu obyvatel centrálního města).

Pardubický kraj je nutno **považovat za více venkovský** než je průměr České republiky. Dle jednotlivých variant vymezení žije na venkově 177 až 213 tis. obyvatel, což představuje přibližně 35 až 42 % obyvatel kraje. Podíl venkovského obyvatelstva je tedy zhruba o 10 procentních bodů vyšší než je celostátní průměr. Rozloha takto vymezeného venkova dosahuje 3,5 až 3,8 tis. km², což je 78 % až 84 % celkové plochy kraje. Z celkového počtu 451 obcí jich lze 396 až 425 považovat za venkovské. Podíl venkovských obcí se pohybuje mezi 88 a 94 %, což je o 0,5 až 4,3 procentního bodu více než činí podíl venkovských obcí podle příslušných variant v České republice.

Pro **poměření postavení venkovských a městských oblastí** v Pardubickém kraji a v celé České republice s určitou možností charakteristiky vývoje tohoto postavení jsme vybrali statistické ukazatele z několika základních oblastí. Přitom jsme se museli soustředit pouze na ukazatele, jejichž hodnoty jsou známy a relevantní až do úrovně jednotlivých obcí, abychom z nich mohli propočítat charakteristiky jednotlivých variant venkovského a městského prostoru.

Při **souhrnném pohledu** na varianty vymezení venkova v Pardubickém kraji zjišťujeme, že se jednotlivé varianty mezi sebou liší u některých ukazatelů výrazněji než u jiných. Větší odchylka byla v kraji zjištěna

zejména v přírůstku obyvatelstva stěhováním, v intenzitě bytové výstavby, podílu zaměstnaných v zemědělství a podílu obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod.

Naproti tomu v části ukazatelů jsou hodnoty všech variant vymezení venkovského prostoru v kraji jako celku **velmi podobné**, například v porodnosti, míře nezaměstnanosti, struktuře pozemků a počtu mikropodniků. To ovšem neznamená, že venkovské oblasti v kraji jsou zcela homogenní. Pochopitelně mohou existovat mezi nimi rozdíly, jejich velikostí se však v tomto materiálu nezabýváme. Diference byly naznačeny v loni vydané publikaci vnitroregionálních rozdílů a skutečně z pohledu venkova se jimi budeme podrobněji zabývat v příštím roce.

Ze souhrnného vyhodnocení sledovaných ukazatelů vyplývá, že rozdíly **mezi venkovským a městským prostorem** jsou v Pardubickém kraji **zhruba v souladu s průměrnými hodnotami v rámci České republiky**. Na druhé straně jsou kraje, které se v těchto charakteristikách odlišují. Za nejvýznamnější lze považovat rozdíly mezi městským a venkovským prostorem v Karlovarském kraji, Ústeckém kraji a v některých směrech také ve Středočeském kraji, kde se projevuje vliv zázemí Hlavního města Prahy.

Pokud se týká srovnání venkova v Pardubickém kraji s venkovským prostorem v ostatních krajích, nedosahuje hodnocený kraj v žádném z vybraných ukazatelů maximální ani minimální hodnoty. Jako třetí nejvyšší byl vykázán průměrný počet živě narozených a index ekonomického zatížení, naproti tomu mezi nejnižší patří přirozený úbytek obyvatel, průměrná plocha dokončeného bytu a podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod. V ostatních vybraných ukazatelích se venkov Pardubického kraje pohybuje zhruba uprostřed pořadí krajů v rámci České republiky.

Existuje samozřejmě mnoho dalších možností vymezení venkova a také další ukazatele, které mohou popisovat rozdíly mezi městským a venkovským prostorem, ale to je již nad rámec předkládaného materiálu a bude se jimi zabývat podrobnější analýza, kterou budeme připravovat v příštím roce. Velmi rádi uvítáme, pokud se odborná i laická veřejnost zapojí do diskuze o variantách i ukazatelích a tím přispěje ke zkvalitnění podkladů pro vyhodnocení rozvoje venkova v našem kraji, ať již ve vazbě na **Koncepci zemědělské politiky a rozvoje venkova v Pardubickém kraji** nebo **Program rozvoje Pardubického kraje na roky 2007 až 2013**.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Pardubického kraje podle variant.....	68
- v absolutním vyjádření.....	68
- v relativním vyjádření.....	72
P2 Základní charakteristiky městského a venkovského prostoru podle krajů a variant.....	74
P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant.....	76
P4 Seznam správních obvodů pověřených obecních úřadů Pardubického kraje.....	85

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Pardubického kraje podle variant

	Měřicí jednotka	Kraj celkem	1	
			obce do 2 tis. obyvatel	
			městský	venkovský
OBYVATELSTVO				
Obyvatelstvo celkem (stav k 31. 12. 2006)	osoby	507 751	315 468	192 283
v tom: muži	osoby	249 217	152 818	96 399
ženy	osoby	258 534	162 650	95 884
Obyvatelé ve věku				
0 - 14 let	osoby	76 023	45 625	30 398
15 - 64 let	osoby	357 121	222 255	134 866
65 a více let	osoby	74 607	47 588	27 019
Průměrný věk obyvatel celkem (stav k 31. 12. 2006)	roky	40,0	40,4	39,4
v tom: muži	roky	38,5	38,8	38,0
ženy	roky	41,5	42,0	40,8
Střední stav obyvatel (k 1. 7. 2003)	osoby	506 389	317 893	188 496
Narození živě ¹⁾	osoby	4 765	2 938	1 827
Zemřelí celkem ¹⁾	osoby	5 188	3 211	1 977
Sňatky ¹⁾	počet	2 488	1 600	888
Rozvody ¹⁾	počet	1 395	1 002	393
Přistěhovalí do obcí ¹⁾	osoby	11 236	6 015	5 221
Vystěhovalí z obcí ¹⁾	osoby	10 913	6 665	4 247
Obyvatelstvo celkem (stav k 1. 3. 2001 - SLDB)	osoby	508 281	320 881	187 400
Obyvatelé ve věku 15 a více let celkem ²⁾	osoby	422 722	267 942	154 780
z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání:				
základní vč. neukončeného	osoby	96 137	54 043	42 094
střední odborné vč. vyučených	osoby	172 362	101 932	70 430
úplné střední s maturitou	osoby	103 667	73 059	30 608
vyšší odborné vč. nástavbového	osoby	14 981	11 234	3 747
vysokoškolské	osoby	29 662	23 802	5 860
Obyvatelé narození v obci současného bydliště ²⁾	osoby	262 497	164 021	98 476
PRÁCE				
Zaměstnanost				
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem ²⁾	osoby	255 709	163 972	91 737
v tom: muži	osoby	141 283	88 888	52 395
ženy	osoby	114 426	75 084	39 342
Zaměstnaní celkem ²⁾	osoby	235 411	151 301	84 110
z toho se zjištěným odvětvím	osoby	227 894	146 649	81 245
v tom v sektorech: primární	osoby	14 879	3 892	10 987
sekundární	osoby	101 240	62 553	38 687
terciární	osoby	111 775	80 204	31 571
Nezaměstnanost				
Uchazeči o zaměstnání celkem (stav k 31. 12. 2006)	osoby	19 369	11 434	7 935
v tom: muži	osoby	9 151	5 351	3 800
ženy	osoby	10 218	6 083	4 135
Uchazeči o zaměstnání ve věku do 25 let	osoby	3 335	2 034	1 301
Uchazeči o zaměstnání ve věku 50 a více let	osoby	5 536	3 194	2 342
Uchazeči o zaměstnání v evidenci 1 rok a více	osoby	6 779	4 095	2 684
Uchazeči o zaměstnání (dosažitelní podle metodiky ILO)	osoby	18 381	10 862	7 519

v tom varianta a prostor									
2		3		4		5		6	
obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²		obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²		obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský
330 417	177 334	312 034	195 717	311 220	196 531	294 811	212 940	326 539	181 212
160 207	89 010	151 061	98 156	150 719	98 498	142 517	106 700	158 325	90 892
170 210	88 324	160 973	97 561	160 501	98 033	152 294	106 240	168 214	90 320
47 856	28 167	44 960	31 063	44 930	31 093	42 350	33 673	47 380	28 643
232 925	124 196	219 788	137 333	219 331	137 790	207 734	149 387	230 122	126 999
49 636	24 971	47 286	27 321	46 959	27 648	44 727	29 880	49 037	25 570
40,4	39,4	40,5	39,3	40,4	39,4	40,5	39,4	40,4	39,4
38,7	38,0	38,8	37,9	38,8	38,0	38,8	38,0	38,7	38,0
41,9	40,8	42,0	40,7	42,0	40,8	42,1	40,8	41,9	40,9
332 072	174 317	315 014	191 375	313 297	193 092	297 895	208 494	328 239	178 150
3 081	1 684	2 914	1 851	2 903	1 862	2 749	2 016	3 039	1 726
3 342	1 845	3 179	2 008	3 142	2 045	2 990	2 198	3 318	1 870
1 665	823	1 586	902	1 579	909	1 504	984	1 653	835
1 040	355	1 000	394	991	404	952	443	1 025	369
6 542	4 694	5 912	5 324	5 982	5 255	5 427	5 810	6 484	4 753
7 038	3 875	6 659	4 254	6 583	4 330	6 233	4 679	6 913	3 999
334 739	173 542	318 030	190 251	315 982	192 299	300 919	207 362	330 652	177 629
279 731	142 991	265 907	156 815	264 245	158 477	251 658	171 064	276 168	146 554
56 708	39 429	53 591	42 546	52 687	43 450	50 070	46 067	56 040	40 097
107 201	65 161	101 261	71 101	100 411	71 951	95 135	77 227	105 636	66 726
75 821	27 846	72 522	31 145	72 500	31 167	69 437	34 230	74 824	28 843
11 528	3 453	11 080	3 901	11 125	3 856	10 720	4 261	11 438	3 543
24 363	5 299	23 616	6 046	23 636	6 026	22 898	6 764	24 206	5 456
169 437	93 060	161 331	101 166	160 979	101 518	153 605	108 892	168 280	94 217
171 248	84 461	162 875	92 834	161 763	93 946	154 359	101 350	168 907	86 802
92 883	48 400	88 234	53 049	87 609	53 674	83 462	57 821	91 659	49 624
78 365	36 061	74 641	39 785	74 154	40 272	70 897	43 529	77 248	37 178
157 915	77 496	150 156	85 255	149 235	86 176	142 368	93 043	155 886	79 525
153 060	74 834	145 548	82 346	144 752	83 142	138 119	89 775	151 030	76 864
4 254	10 625	3 700	11 179	3 782	11 097	3 399	11 480	4 181	10 698
65 667	35 573	62 230	39 010	61 729	39 511	58 701	42 539	64 578	36 662
83 139	28 636	79 618	32 157	79 241	32 534	76 019	35 756	82 271	29 504
12 132	7 237	11 467	7 902	11 341	8 028	10 843	8 526	11 725	7 644
5 688	3 463	5 389	3 762	5 328	3 823	5 078	4 073	5 489	3 662
6 444	3 774	6 078	4 140	6 013	4 205	5 765	4 453	6 236	3 982
2 160	1 175	2 058	1 277	2 018	1 317	1 936	1 399	2 099	1 236
3 396	2 140	3 203	2 333	3 157	2 379	3 027	2 509	3 277	2 259
4 339	2 440	4 118	2 661	4 056	2 723	3 906	2 873	4 176	2 603
11 518	6 863	10 889	7 492	10 774	7 607	10 304	8 077	11 138	7 243

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Pardubického kraje podle variant

	Měřicí jednotka	Kraj celkem	1	
			obce do 2 tis. obyvatel	
			městský	venkovský
STRUKTURA POZEMKŮ				
Výměra půdy celkem (stav k 31. 12. 2006)	ha	451 859	94 001	357 858
v tom: zemědělská půda	ha	273 283	55 915	217 368
z toho orná půda	ha	199 935	39 481	160 454
lesní pozemky	ha	133 225	22 584	110 641
vodní plochy	ha	6 238	1 764	4 474
zastavěné plochy a nádvoří	ha	7 189	3 019	4 170
ostatní plochy	ha	31 924	10 720	21 204
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA				
Ekonomické subjekty celkem (stav k 31. 12. 2006)	počet	105 304	69 518	35 786
v tom: právnické osoby	počet	19 068	13 671	5 397
fyzické osoby	počet	86 236	55 847	30 389
z toho odvětví: zemědělství, lesnictví a chov ryb	počet	8 058	2 538	5 520
průmysl	počet	15 864	9 768	6 096
stavebnictví	počet	12 833	7 798	5 035
z toho: subjekty s 20 a více zaměstnanci celkem	počet	1 630	1 253	377
BYTOVÁ VÝSTAVBA³⁾				
Dokončené byty celkem	počet	10 129	6 202	3 927
z toho v rodinných domech	počet	4 304	1 899	2 405
DOMY A BYTY²⁾				
Trvale obydlené domy	počet	96 680	46 107	50 573
Neobydlené domy	počet	22 034	6 028	16 006
Trvale obydlené byty	počet	182 943	118 952	63 991
Neobydlené byty	počet	30 126	12 022	18 104
CESTOVNÍ RUCH				
Hromadná ubytovací zařízení (stav k 31. 12. 2006)	počet	277	115	162
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	15 970	7 156	8 814
VEŘEJNÁ EKONOMIKA⁴⁾				
Příjmy obecních rozpočtů na 1 obyvatele	Kč	18 165	19 488	15 994
Daňové příjmy na 1 obyvatele	Kč	9 038	9 827	7 745
Výdaje obecních rozpočtů na 1 obyvatele	Kč	17 980	20 361	14 073
Kapitálové výdaje obcí na 1 obyvatele	Kč	6 006	6 030	5 965
Rozdíl příjmů a výdajů na 1 obyvatele	Kč	185	-873	1 921
VOLBY DO PS PARLAMENTU ČR 2006				
Počet zapsaných voličů celkem	počet	408 177	255 793	152 384
Platné hlasy pro volební strany celkem	počet	273 921	170 377	103 544
z toho: ODS	počet	91 113	61 568	29 545
ČSSD	počet	90 268	55 937	34 331
SZ	počet	17 148	11 199	5 949
KSČM	počet	33 956	19 255	14 701
KDU-ČSL	počet	24 023	11 746	12 277

¹⁾ roční průměr let 2000 - 2006

²⁾ stav k 1. 3. 2001 (SLDB)

³⁾ celkem v letech 2000 - 2006

⁴⁾ rok 2006

v tom varianta a prostor									
2		3		4		5		6	
obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²		obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²		obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský
99 523	352 335	84 282	367 576	85 779	366 080	74 224	377 635	103 412	348 447
60 209	213 074	50 029	223 255	51 068	222 215	44 501	228 783	62 547	210 736
43 304	156 631	35 372	164 563	36 782	163 153	31 591	168 344	45 254	154 680
22 326	110 899	18 944	114 280	19 865	113 360	16 148	117 076	23 555	109 670
2 006	4 232	1 718	4 519	1 707	4 531	1 479	4 759	2 072	4 165
3 241	3 948	2 953	4 236	2 911	4 278	2 674	4 515	3 246	3 943
11 741	20 183	10 638	21 286	10 227	21 697	9 422	22 502	11 991	19 933
72 454	32 850	69 013	36 291	68 655	36 649	65 544	39 760	72 021	33 283
14 225	4 843	13 658	5 410	13 458	5 610	12 962	6 106	14 151	4 917
58 229	28 007	55 355	30 881	55 197	31 039	52 582	33 654	57 870	28 366
2 772	5 286	2 437	5 621	2 437	5 621	2 183	5 875	2 692	5 366
10 225	5 639	9 677	6 187	9 668	6 196	9 090	6 774	10 206	5 658
8 220	4 613	7 787	5 046	7 582	5 251	7 214	5 619	8 197	4 636
1 303	327	1 240	390	1 239	391	1 183	447	1 290	340
6 632	3 497	5 941	4 188	6 219	3 910	5 592	4 537	6 712	3 417
2 061	2 243	1 749	2 555	1 875	2 429	1 607	2 697	2 355	1 949
49 177	47 503	45 033	51 647	45 203	51 477	41 528	55 152	48 718	47 962
6 437	15 597	5 546	16 488	5 743	16 291	4 970	17 064	6 442	15 592
124 002	58 941	118 176	64 767	117 458	65 485	112 210	70 733	122 303	60 640
12 603	17 523	11 472	18 654	11 681	18 445	10 672	19 454	12 523	17 603
119	158	109	168	111	166	107	170	120	157
7 483	8 487	7 041	8 929	7 051	8 919	6 767	9 203	7 468	8 502
19 747	15 217	19 843	15 490	19 532	16 000	19 930	15 721	19 339	16 050
9 773	7 670	9 863	7 724	9 865	7 729	10 027	7 670	9 763	7 732
20 583	13 130	20 833	13 431	20 348	14 230	20 690	14 228	20 209	13 962
6 448	5 181	6 494	5 227	5 944	6 103	5 979	6 043	6 086	5 860
-836	2 087	-991	2 059	-816	1 771	-760	1 493	-871	2 087
267 580	140 597	253 524	154 653	252 363	155 814	239 940	168 237	264 478	143 699
178 173	95 748	168 613	105 308	168 341	105 580	159 779	114 142	176 391	97 530
64 271	26 842	61 237	29 876	61 111	30 002	58 219	32 894	63 926	27 187
58 551	31 717	55 409	34 859	55 354	34 914	52 559	37 709	57 717	32 551
11 658	5 490	11 102	6 046	11 062	6 086	10 591	6 557	11 601	5 547
20 434	13 522	19 122	14 834	18 989	14 967	17 891	16 065	20 051	13 905
12 051	11 972	11 152	12 871	11 316	12 707	10 569	13 454	12 021	12 002

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Pardubického kraje podle variant

	Měřicí jednotka	Kraj celkem	1	
			obce do 2 tis. obyvatel	
			městský	venkovský
OBYVATELSTVO				
Podíl žen (k 31. 12. 2006)	%	50,9	51,6	49,9
Obyvatelé (k 31. 12. 2006) podle věku:				
0 - 14 let	%	15,0	14,5	15,8
15 - 64 let	%	70,3	70,5	70,1
65 a více let	%	14,7	15,1	14,1
Narození živé ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	9,41	9,24	9,69
Zemřelí ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	10,24	10,10	10,49
Přistěhovalí do obcí ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	22,19	18,92	27,70
Vystěhovalí z obcí ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	21,55	20,97	22,53
Obyvatelé ve věku 15 a více let ²⁾ podle nejvyššího ukonč. vzdělání:				
základní vč. neukončeného	%	22,7	20,2	27,2
střední odborné vč. vyučených	%	40,8	38,0	45,5
úplné střední s maturitou vč. nástavbového a vyššího	%	28,1	31,5	22,2
vysokoškolské	%	7,0	8,9	3,8
Obyvatelé narození v obci současného bydliště ²⁾	%	51,6	51,1	52,5
PRÁCE				
Zaměstnanost²⁾				
Míra ekonomické aktivity celkem	%	60,49	61,20	59,27
v tom: muži	%	68,95	69,26	68,43
ženy	%	52,53	53,79	50,30
Zaměstnaní podle sektorů:				
primární	%	6,5	2,7	13,5
sekundární	%	44,4	42,7	47,6
terciární	%	49,0	54,7	38,9
Nezaměstnanost (k 31. 12. 2006)				
Míra nezaměstnanosti celkem	%	7,19	6,62	8,20
v tom: muži	%	6,17	5,75	6,89
ženy	%	8,44	7,66	9,94
Podíl uchazečů o zaměstnání ve věku do 25 let	%	17,2	17,8	16,4
Podíl uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let	%	28,6	27,9	29,5
Podíl uchazečů o zaměstnání v evidenci 1 rok a více	%	35,0	35,8	33,8
STRUKTURA POZEMKŮ (k 31. 12. 2006)				
Výměra půdy podle druhu pozemku:				
zemědělská půda	%	60,5	59,5	60,7
lesní pozemky	%	29,5	24,0	30,9
zastavěné plochy a nádvoří	%	1,6	3,2	1,2
BYTOVÁ VÝSTAVBA¹⁾				
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	‰	2,86	2,79	2,98
Podíl bytů dokončených v rodinných domech	%	42,5	30,6	61,2
OBČANSKÁ VYBAVENOST⁵⁾				
Děti ve věku 6 - 14 let v obcích se základní školou	%	86,3	100,0	65,8
Děti ve věku do 18 let v obcích s ordinací nebo detašovaným pracovištěm lékaře pro děti a dorost	%	70,2	96,4	30,3
Osoby ve věku 18 a více let v obcích s ordinací nebo detašovaným pracovištěm praktického lékaře pro dospělé	%	74,9	100,0	33,0
Obyvatelé obcí se zařízením lékárenské péče	%	68,9	100,0	17,9

⁵⁾ podíl na celkovém počtu osob daného věku v obcích bez ohledu na uvedenou vybavenost

v tom varianta a prostor									
2		3		4		5		6	
obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²		obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²		obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský
51,5	49,8	51,6	49,8	51,6	49,9	51,7	49,9	51,5	49,8
14,5	15,9	14,4	15,9	14,4	15,8	14,4	15,8	14,5	15,8
70,5	70,0	70,4	70,2	70,5	70,1	70,5	70,2	70,5	70,1
15,0	14,1	15,2	14,0	15,1	14,1	15,2	14,0	15,0	14,1
9,28	9,66	9,25	9,67	9,27	9,64	9,23	9,67	9,26	9,69
10,06	10,59	10,09	10,49	10,03	10,59	10,04	10,54	10,11	10,50
19,70	26,93	18,77	27,82	19,09	27,21	18,22	27,87	19,75	26,68
21,19	22,23	21,14	22,23	21,01	22,42	20,92	22,44	21,06	22,45
20,3	27,6	20,2	27,1	19,9	27,4	19,9	26,9	20,3	27,4
38,3	45,6	38,1	45,3	38,0	45,4	37,8	45,1	38,3	45,5
31,2	21,9	31,4	22,3	31,6	22,1	31,9	22,5	31,2	22,1
8,7	3,7	8,9	3,9	8,9	3,8	9,1	4,0	8,8	3,7
50,6	53,6	50,7	53,2	50,9	52,8	51,0	52,5	50,9	53,0
61,22	59,07	61,25	59,20	61,22	59,28	61,34	59,25	61,16	59,23
69,23	68,42	69,26	68,44	69,22	68,52	69,33	68,40	69,23	68,44
53,84	49,91	53,89	50,17	53,86	50,25	54,00	50,31	53,73	50,21
2,8	14,2	2,5	13,6	2,6	13,3	2,5	12,8	2,8	13,9
42,9	47,5	42,8	47,4	42,6	47,5	42,5	47,4	42,8	47,7
54,3	38,3	54,7	39,1	54,7	39,1	55,0	39,8	54,5	38,4
6,73	8,13	6,69	8,07	6,66	8,10	6,68	7,97	6,59	8,34
5,85	6,80	5,83	6,73	5,81	6,76	5,81	6,69	5,72	7,01
7,77	9,91	7,69	9,85	7,67	9,88	7,69	9,67	7,64	10,12
17,8	16,2	17,9	16,2	17,8	16,4	17,9	16,4	17,9	16,2
28,0	29,6	27,9	29,5	27,8	29,6	27,9	29,4	27,9	29,6
35,8	33,7	35,9	33,7	35,8	33,9	36,0	33,7	35,6	34,1
60,5	60,5	59,4	60,7	59,5	60,7	60,0	60,6	60,5	60,5
22,4	31,5	22,5	31,1	23,2	31,0	21,8	31,0	22,8	31,5
3,3	1,1	3,5	1,2	3,4	1,2	3,6	1,2	3,1	1,1
2,85	2,87	2,69	3,13	2,84	2,89	2,68	3,11	2,92	2,74
31,1	64,1	29,4	61,0	30,1	62,1	28,7	59,4	35,1	57,0
99,6	64,0	100,0	66,7	100,0	66,7	100,0	69,2	98,0	67,1
94,5	28,3	95,9	32,5	96,3	32,0	96,1	37,1	93,2	31,6
98,6	30,0	100,0	34,1	100,0	34,4	100,0	39,5	97,6	33,2
97,7	15,3	99,1	20,8	100,0	19,7	100,0	25,9	96,8	18,7

P2 Základní charakteristiky osídlení městského a venkovského prostoru podle krajů a variant

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
varianta 1												
Česká republika	647	10,4	5 602	89,6	7 572 330	73,6	2 714 859	26,4	2 090 878	26,5	5 795 824	73,5
ČR bez Hl. m. Prahy	646	10,3	5 602	89,7	6 384 204	70,2	2 714 859	29,8	2 041 269	26,0	5 795 824	74,0
Středočeský	88	7,7	1 058	92,3	676 929	57,6	498 325	42,4	191 914	17,4	909 560	82,6
Jihočeský	50	8,0	573	92,0	417 671	66,3	212 335	33,7	228 113	22,7	777 575	77,3
Plzeňský	42	8,4	459	91,6	371 679	67,0	182 858	33,0	145 594	19,3	610 514	80,7
Karlovarský	26	19,7	106	80,3	242 354	79,6	62 248	20,4	112 255	33,9	219 200	66,1
Ústecký	53	15,0	301	85,0	668 911	81,3	154 354	18,7	168 586	31,6	364 867	68,4
Liberecký	31	14,4	184	85,6	326 792	75,9	103 982	24,1	94 501	29,9	221 795	70,1
Královéhradecký	43	9,6	405	90,4	376 638	68,5	173 005	31,5	119 813	25,2	356 025	74,8
Pardubický	33	7,3	418	92,7	315 468	62,1	192 283	37,9	94 001	20,8	357 858	79,2
Vysočina	31	4,4	673	95,6	297 283	58,1	214 362	41,9	133 528	19,6	546 035	80,4
Jihomoravský	80	11,9	593	88,1	793 795	70,1	338 768	29,9	214 242	29,8	505 388	70,2
Olomoucký	45	11,3	353	88,7	418 732	65,4	221 162	34,6	144 932	27,5	381 745	72,5
Zlínský	52	17,1	252	82,9	415 470	70,4	174 369	29,6	168 476	42,5	227 879	57,5
Moravskoslezský	72	24,1	227	75,9	1 062 482	85,0	186 808	15,0	225 314	41,5	317 384	58,5
varianta 2												
Česká republika	895	14,3	5 354	85,7	7 844 672	76,3	2 442 517	23,7	2 062 988	26,2	5 823 714	73,8
ČR bez Hl. m. Prahy	894	14,3	5 354	85,7	6 656 546	73,2	2 442 517	26,8	2 013 379	25,7	5 823 714	74,3
Středočeský	148	12,9	998	87,1	757 844	64,5	417 410	35,5	228 589	20,8	872 885	79,2
Jihočeský	47	7,5	576	92,5	400 759	63,6	229 247	36,4	169 636	16,9	836 052	83,1
Plzeňský	44	8,8	457	91,2	368 930	66,5	185 607	33,5	122 014	16,1	634 094	83,9
Karlovarský	27	20,5	105	79,5	240 248	78,9	64 354	21,1	98 219	29,6	233 237	70,4
Ústecký	58	16,4	296	83,6	669 302	81,3	153 963	18,7	148 587	27,9	384 866	72,1
Liberecký	36	16,7	179	83,3	329 530	76,5	101 244	23,5	90 382	28,6	225 914	71,4
Královéhradecký	49	10,9	399	89,1	379 709	69,1	169 934	30,9	108 259	22,8	367 579	77,2
Pardubický	45	10,0	406	90,0	330 417	65,1	177 334	34,9	99 523	22,0	352 335	78,0
Vysočina	36	5,1	668	94,9	302 268	59,1	209 377	40,9	133 619	19,7	545 944	80,3
Jihomoravský	138	20,5	535	79,5	869 712	76,8	262 851	23,2	259 797	36,1	459 833	63,9
Olomoucký	83	20,9	315	79,1	460 865	72,0	179 029	28,0	156 262	29,7	370 415	70,3
Zlínský	69	22,7	235	77,3	426 692	72,3	163 147	27,7	147 037	37,1	249 317	62,9
Moravskoslezský	114	38,1	185	61,9	1 120 270	89,7	129 020	10,3	251 455	46,3	291 243	53,7
varianta 3												
Česká republika	687	11,0	5 562	89,0	7 502 211	72,9	2 784 978	27,1	1 782 354	22,6	6 104 348	77,4
ČR bez Hl. m. Prahy	686	11,0	5 562	89,0	6 314 085	69,4	2 784 978	30,6	1 732 745	22,1	6 104 348	77,9
Středočeský	115	10,0	1 031	90,0	708 450	60,3	466 804	39,7	189 292	17,2	912 181	82,8
Jihočeský	43	6,9	580	93,1	393 986	62,5	236 020	37,5	164 013	16,3	841 675	83,7
Plzeňský	42	8,4	459	91,6	366 288	66,1	188 249	33,9	119 867	15,9	636 241	84,1
Karlovarský	25	18,9	107	81,1	236 558	77,7	68 044	22,3	95 135	28,7	236 321	71,3
Ústecký	50	14,1	304	85,9	656 252	79,7	167 013	20,3	137 548	25,8	395 905	74,2
Liberecký	30	14,0	185	86,0	319 032	74,1	111 742	25,9	81 631	25,8	234 665	74,2
Královéhradecký	43	9,6	405	90,4	368 640	67,1	181 003	32,9	98 918	20,8	376 921	79,2
Pardubický	34	7,5	417	92,5	312 034	61,5	195 717	38,5	84 282	18,7	367 576	81,3
Vysočina	29	4,1	675	95,9	290 972	56,9	220 673	43,1	124 138	18,3	555 424	81,7
Jihomoravský	86	12,8	587	87,2	782 777	69,1	349 786	30,9	190 174	26,4	529 455	73,6
Olomoucký	55	13,8	343	86,2	415 025	64,9	224 869	35,1	116 534	22,1	410 144	77,9
Zlínský	49	16,1	255	83,9	394 373	66,9	195 466	33,1	120 326	30,4	276 029	69,6
Moravskoslezský	85	28,4	214	71,6	1 069 698	85,6	179 592	14,4	210 887	38,9	331 811	61,1

P2 Základní charakteristiky osídlení městského a venkovského prostoru podle krajů a variant

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
varianta 4												
Česká republika	559	8,9	5 690	91,1	7 235 752	70,3	3 051 437	29,7	1 994 743	25,3	5 891 959	74,7
ČR bez Hl. m. Prahy	558	8,9	5 690	91,1	6 047 626	66,5	3 051 437	33,5	1 945 134	24,8	5 891 959	75,2
Středočeský	77	6,7	1 069	93,3	643 509	54,8	531 745	45,2	183 419	16,7	918 054	83,3
Jihočeský	52	8,3	571	91,7	410 010	65,1	219 996	34,9	225 682	22,4	780 006	77,6
Plzeňský	50	10,0	451	90,0	373 682	67,4	180 855	32,6	202 630	26,8	553 478	73,2
Karlovarský	30	22,7	102	77,3	246 853	81,0	57 749	19,0	132 744	40,0	198 712	60,0
Ústecký	53	15,0	301	85,0	657 817	79,9	165 448	20,1	169 519	31,8	363 934	68,2
Liberecký	39	18,1	176	81,9	339 146	78,7	91 628	21,3	133 215	42,1	183 081	57,9
Královéhradecký	44	9,8	404	90,2	372 557	67,8	177 086	32,2	130 125	27,3	345 714	72,7
Pardubický	33	7,3	418	92,7	311 220	61,3	196 531	38,7	85 779	19,0	366 080	81,0
Vysočina	33	4,7	671	95,3	298 594	58,4	213 051	41,6	140 202	20,6	539 361	79,4
Jihomoravský	48	7,1	625	92,9	710 453	62,7	422 110	37,3	160 523	22,3	559 107	77,7
Olomoucký	30	7,5	368	92,5	369 917	57,8	269 977	42,2	113 859	21,6	412 818	78,4
Zlínský	30	9,9	274	90,1	359 468	60,9	230 371	39,1	106 287	26,8	290 067	73,2
Moravskoslezský	39	13,0	260	87,0	954 400	76,4	294 890	23,6	161 151	29,7	381 547	70,3
varianta 5												
Česká republika	389	6,2	5 860	93,8	6 763 679	65,7	3 523 510	34,3	1 533 532	19,4	6 353 170	80,6
ČR bez Hl. m. Prahy	388	6,2	5 860	93,8	5 575 553	61,3	3 523 510	38,7	1 483 923	18,9	6 353 170	81,1
Středočeský	55	4,8	1 091	95,2	569 800	48,5	605 454	51,5	138 143	12,5	963 330	87,5
Jihočeský	37	5,9	586	94,1	380 122	60,3	249 884	39,7	188 103	18,7	817 585	81,3
Plzeňský	35	7,0	466	93,0	343 844	62,0	210 693	38,0	146 551	19,4	609 557	80,6
Karlovarský	14	10,6	118	89,4	203 510	66,8	101 092	33,2	72 284	21,8	259 171	78,2
Ústecký	30	8,5	324	91,5	593 949	72,1	229 316	27,9	118 100	22,1	415 353	77,9
Liberecký	21	9,8	194	90,2	296 170	68,8	134 604	31,2	73 931	23,4	242 365	76,6
Královéhradecký	35	7,8	413	92,2	357 021	65,0	192 622	35,0	106 361	22,4	369 478	77,6
Pardubický	26	5,8	425	94,2	294 811	58,1	212 940	41,9	74 224	16,4	377 635	83,6
Vysočina	26	3,7	678	96,3	282 169	55,1	229 476	44,9	114 624	16,9	564 938	83,1
Jihomoravský	34	5,1	639	94,9	657 470	58,1	475 093	41,9	128 951	17,9	590 678	82,1
Olomoucký	20	5,0	378	95,0	351 247	54,9	288 647	45,1	91 289	17,3	435 388	82,7
Zlínský	25	8,2	279	91,8	336 428	57,0	253 411	43,0	92 562	23,4	303 792	76,6
Moravskoslezský	30	10,0	269	90,0	909 012	72,8	340 278	27,2	138 800	25,6	403 898	74,4
varianta 6												
Česká republika	1 016	16,3	5 233	83,7	7 831 192	76,1	2 455 997	23,9	2 323 537	29,5	5 563 165	70,5
ČR bez Hl. m. Prahy	1 015	16,2	5 233	83,8	6 643 066	73,0	2 455 997	27,0	2 273 928	29,0	5 563 165	71,0
Středočeský	224	19,5	922	80,5	763 943	65,0	411 311	35,0	262 288	23,8	839 185	76,2
Jihočeský	77	12,4	546	87,6	435 964	69,2	194 042	30,8	241 383	24,0	764 305	76,0
Plzeňský	98	19,6	403	80,4	404 808	73,0	149 729	27,0	190 037	25,1	566 071	74,9
Karlovarský	32	24,2	100	75,8	246 102	80,8	58 500	19,2	116 307	35,1	215 148	64,9
Ústecký	58	16,4	296	83,6	671 734	81,6	151 531	18,4	174 101	32,6	359 352	67,4
Liberecký	34	15,8	181	84,2	328 468	76,3	102 306	23,7	96 102	30,4	220 195	69,6
Královéhradecký	50	11,2	398	88,8	383 414	69,8	166 229	30,2	125 876	26,5	349 962	73,5
Pardubický	55	12,2	396	87,8	326 539	64,3	181 212	35,7	103 412	22,9	348 447	77,1
Vysočina	48	6,8	656	93,2	304 359	59,5	207 286	40,5	146 438	21,5	533 124	78,5
Jihomoravský	127	18,9	546	81,1	834 260	73,7	298 303	26,3	246 230	34,2	473 399	65,8
Olomoucký	58	14,6	340	85,4	430 441	67,3	209 453	32,7	152 997	29,0	373 680	71,0
Zlínský	54	17,8	250	82,2	417 336	70,8	172 503	29,2	170 226	42,9	226 128	57,1
Moravskoslezský	100	33,4	199	66,6	1 095 698	87,7	153 592	12,3	248 531	45,8	294 168	54,2

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Albrechtice	UO	Lan	1 007	479	47,5	V	V	V	V	V	V
Anenská Studánka	UO	Lan	791	196	24,8	V	V	V	V	V	V
Banín	SY	Svi	1 294	307	23,7	V	V	V	V	V	V
Barchov	PU	Par	442	161	36,5	V	V	V	V	V	M
Bělá nad Svitavou	SY	Svi	1 156	463	40,0	V	V	V	V	V	V
Bělá u Jevíčka	SY	MTr	971	352	36,3	V	V	V	V	V	V
Benátky	SY	Lto	479	332	69,3	V	V	V	V	V	V
Běstovice	UO	VyM	419	417	99,5	V	V	V	V	V	V
Běstvína	CR	Chr	1 407	493	35,0	V	V	V	V	V	V
Bezděčí u Trnávky	SY	MTr	700	220	31,4	V	V	V	V	V	V
Bezděkov	PU	Par	527	266	50,4	V	V	V	V	V	V
Biskupice	SY	MTr	1 110	455	41,0	V	V	V	V	V	V
Biskupice	CR	Chr	274	47	17,2	V	V	V	V	V	V
Bítovany	CR	Chr	349	412	118,1	V	V	V	V	V	V
Bohuňov	SY	Svi	289	173	59,8	V	V	V	V	V	V
Bohuňovice	SY	Lto	423	115	27,2	V	V	V	V	V	V
Bojanov	CR	Chr	1 782	650	36,5	V	V	V	V	V	V
Bor u Skutče	CR	Chr	436	177	40,6	V	V	V	V	V	V
Borek	PU	Par	522	238	45,6	V	V	V	V	V	V
Borová	SY	Pol	1 299	937	72,1	V	V	V	V	V	V
Borušov	SY	MTr	1 107	160	14,5	V	V	V	V	V	V
Bořice	CR	Chr	320	167	52,2	V	V	V	V	V	V
Bošín	UO	VyM	252	85	33,8	V	V	V	V	V	V
Bousov	CR	Chr	380	209	55,0	V	V	V	V	V	V
Brandýs nad Orlicí	UO	UnO	433	1 434	331,1	V	M	M	M	V	V
Brloh	PU	Prl	471	236	50,1	V	V	V	V	V	V
Brněnec	SY	Svi	630	1 375	218,3	V	M	M	V	V	V
Břehy	PU	Prl	1 132	963	85,1	V	V	V	V	V	V
Březina	SY	MTr	1 164	360	30,9	V	V	V	V	V	V
Březinky	SY	MTr	330	150	45,4	V	V	V	V	V	V
Březiny	SY	Pol	721	148	20,5	V	V	V	V	V	V
Březová nad Svitavou	SY	Svi	1 270	1 710	134,6	V	M	V	M	V	V
Bučina	UO	VyM	383	205	53,6	V	V	V	V	V	V
Budislav	SY	Lto	806	430	53,4	V	V	V	V	V	V
Bukovina nad Labem	PU	Par	446	203	45,5	V	V	V	V	V	V
Bukovina u Přelouče	PU	Prl	171	73	42,6	V	V	V	V	V	V
Bukovka	PU	Par	555	398	71,8	V	V	V	V	V	V
Bylany	CR	Chr	368	343	93,2	V	V	V	V	V	V
Bystré	SY	Pol	1 409	1 680	119,2	V	M	V	M	V	V
Bystřec	UO	Zam	1 813	1 094	60,3	V	V	V	V	V	V
Býšť	PU	Hol	3 410	1 342	39,4	V	V	V	V	V	V
Cerekvice nad Loučnou	SY	Lto	829	822	99,1	V	V	V	V	V	V
Cotkytle	UO	Lan	1 864	439	23,5	V	V	V	V	V	V
Ctětín	CR	Chr	752	270	35,9	V	V	V	V	V	V
Čankovice	CR	Chr	420	323	77,0	V	V	V	V	V	V
Časy	PU	Par	258	226	87,7	V	V	V	V	V	V
Čenkovice	UO	Lan	597	189	31,6	V	V	V	V	V	V
Čeperka	PU	Par	1 133	1 001	88,3	V	V	V	V	V	V
Čepí	PU	Par	248	391	157,5	V	V	V	V	V	M
Černá u Bohdanče	PU	Par	265	270	101,9	V	V	V	V	V	M
Červená Voda	UO	Kra	4 738	3 164	66,8	M	M	M	V	V	M

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

1. pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Česká Rybná	UO	Zam	808	377	46,6	V	V	V	V	V	V
Česká Třebová	UO	CTr	4 100	16 426	400,6	M	M	M	M	M	M
České Heřmanice	UO	VyM	997	524	52,6	V	V	V	V	V	V
České Lhotice	CR	Chr	563	102	18,1	V	V	V	V	V	V
České Libchavy	UO	UnO	872	518	59,4	V	V	V	V	V	V
České Petrovice	UO	Zam	627	150	23,9	V	V	V	V	V	V
Čistá	SY	Lto	2 521	896	35,5	V	V	V	V	V	V
Damník	UO	Lan	1 272	680	53,5	V	V	V	V	V	V
Dašice	PU	Par	1 773	2 252	127,0	M	M	V	M	V	M
Dědová	CR	Hli	390	163	41,8	V	V	V	V	V	V
Desná	SY	Lto	477	319	66,8	V	V	V	V	V	V
Dětfichov	SY	Svi	1 568	318	20,3	V	V	V	V	V	V
Dětfichov u Moravské Třebové	SY	MTr	592	213	36,0	V	V	V	V	V	V
Dlouhá Loučka	SY	MTr	1 758	539	30,7	V	V	V	V	V	V
Dlouhá Třebová	UO	UnO	1 044	1 217	116,6	V	M	V	V	V	V
Dlouhoňovice	UO	Zam	390	777	199,2	V	V	V	V	V	V
Dobříkov	UO	VyM	853	453	53,1	V	V	V	V	V	V
Dolany	PU	Par	646	348	53,9	V	V	V	V	V	V
Dolní Bezděkov	CR	Chr	175	197	112,5	V	V	V	V	V	V
Dolní Čermná	UO	Lan	1 499	1 327	88,5	V	V	V	V	V	V
Dolní Dobrouč	UO	UnO	3 072	2 530	82,4	M	V	V	V	V	M
Dolní Morava	UO	Kra	3 655	303	8,3	V	V	V	V	V	V
Dolní Roveň	PU	Hol	2 903	1 977	68,1	V	V	V	V	V	V
Dolní Ředice	PU	Hol	1 064	811	76,2	V	V	V	V	V	V
Dolní Újezd	SY	Lto	1 971	1 935	98,2	V	V	V	V	V	V
Dřenic	CR	Chr	255	327	128,4	V	V	V	V	V	M
Dřiteč	PU	Par	537	322	60,0	V	V	V	V	V	V
Dubany	PU	Par	172	218	126,8	V	V	V	V	V	M
Dvakačovice	CR	Chr	364	178	48,9	V	V	V	V	V	V
Džbánov	UO	VyM	659	320	48,5	V	V	V	V	V	V
Gruna	SY	MTr	1 039	156	15,0	V	V	V	V	V	V
Hamry	CR	Hli	382	254	66,5	V	V	V	V	V	V
Hartinkov	SY	MTr	515	54	10,5	V	V	V	V	V	V
Hartmanice	SY	Pol	613	254	41,4	V	V	V	V	V	V
Hejnice	UO	Zam	483	209	43,3	V	V	V	V	V	V
Helvíkovice	UO	Zam	1 073	435	40,5	V	V	V	V	V	V
Heřmanův Městec	CR	Chr	1 434	4 970	346,5	M	M	M	M	M	M
Hlavečník	PU	Prl	640	261	40,8	V	V	V	V	V	V
Hlinsko	CR	Hli	2 427	10 253	422,5	M	M	M	M	M	M
Hluboká	CR	Chr	733	224	30,5	V	V	V	V	V	V
Hnátice	UO	UnO	1 130	834	73,8	V	V	V	V	V	V
Hodonín	CR	Chr	696	88	12,6	V	V	V	V	V	V
Holetín	CR	Hli	1 066	753	70,6	V	V	V	V	V	V
Holice	PU	Hol	1 965	6 316	321,4	M	M	M	M	M	M
Holotín	PU	Prl	277	32	11,5	V	V	V	V	V	V
Honbice	CR	Chr	484	199	41,1	V	V	V	V	V	V
Horka	CR	Chr	1 000	404	40,4	V	V	V	V	V	V
Horky	SY	Lto	267	113	42,3	V	V	V	V	V	V
Horní Bradlo	CR	Chr	2 033	452	22,2	V	V	V	V	V	V
Horní Čermná	UO	Lan	1 767	1 016	57,5	V	V	V	V	V	V
Horní Heřmanice	UO	Lan	1 573	503	32,0	V	V	V	V	V	V

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

2. pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Horní Jelení	PU	Hol	2 448	1 886	77,0	V	V	V	M	V	V
Horní Ředice	PU	Hol	1 111	875	78,7	V	V	V	V	V	V
Horní Třešňovec	UO	Lan	979	609	62,2	V	V	V	V	V	V
Horní Újezd	SY	Lto	774	441	57,0	V	V	V	V	V	V
Hošťalovice	CR	Chr	449	133	29,6	V	V	V	V	V	V
Hradec nad Svitavou	SY	Svi	2 471	1 633	66,1	V	V	V	V	V	V
Hrádek	UO	UnO	99	99	99,5	V	V	V	V	V	V
Hrobice	PU	Par	615	188	30,6	V	V	V	V	V	M
Hrochův Týnec	CR	Chr	1 251	1 892	151,3	V	M	M	V	V	V
Hroubovice	CR	Chr	152	338	221,7	V	V	V	V	V	V
Hrušová	UO	VyM	608	337	55,4	V	V	V	V	V	V
Chmelík	SY	Lto	954	192	20,1	V	V	V	V	V	V
Choceň	UO	VyM	2 170	8 965	413,2	M	M	M	M	M	M
Choltice	PU	Prl	987	966	97,8	V	V	V	V	V	V
Chornice	SY	MTr	1 422	843	59,3	V	V	V	V	V	V
Choteč	PU	Par	415	292	70,4	V	V	V	V	V	V
Chotěnov	SY	Lto	399	130	32,5	V	V	V	V	V	V
Chotovice	SY	Lto	320	132	41,3	V	V	V	V	V	V
Chrast	CR	Chr	1 784	3 202	179,5	M	M	M	M	M	M
Chrastavec	SY	Svi	541	255	47,1	V	V	V	V	V	V
Chroustovice	CR	Chr	2 160	1 224	56,7	V	V	V	V	V	V
Chrtínky	PU	Prl	117	92	78,7	V	V	V	V	V	V
Chrudim	CR	Chr	3 321	23 362	703,5	M	M	M	M	M	M
Chvaletice	PU	Prl	849	3 303	388,8	M	M	M	M	M	M
Chvojenec	PU	Hol	991	675	68,1	V	V	V	V	V	V
Chýšť	PU	Par	789	197	25,0	V	V	V	V	V	V
Jablonné nad Orlicí	UO	Zam	438	3 099	707,8	M	M	M	M	M	M
Jamně nad Orlicí	UO	Zam	1 059	716	67,6	V	V	V	V	V	V
Jankovice	PU	Prl	801	284	35,5	V	V	V	V	V	V
Janov	SY	Lto	2 471	835	33,8	V	V	V	V	V	V
Janůvky	SY	MTr	313	35	11,2	V	V	V	V	V	V
Jaroměřice	SY	MTr	2 205	1 237	56,1	V	V	V	V	V	V
Jaroslav	PU	Hol	493	233	47,2	V	V	V	V	V	V
Jarošov	SY	Lto	513	188	36,7	V	V	V	V	V	V
Javorník	SY	Svi	570	374	65,6	V	V	V	V	V	V
Javorník	UO	VyM	549	259	47,2	V	V	V	V	V	V
Jedlová	SY	Pol	2 304	996	43,2	V	V	V	V	V	V
Jedousov	PU	Prl	341	148	43,4	V	V	V	V	V	V
Jehnědí	UO	UnO	574	316	55,1	V	V	V	V	V	V
Jeníkov	CR	Hli	582	499	85,7	V	V	V	V	V	V
Jeníkovice	PU	Prl	322	229	71,1	V	V	V	V	V	V
Jenišovice	CR	Chr	1 172	437	37,3	V	V	V	V	V	V
Jevíčko	SY	MTr	2 324	2 871	123,5	M	M	V	M	M	M
Jezbořice	PU	Par	436	329	75,4	V	V	V	V	V	V
Kamenec u Poličky	SY	Pol	803	544	67,7	V	V	V	V	V	V
Kameničky	CR	Hli	782	804	102,8	V	V	V	V	V	V
Kameničná	UO	Zam	585	350	59,8	V	V	V	V	V	V
Kamenná Horka	SY	Svi	1 576	286	18,1	V	V	V	V	V	V
Karle	SY	Svi	1 902	377	19,8	V	V	V	V	V	V
Kasalice	PU	Par	459	194	42,3	V	V	V	V	V	V
Kladno	CR	Hli	426	243	57,1	V	V	V	V	V	V

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

3. pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Kladruby nad Labem	PU	Prl	2 380	620	26,0	V	V	V	V	V	V
Kláštevec nad Orlicí	UO	Zam	1 791	909	50,7	V	V	V	V	V	V
Klešice	CR	Chr	466	339	72,7	V	V	V	V	V	V
Kněžice	CR	Chr	460	147	32,0	V	V	V	V	V	V
Koclířov	SY	Svi	1 730	699	40,4	V	V	V	V	V	V
Kočí	CR	Chr	706	559	79,1	V	V	V	V	V	V
Kojice	PU	Prl	612	429	70,1	V	V	V	V	V	V
Koldín	UO	VyM	635	309	48,7	V	V	V	V	V	V
Korouhev	SY	Pol	1 788	765	42,8	V	V	V	V	V	V
Koruna	SY	MTr	205	135	65,8	V	V	V	V	V	V
Kosořín	UO	VyM	175	137	78,4	V	V	V	V	V	V
Kostelec u Heřmanova Městce	CR	Chr	747	304	40,7	V	V	V	V	V	V
Kostěnice	PU	Par	576	487	84,6	V	V	V	V	V	V
Králíky	UO	Kra	5 278	4 660	88,3	M	M	M	M	M	M
Krásíkov	UO	Lan	511	304	59,5	V	V	V	V	V	V
Krásné	CR	Chr	725	151	20,8	V	V	V	V	V	V
Krouna	CR	Hli	3 438	1 372	39,9	V	V	V	V	V	V
Křenov	SY	MTr	1 047	437	41,7	V	V	V	V	V	V
Kříčeň	PU	Par	434	238	54,9	V	V	V	V	V	V
Křižanovice	CR	Chr	312	113	36,2	V	V	V	V	V	V
Kukle	SY	Svi	296	60	20,3	V	V	V	V	V	V
Kunčina	SY	MTr	2 268	1 247	55,0	V	V	V	V	V	V
Kunětice	PU	Par	395	262	66,3	V	V	V	V	V	M
Kunvald	UO	Zam	2 930	1 009	34,4	V	V	V	V	V	V
Květná	SY	Pol	902	336	37,3	V	V	V	V	V	V
Labské Chrástce	PU	Prl	447	148	33,1	V	V	V	V	V	V
Lanškroun	UO	Lan	2 065	9 791	474,2	M	M	M	M	M	M
Lány	CR	Chr	464	250	53,9	V	V	V	V	V	V
Lány u Dašic	PU	Par	357	143	40,1	V	V	V	V	V	V
Lavičné	SY	Svi	469	131	27,9	V	V	V	V	V	V
Lázně Bohdaneč	PU	Par	2 178	3 277	150,4	M	M	M	M	M	M
Leština	UO	VyM	1 073	312	29,1	V	V	V	V	V	V
Leštinka	CR	Chr	160	128	80,2	V	V	V	V	V	V
Letohrad	UO	Zam	2 355	6 190	262,9	M	M	M	M	M	M
Libecina	UO	VyM	482	158	32,8	V	V	V	V	V	V
Libchavy	UO	UnO	2 211	1 636	74,0	V	V	V	V	V	V
Libišany	PU	Par	572	416	72,7	V	V	V	V	V	V
Libkov	CR	Chr	381	92	24,2	V	V	V	V	V	V
Liboměřice	CR	Chr	648	139	21,4	V	V	V	V	V	V
Licibořice	CR	Chr	926	237	25,6	V	V	V	V	V	V
Lichkov	UO	Kra	913	545	59,7	V	V	V	V	V	V
Linhartice	SY	MTr	873	592	67,8	V	V	V	V	V	V
Lipoltice	PU	Prl	525	388	73,9	V	V	V	V	V	V
Lipovec	CR	Chr	538	213	39,6	V	V	V	V	V	V
Líšnice	UO	Zam	1 150	761	66,2	V	V	V	V	V	V
Litomyšl	SY	Lto	3 345	10 052	300,5	M	M	M	M	M	M
Litošice	PU	Prl	1 012	113	11,2	V	V	V	V	V	V
Lozice	CR	Chr	368	159	43,2	V	V	V	V	V	V
Lubná	SY	Lto	1 986	1 024	51,5	V	V	V	V	V	V
Lubník	UO	Lan	509	307	60,3	V	V	V	V	V	V
Lukavice	CR	Chr	944	880	93,2	V	V	V	V	V	V

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

4. pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Lukavice	UO	Zam	1 100	1 128	102,5	V	M	V	V	V	V
Luková	UO	Lan	1 460	694	47,5	V	V	V	V	V	V
Luže	CR	Chr	3 070	2 594	84,5	M	V	V	V	V	M
Makov	SY	Lto	690	337	48,9	V	V	V	V	V	V
Malé Výkleky	PU	Par	213	128	60,0	V	V	V	V	V	V
Malíkov	SY	MTr	409	110	26,9	V	V	V	V	V	V
Městečko Trnávka	SY	MTr	5 027	1 472	29,3	V	V	V	V	V	V
Míčov-Sušice	CR	Chr	1 237	270	21,8	V	V	V	V	V	V
Mikuleč	SY	Svi	991	209	21,1	V	V	V	V	V	V
Mikulovice	PU	Par	344	881	255,8	V	V	V	V	V	M
Miřetice	CR	Hli	1 713	1 198	69,9	V	V	V	V	V	V
Mistrovice	UO	Zam	461	579	125,5	V	V	V	V	V	V
Mladějov na Moravě	SY	MTr	926	487	52,6	V	V	V	V	V	V
Mladkov	UO	Kra	1 281	544	42,5	V	V	V	V	V	V
Mladoňovice	CR	Chr	1 238	327	26,4	V	V	V	V	V	V
Mokošín	PU	Prl	171	162	94,9	V	V	V	V	V	V
Morašice	CR	Chr	1 301	533	41,0	V	V	V	V	V	V
Morašice	PU	Prl	447	102	22,8	V	V	V	V	V	V
Morašice	SY	Lto	1 243	711	57,2	V	V	V	V	V	V
Moravany	PU	Par	1 641	1 768	107,7	V	M	V	V	V	V
Moravská Třebová	SY	MTr	4 205	11 201	266,4	M	M	M	M	M	M
Mostek	UO	VyM	469	244	52,1	V	V	V	V	V	V
Mrákotín	CR	Chr	518	363	70,1	V	V	V	V	V	V
Nabočany	CR	Chr	317	116	36,6	V	V	V	V	V	V
Načešice	CR	Chr	904	526	58,2	V	V	V	V	V	V
Nasavrky	CR	Chr	1 256	1 622	129,2	V	M	V	V	M	V
Nasavrky	UO	VyM	133	133	100,2	V	V	V	V	V	V
Nedvězí	SY	Pol	577	219	38,0	V	V	V	V	V	V
Nekoř	UO	Zam	1 095	861	78,6	V	V	V	V	V	V
Němčice	PU	Par	255	180	70,6	V	V	V	V	V	M
Němčice	SY	Lto	1 317	922	70,0	V	V	V	V	V	V
Neratov	PU	Par	404	98	24,3	V	V	V	V	V	V
Nová Sídla	SY	Lto	295	234	79,4	V	V	V	V	V	V
Nová Ves u Jarošova	SY	Lto	238	59	24,8	V	V	V	V	V	V
Nové Hrady	UO	VyM	673	289	42,9	V	V	V	V	V	V
Oldříš	SY	Pol	1 269	680	53,6	V	V	V	V	V	V
Opatov	SY	Svi	2 973	1 154	38,8	V	V	V	V	V	V
Opatovec	SY	Svi	707	619	87,5	V	V	V	V	V	V
Opatovice nad Labem	PU	Par	1 201	2 277	189,6	M	M	M	V	V	M
Orel	CR	Chr	644	674	104,6	V	V	V	V	V	V
Orlické Podhůří	UO	UnO	1 353	615	45,5	V	V	V	V	V	V
Orličky	UO	Zam	865	284	32,8	V	V	V	V	V	V
Osík	SY	Lto	1 262	1 024	81,2	V	V	V	V	V	V
Ostrov	CR	Chr	417	171	41,0	V	V	V	V	V	V
Ostrov	UO	Lan	1 849	598	32,3	V	V	V	V	V	V
Ostřešany	PU	Par	664	936	140,9	V	V	V	V	V	M
Ostřetín	PU	Hol	1 850	938	50,7	V	V	V	V	V	V
Otradov	CR	Hli	554	285	51,5	V	V	V	V	V	V
Oucmanice	UO	VyM	365	220	60,3	V	V	V	V	V	V
Pardubice	PU	Par	8 266	88 559	1 071,4	M	M	M	M	M	M
Pastviny	UO	Zam	835	342	40,9	V	V	V	V	V	V

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

5. pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Perálec	CR	Chr	456	237	52,0	V	V	V	V	V	V
Petrovice	UO	Lan	263	241	91,8	V	V	V	V	V	V
Písečná	UO	Zam	883	482	54,6	V	V	V	V	V	V
Plch	PU	Par	96	87	90,4	V	V	V	V	V	V
Plchovice	UO	VyM	288	81	28,2	V	V	V	V	V	V
Poběžovice u Holic	PU	Hol	1 343	210	15,6	V	V	V	V	V	V
Poběžovice u Přelouče	PU	Prl	171	93	54,3	V	V	V	V	V	V
Podhořany u Ronova	CR	Chr	534	289	54,1	V	V	V	V	V	V
Podlesí	UO	VyM	328	250	76,3	V	V	V	V	V	V
Podúlšany	PU	Par	334	141	42,2	V	V	V	V	V	V
Pohledy	SY	Svi	1 992	346	17,4	V	V	V	V	V	V
Pokříkov	CR	Hli	485	271	55,9	V	V	V	V	V	V
Polička	SY	Pol	3 311	8 995	271,6	M	M	M	M	M	M
Pomezí	SY	Pol	2 529	1 064	42,1	V	V	V	V	V	V
Poříčí u Litomyšle	SY	Lto	650	431	66,3	V	V	V	V	V	V
Prachovice	CR	Chr	533	1 487	278,8	V	M	M	V	V	V
Pravy	PU	Par	379	88	23,2	V	V	V	V	V	V
Proseč	CR	Chr	3 403	2 103	61,8	M	V	V	V	V	M
Prosetín	CR	Chr	532	809	152,2	V	V	V	V	V	V
Předhradí	CR	Chr	833	468	56,2	V	V	V	V	V	V
Přelouč	PU	Prl	3 046	8 501	279,1	M	M	M	M	M	M
Přelovice	PU	Prl	456	195	42,7	V	V	V	V	V	V
Přepychy	PU	Prl	255	74	29,0	V	V	V	V	V	V
Přestavky	CR	Chr	291	209	71,8	V	V	V	V	V	V
Příluka	SY	Lto	381	160	41,9	V	V	V	V	V	V
Přívrat	UO	CTr	730	337	46,2	V	V	V	V	V	V
Pustá Kamenice	SY	Pol	1 532	329	21,5	V	V	V	V	V	V
Pustá Rybná	SY	Pol	1 397	167	12,0	V	V	V	V	V	V
Pustina	UO	VyM	283	66	23,3	V	V	V	V	V	V
Rabštejská Lhota	CR	Chr	710	666	93,7	V	V	V	V	V	V
Ráby	PU	Par	237	589	248,5	V	V	V	V	V	M
Radhošť	UO	VyM	480	168	35,0	V	V	V	V	V	V
Radiměř	SY	Svi	2 858	1 089	38,1	V	V	V	V	V	V
Radkov	SY	MTr	664	116	17,5	V	V	V	V	V	V
Raná	CR	Hli	704	359	51,0	V	V	V	V	V	V
Rohovládova Bělá	PU	Par	443	474	106,9	V	V	V	V	V	V
Rohozná	SY	Svi	1 177	673	57,2	V	V	V	V	V	V
Rohoznice	PU	Par	348	250	71,7	V	V	V	V	V	V
Rokytno	PU	Par	1 084	777	71,7	V	V	V	V	V	V
Ronov nad Doubravou	CR	Chr	1 701	1 710	100,5	V	M	V	M	V	V
Rosice	CR	Chr	1 609	1 345	83,6	V	V	V	V	V	V
Rozhovice	CR	Chr	471	250	53,1	V	V	V	V	V	V
Rozhraní	SY	Svi	407	334	82,1	V	V	V	V	V	V
Rozstání	SY	MTr	740	245	33,1	V	V	V	V	V	V
Rudná	SY	Svi	661	185	28,0	V	V	V	V	V	V
Rudoltice	UO	Lan	1 592	1 284	80,7	V	V	V	V	V	V
Rybitví	PU	Par	525	1 396	266,2	V	M	M	V	V	M
Rybník	UO	CTr	1 113	776	69,7	V	V	V	V	V	V
Rychnov na Moravě	SY	MTr	2 359	561	23,8	V	V	V	V	V	V
Řečany nad Labem	PU	Prl	552	1 332	241,4	V	M	M	V	V	V
Řepníky	UO	VyM	1 096	423	38,6	V	V	V	V	V	V

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

6. pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Řestoky	CR	Chr	391	458	117,1	V	V	V	V	V	V
Řetová	UO	UnO	849	669	78,8	V	V	V	V	V	V
Řetůvka	UO	UnO	423	253	59,8	V	V	V	V	V	V
Řídký	SY	Lto	141	74	52,3	V	V	V	V	V	V
Sádek	SY	Pol	991	477	48,1	V	V	V	V	V	V
Sázava	UO	Lan	566	556	98,2	V	V	V	V	V	V
Sebranice	SY	Lto	1 168	878	75,2	V	V	V	V	V	V
Seč	CR	Chr	3 668	1 647	44,9	V	V	V	V	V	V
Seč	UO	VyM	243	145	59,7	V	V	V	V	V	V
Sedliště	SY	Lto	369	240	65,0	V	V	V	V	V	V
Selmice	PU	Prl	542	241	44,4	V	V	V	V	V	V
Semanín	UO	CTr	880	572	65,0	V	V	V	V	V	V
Semín	PU	Prl	743	547	73,7	V	V	V	V	V	V
Sezemice	PU	Par	2 215	3 328	150,2	M	M	M	M	V	M
Sklené	SY	Svi	996	225	22,6	V	V	V	V	V	V
Skořenice	UO	VyM	445	422	94,7	V	V	V	V	V	V
Skuteč	CR	Chr	3 541	5 319	150,2	M	M	M	M	M	M
Slatina	SY	MTr	399	128	32,1	V	V	V	V	V	V
Slatina	UO	VyM	430	396	92,2	V	V	V	V	V	V
Slatiňany	CR	Chr	1 560	4 031	258,3	M	M	M	M	V	M
Slepotice	PU	Par	744	441	59,3	V	V	V	V	V	V
Sloupnice	SY	Lto	2 792	1 724	61,8	V	V	V	V	V	V
Smrček	CR	Chr	472	110	23,3	V	V	V	V	V	V
Sobětuchy	CR	Chr	382	622	162,7	V	V	V	V	V	V
Sobkovice	UO	Zam	366	230	62,9	V	V	V	V	V	V
Sopotnice	UO	UnO	1 357	958	70,6	V	V	V	V	V	V
Sopřeč	PU	Prl	656	284	43,3	V	V	V	V	V	V
Sovolusky	PU	Prl	434	130	29,9	V	V	V	V	V	V
Spojil	PU	Par	175	356	203,0	V	V	V	V	V	M
Srch	PU	Par	843	1 124	133,3	V	M	V	V	V	M
Srnojedy	PU	Par	248	617	249,2	V	V	V	V	V	M
Sruby	UO	VyM	689	547	79,4	V	V	V	V	V	V
Staré Hradiště	PU	Par	879	1 301	148,0	V	M	V	V	V	M
Staré Jesenčany	PU	Par	371	243	65,4	V	V	V	V	V	M
Staré Město	SY	MTr	2 474	999	40,4	V	V	V	V	V	V
Staré Ždánice	PU	Par	574	621	108,3	V	V	V	V	V	V
Starý Mateřov	PU	Par	302	427	141,2	V	V	V	V	V	M
Štašov	SY	Pol	1 326	247	18,6	V	V	V	V	V	V
Stéblová	PU	Par	784	191	24,4	V	V	V	V	V	M
Stojice	PU	Prl	536	223	41,6	V	V	V	V	V	V
Stolany	CR	Chr	547	361	65,9	V	V	V	V	V	V
Stradouň	UO	VyM	514	182	35,4	V	V	V	V	V	V
Strakov	SY	Lto	853	215	25,2	V	V	V	V	V	V
Strašov	PU	Prl	1 012	302	29,8	V	V	V	V	V	V
Strážná	UO	Lan	1 064	109	10,2	V	V	V	V	V	V
Střemošice	CR	Chr	428	195	45,6	V	V	V	V	V	V
Studené	UO	Zam	542	157	29,0	V	V	V	V	V	V
Studnice	CR	Hli	1 572	471	30,0	V	V	V	V	V	V
Sudislav nad Orlicí	UO	UnO	643	110	17,1	V	V	V	V	V	V
Sudslava	UO	VyM	441	186	42,2	V	V	V	V	V	V
Suchá Lhota	SY	Lto	219	92	42,1	V	V	V	V	V	V

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

7. pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Svatý Jiří	UO	VyM	438	309	70,6	V	V	V	V	V	V
Svidnice	CR	Chr	312	402	128,9	V	V	V	V	V	V
Svinčany	PU	Prl	820	370	45,1	V	V	V	V	V	V
Svitavy	SY	Svi	3 133	17 226	549,8	M	M	M	M	M	M
Svojanov	SY	Pol	1 390	365	26,3	V	V	V	V	V	V
Svojšíce	PU	Prl	194	206	106,2	V	V	V	V	V	V
Svratouch	CR	Hli	1 272	893	70,2	V	V	V	V	V	V
Šedivec	UO	Zam	388	218	56,1	V	V	V	V	V	V
Široký Důl	SY	Pol	595	372	62,5	V	V	V	V	V	V
Študlov	SY	Svi	240	147	61,2	V	V	V	V	V	V
Tatenice	UO	Lan	2 683	856	31,9	V	V	V	V	V	V
Těchonín	UO	Zam	1 901	612	32,2	V	V	V	V	V	V
Telecí	SY	Pol	1 262	406	32,2	V	V	V	V	V	V
Tetov	PU	Prl	461	159	34,5	V	V	V	V	V	V
Tisová	UO	VyM	1 098	515	46,9	V	V	V	V	V	V
Tisovec	CR	Hli	595	312	52,4	V	V	V	V	V	V
Trhová Kamenice	CR	Hli	2 039	871	42,7	V	V	V	V	V	V
Trnávka	PU	Prl	363	207	57,0	V	V	V	V	V	V
Trojovice	CR	Chr	272	182	66,8	V	V	V	V	V	V
Trpík	UO	Lan	358	70	19,5	V	V	V	V	V	V
Trpín	SY	Pol	1 248	438	35,1	V	V	V	V	V	V
Trstěnice	SY	Lto	2 147	502	23,4	V	V	V	V	V	V
Trusnov	PU	Hol	1 064	230	21,6	V	V	V	V	V	V
Tržek	SY	Lto	171	168	98,3	V	V	V	V	V	V
Třebařov	SY	MTr	1 561	960	61,5	V	V	V	V	V	V
Třebosice	PU	Par	318	165	51,8	V	V	V	V	V	M
Třebovice	UO	CTr	1 146	773	67,5	V	V	V	V	V	V
Třeboň	CR	Chr	1 902	3 286	172,8	M	M	M	M	M	M
Třebířichy	CR	Chr	415	283	68,2	V	V	V	V	V	M
Tuněchody	CR	Chr	658	565	85,9	V	V	V	V	V	M
Turkovice	PU	Prl	531	261	49,1	V	V	V	V	V	V
Týniště	UO	VyM	411	158	38,5	V	V	V	V	V	V
Úherčice	CR	Chr	290	115	39,7	V	V	V	V	V	V
Uhersko	PU	Hol	367	279	76,1	V	V	V	V	V	V
Úhřetice	CR	Chr	469	470	100,1	V	V	V	V	V	V
Úhřetická Lhota	PU	Par	321	235	73,2	V	V	V	V	V	V
Újezd u Chocně	UO	VyM	1 635	285	17,4	V	V	V	V	V	V
Újezd u Přelouče	PU	Prl	342	189	55,3	V	V	V	V	V	V
Újezd u Sezemic	PU	Par	346	119	34,4	V	V	V	V	V	V
Újezdec	SY	Lto	346	95	27,5	V	V	V	V	V	V
Urbanice	PU	Prl	353	71	20,1	V	V	V	V	V	V
Ústí nad Orlicí	UO	UnO	3 637	14 864	408,7	M	M	M	M	M	M
Útěchov	SY	MTr	549	238	43,4	V	V	V	V	V	V
Valy	PU	Prl	429	402	93,8	V	V	V	V	V	V
Vápenný Podol	CR	Chr	912	207	22,7	V	V	V	V	V	V
Vápno	PU	Prl	266	134	50,4	V	V	V	V	V	V
Včelákov	CR	Hli	1 355	543	40,1	V	V	V	V	V	V
Vejvanovice	CR	Chr	275	285	103,7	V	V	V	V	V	V
Veliny	PU	Hol	652	371	56,9	V	V	V	V	V	V
Velká Skrovnice	UO	UnO	575	274	47,6	V	V	V	V	V	V
Vendolí	SY	Svi	2 067	882	42,7	V	V	V	V	V	V

P3 Přehled obcí v Pardubickém kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

dokončení

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Verměřovice	UO	Zam	599	711	118,8	V	V	V	V	V	V
Veselí	PU	Prl	301	327	108,8	V	V	V	V	V	V
Vídlatá Seč	SY	Lto	610	284	46,5	V	V	V	V	V	V
Vinary	UO	VyM	347	102	29,4	V	V	V	V	V	V
Víska u Jevíčka	SY	MTr	366	158	43,1	V	V	V	V	V	V
Vítanov	CR	Hli	652	443	67,9	V	V	V	V	V	V
Vítějeves	SY	Svi	860	371	43,1	V	V	V	V	V	V
Vlčí Habřina	PU	Par	337	301	89,2	V	V	V	V	V	V
Vlčkov	SY	Lto	283	101	35,6	V	V	V	V	V	V
Voděrady	UO	UnO	780	321	41,2	V	V	V	V	V	V
Vojtěchov	CR	Hli	713	414	58,1	V	V	V	V	V	V
Voleč	PU	Par	477	319	66,9	V	V	V	V	V	V
Vortová	CR	Hli	1 214	257	21,2	V	V	V	V	V	V
Vraclav	UO	VyM	1 389	749	53,9	V	V	V	V	V	V
Vračovice-Orlov	UO	VyM	291	179	61,5	V	V	V	V	V	V
Vranová Lhota	SY	MTr	1 407	466	33,1	V	V	V	V	V	V
Vrážné	SY	MTr	413	73	17,7	V	V	V	V	V	V
Vrbatův Kostelec	CR	Chr	545	323	59,3	V	V	V	V	V	V
Všeradov	CR	Hli	509	151	29,7	V	V	V	V	V	V
Výprachtice	UO	Lan	2 172	946	43,5	V	V	V	V	V	V
Vysočina	CR	Hli	1 788	679	38,0	V	V	V	V	V	V
Vysoká	SY	MTr	288	23	8,0	V	V	V	V	V	V
Vysoké Chvojno	PU	Hol	1 704	354	20,8	V	V	V	V	V	V
Vysoké Mýto	UO	VyM	4 202	12 480	297,0	M	M	M	M	M	M
Vyšehněvice	PU	Prl	418	204	48,8	V	V	V	V	V	V
Vyžice	CR	Chr	341	161	47,2	V	V	V	V	V	V
Zádolí	UO	VyM	426	91	21,4	V	V	V	V	V	V
Záchlumí	UO	Zam	1 353	812	60,0	V	V	V	V	V	V
Zaječice	CR	Chr	1 234	958	77,6	V	V	V	V	V	V
Zájezdec	CR	Chr	156	115	73,8	V	V	V	V	V	V
Zálší	UO	VyM	772	235	30,4	V	V	V	V	V	V
Zámorsk	UO	VyM	747	724	96,9	V	V	V	V	V	V
Zářecká Lhota	UO	VyM	302	174	57,6	V	V	V	V	V	V
Zdechovice	PU	Prl	862	627	72,7	V	V	V	V	V	V
Zderaz	CR	Chr	661	291	44,1	V	V	V	V	V	V
Žamberk	UO	Zam	1 691	6 021	356,1	M	M	M	M	M	M
Žampach	UO	Zam	556	295	53,1	V	V	V	V	V	V
Žaravice	PU	Prl	275	138	50,3	V	V	V	V	V	V
Želivsko	SY	Svi	333	46	13,8	V	V	V	V	V	V
Žichlínek	UO	Lan	1 075	856	79,6	V	V	V	V	V	V
Živanice	PU	Par	805	852	105,9	V	V	V	V	V	V
Žlebské Chvalovice	CR	Chr	359	76	21,2	V	V	V	V	V	V
Žumberk	CR	Chr	479	226	47,2	V	V	V	V	V	V

Pozn.: tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 31. 12. 2006

P4 Seznam správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem v Pardubickém kraji

Správní obvod pověřeného obecního úřadu			Příslušnost do					
			správního obvodu obce s rozšířenou působností			okresu		
kód POU	název obce	zkratka ČSÚ	kód ORP	název obce	zkratka ČSÚ	kód okresu	název okresu	zkratka ČSÚ
53011	Česká Třebová	CTr	5301	Česká Třebová	CTr	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53021	Hlinsko	Hli	5302	Hlinsko	Hli	CZ0531	Chrudim	CR
53031	Holice	Hol	5303	Holice	Hol	CZ0532	Pardubice	PU
53041	Heřmanův Městec	HMe	5304	Chrudim	Chr	CZ0531	Chrudim	CR
53042	Chrast	Chs	5304	Chrudim	Chr	CZ0531	Chrudim	CR
53043	Chrudim	Chr	5304	Chrudim	Chr	CZ0531	Chrudim	CR
53044	Nasavrky	Nas	5304	Chrudim	Chr	CZ0531	Chrudim	CR
53045	Skuteč	Sku	5304	Chrudim	Chr	CZ0531	Chrudim	CR
53046	Třešňov	Trm	5304	Chrudim	Chr	CZ0531	Chrudim	CR
53051	Králíky	Kra	5305	Králíky	Kra	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53061	Lanškroun	Lan	5306	Lanškroun	Lan	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53071	Litomyšl	Lto	5307	Litomyšl	Lto	CZ0533	Svitavy	SY
53081	Jevíčko	Jev	5308	Moravská Třebová	MTr	CZ0533	Svitavy	SY
53082	Moravská Třebová	MTr	5308	Moravská Třebová	MTr	CZ0533	Svitavy	SY
53091	Lázně Bohdaneč	LBo	5309	Pardubice	Par	CZ0532	Pardubice	PU
53092	Pardubice	Par	5309	Pardubice	Par	CZ0532	Pardubice	PU
53101	Polička	Pol	5310	Polička	Pol	CZ0533	Svitavy	SY
53111	Chvaletice	Chl	5311	Přelouč	Prl	CZ0532	Pardubice	PU
53112	Přelouč	Prl	5311	Přelouč	Prl	CZ0532	Pardubice	PU
53121	Svitavy	Svi	5312	Svitavy	Svi	CZ0533	Svitavy	SY
53131	Ústí nad Orlicí	UnO	5313	Ústí nad Orlicí	UnO	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53141	Choceň	Chn	5314	Vysoké Mýto	VyM	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53142	Vysoké Mýto	VyM	5314	Vysoké Mýto	VyM	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53151	Jablonné nad Orlicí	JnO	5315	Žamberk	Zam	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53152	Letohrad	Let	5315	Žamberk	Zam	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
53153	Žamberk	Zam	5315	Žamberk	Zam	CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO

Zkratky krajů

Kraj	Zkratka	Kód	Kraj	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
Středočeský kraj	STC	CZ020	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Jihočeský kraj	JHC	CZ031	Vysočina	VYS	CZ061
Plzeňský kraj	PLK	CZ032	Jihomoravský kraj	JHM	CZ062
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Ústecký kraj	ULK	CZ042	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Liberecký kraj	LBK	CZ051	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

- [1] Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, MZe ČR, Praha, duben 2006
- [2] Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, MZe ČR, VÚZE Praha, Praha, květen 2007
- [3] Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013,
- [4] Strategie regionálního rozvoje České republiky MMR ČR, Praha, květen 2006
- [5] Venkov, typologie venkovského prostoru, RNDr. Radim Perlín, 1998
- [6] Prostorový rozvoj a plánování jako společné téma regionální politiky, územního plánování a evropské integrace, Sborník ze semináře, MMR ČR a VŠE Praha, Praha 15. 6. 2006
- [7] Poziční dokument menších měst a venkova – Rozvoj venkova v letech 2007 – 2013 financovaný z prostředků Společné zemědělské politiky a Politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, SMO
- [8] Situační a výhledová zpráva PŮDA, MZe ČR, listopad 2006
- [9] Návrh nové rajonizace cestovního ruchu ČR, Vystoupil a kol., Brno 2007
- [10] Regionální operační program NUTS II Severovýchod pro období 2007 – 2013, Region soudržnosti NUTS II Severovýchod, 8. října 2007
- [11] Prováděcí dokument ROP NUTS II Severovýchod pro období 2007 – 2013, Region soudržnosti NUTS II Severovýchod, 17. prosince 2007
- [12] Program rozvoje Pardubického kraje, 21. září 2006

Internetové adresy:

- [13] <http://www.czso.cz>
- [14] <http://www.pardubice.czso.cz>
- [15] <http://www.mmr.cz>
- [16] <http://www.mze.cz>
- [17] <https://farmar.mze.cz>
- [18] <http://www.agenda21.cz>
- [19] <http://www.agrocr.cz>
- [20] <http://www.uur.cz>
- [21] <http://www.leadercz.cz>
- [22] <http://www.leaderpluscz.cz>
- [23] <http://www.strukturalnifondy.cz>
- [24] <http://www.rada-severovychod.cz/cz>
- [25] <http://www.pardubickykraj.cz>